Viața studențească

Desen de Sabin ȘTEFANUȚĂ

Vacanța '67 – sau însemnări estivale de la 0 metri la 0 grade

(pag. 4—5—6)

SUVERANITATE, DEMNITATE ȘI RESPONSABILITATE

Ca toate marile evenimente din viața politică a țării, importanta dezbatere privind politica partidului și guvernului în problemele internaționale actuale nici nu putea parcă să se desfășoare decît într-un asemenea forum care — pe lîngă membrii Marii Adunări Naționale, mandatari aleși ai întregului popor — a cuprins nu mai puțin de 2 500 de invitați, reprezentanți ai tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Dacă avem în vedere faptul că prin intermediul aparatelor de radio și televizoarelor milioane de oameni au putut recepta pe viu, cum se spune, expunerea fundamentală a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R., cu privire la politica externă a partidului și statului, se poate afirma pe drept cuvînt că această impresionantă dezbatere a Sesiunii Marii Adunări Naționale s-a transformat într-o confruntare politică la care a participat întreaga națiune română.

Participarea aceasta s-a concretizat în unanimă adeziune pe care a întrunit-o din primul moment expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, adeziune ce a căpătat o vie expresie în cuvintele vorbitorilor de la tribuna forului suprem al țării. Încă o dată întregul popor a ratificat, cu satisfacție și mîndrie, politica externă promovată de partid și guvern, în care sînt întruchipate interesele sale cele mai vitale. Liniile directoare ale acestei politici, aprecierile date de conducerea de partid și de stat desfășurării vieții internaționale, acțiunile întreprinse pe plan extern confirmă pe deplin clarviziunea liniei generale imprimată de cel de al IX-lea Congres acestui domeniu de o mare însemnătate pentru prestigiul și viitorul României socialiste.

În deplină concordanță cu sensul istoriei noastre și a lumii, călăuzindu-se cu fidelitate după principiile științifice marxist-leniniste pe care se întemeiază întreaga viață socială a țării, opera sa constructivă, politica externă a partidului și guvernului întrunește în chip exemplar acele strălucite calități relevate în expunerea secretarului general al partidului și în cuvîntul celorlalți conducători de partid și de stat —, adică principialitatea, realismul, caracterul constructiv, consecvența și fermitatea — trăsături care îi asigură un prestigiu de netăgăduit în contextul vieții internaționale.

Aceste virtuți, esențiale pentru o politică pătrunsă de responsabilitate față de soarta poporului pe care-l reprezintă și față de destinele întregii omeniri, și-au dovedit și de data aceasta viabilitatea, însemnătatea principială și practică, prin răspunsurile lucide și lipsite de echivoc pe care dezbaterea Sesiunii Marii Adunări Naționale le-a dat problemelor atît de complexe ale vieții internaționale actuale. Ecoul acestei dezbateri

Nicolae STOIAN

(Continuare în pagina a 7-a)

CITIȚI IN PAG. A 8-A

INTERVIUL CU HENRI COANDĂ

Țin să vă mulțumesc din toată inima pentru această mare distincție. Aș vrea să mă adresez mai mult tineretului, pentru că de el depinde viitorul unei țări. Calitatea care cred eu că este cea mai importantă este perseverența. Niciodată să nu uitați că a încerca ceva nu este totul, ci trebuie să mergem pînă la urmă, deoarece sînt convins că ceea ce pornește din creierul nostru este totdeauna ceva bun. Creierul omului științific este un lucru extraordinar! Am auzit în ju-

rul meu adesea lăudîndu-se rezultate, o mașină, un avion, multe lucruri. Adevărul adevărat este că ceea ce avem mai bun este creierul nostru, care a creat toate acestea. Deci, cînd spun perseverență spun că, îndată ce creierul v-a dat posibilitatea de a crea, să nu lăsați chestiunea să cadă, să mergeți înainte.

Încă o dată vă mulțumesc pentru primirea pe care mi-ați făcut-o.

(Din cuvîntul savantului HENRI COANDĂ la Institutul politehnic din București, cu prilejul decernării titlului de doctor honoris causa)

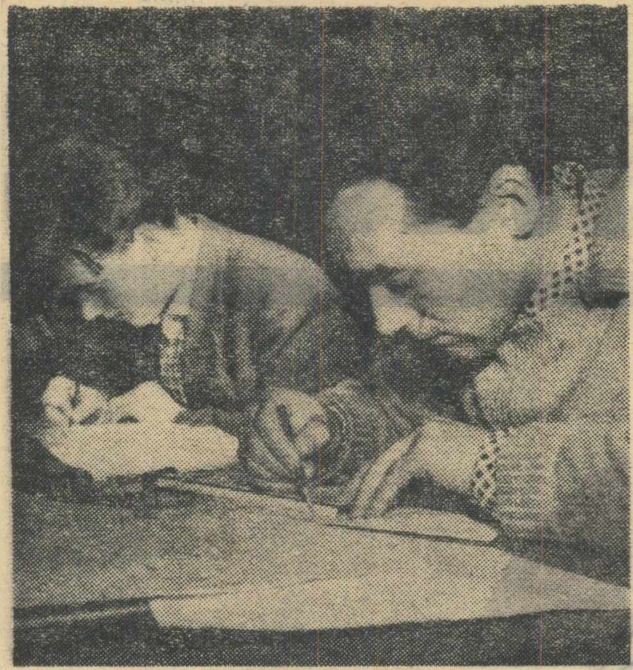
REVISTĂ A ASOCIAȚIILOR STUDENȚILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

24 PAGINI • 1 LEU
ANUL XII • DUMINICĂ 30. VII. 1967

26 27

(235-236)

CURSURI -ÎN RECURS !

CONTRIBUȚII LA STUDIUL PRIVIND DEZVOLTAREA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI SUPERIOR

RECENT A FOST DAT PUBLICITATII SI RECOMANDAT DEZBATERII PUBLICE STUDIUL PRIVIND DEZVOLTAREA INVATAMINTULUI SUPERIOR, DOCUMENT DE MARE VALOARE, ELABORAT, PE BAZA INDICATIILOR CONDUCERII DE PARTID SI DE STAT, PRIN CONSULTAREA UNUI MARE NUMĂR DE CADRE DIDACTICE, OAMENI DE STIINȚA SI ALȚI SPECIALISTI, ACTIVIȘTI DE PARTID ȘI DE STAT.

PE PARCURSUL ÎNTREGULUI AN UNIVERSITAR CARE S-A INCHEIAT „VIATA STUDENȚEASCA" A ACORDAT UN SPAȚIU LARG PREZENTARII SI ANALIZARII DIFERITELOR ASPECTE ALE PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV, SUGERIND MINISTERULUI INVATAMINTULUI, CONDUCERILOR INSTITUTELOR SI FACULTATILOR, ORGANIZATIILOR DE TINERET PROPUNERI ÎNSEMNATE, MENITE SA CONTRIBUIE LA DEZVOLTAREA SI PERFECȚIONAREA INVAȚAMINTULUI SUPERIOR.

ÎN NUMARUL DE FATA CONTINUAM ACEASTA PREOCUPARE A REVISTEI NOASTRE PRIN ANCHETA REFERITOARE LA ELABORAREA CURSURILOR UNIVERSITARE.

Formarea unui stil universitar de studiu presupune implicit deprinderea studenților cu activitatea individuală, de neconceput în lipsa cursurilor, manualelor sau tratatelor de specialitate.

Se apreciază pe drept cuvînt că în ultimii ani s-au făcut eforturi serioase pe calea elaborării și publicării unui substanțial material documentar destinat învățămîntului superior.

Astfel, cu prilejul unei anchete organizate la Iași de subredacția revistei noastre, prof. dr. docent Ion Șandru de la Universitatea „Al. I. Cuza" amintea litografierea sau tipărirea din 1966 pînă acum a unui mare număr de lucrări, dintre care domnia sa cita: „Introducerea în teoria numerelor" de I. Creangă, „Ecuații diferențiale și integrale" de A. Haimovici, „Fizica moleculară" de I. Golorcenco și D. Grosu, „Circulația banilor și creditului în țările capitaliste" și „Esența, funcțiile și rolul banilor în R.S.R." de V. Turliuc, culegeri de texte și îndrumare ș.a.m.d. Desigur, asemenea date se pot înmulți cu o largă gamă de exemple din alte centre universitare.

Însă, în condițiile progresului tehnic și științific pe care societatea noastră socialistă îl promovează intens, ale creșterii numărului celor ce se pregătesc în învățămîntul superior și exigențelor față de nivelul calificării profesionale a specialiștilor, în condițiile creării de noi secții și facultăți corespunzătoare cerințelor economiei, științei și culturii naționale, sursele de informare și instrucție științifică, și în primul rînd manualele și cursurile pentru studenți, sînt, sub raport cantitativ mai ales, încă nesatisfăcătoare.

Există discipline (Fizica atomică, de exemplu) pentru care n-au fost elaborate cursuri sau manuale, deși prelegerile la catedră sînt susținute de mari personalități științifice; se remarcă lipsa unor cursuri de bază necesare în primii ani de studiu; nu s-a manifestat suficientă inițiativă pentru a rezolva operativ problema inexistenței unor cursuri de specialitate în multe institute tehnice; la facultățile de filologie nu s-a ajuns la o concluzie practică mulțumitoare în privința cursurilor de limbi și literaturi moderne, necesare mai ales anilor I și II; există manuale, multe dintre ele pentru învățămîntul superior medical, care, deși și-au păstrat valabilitatea în privința conținutului, nu mai satisfac numeric cerințele, impunînd reeditarea lor; se resimte lipsa unor cursuri și manuale de pedagogie și psihologie de mai mare actualitate; este necesară apariția cît mai grabnică a manualului de Estetică elaborat sub egida Ministerului Învățămîntului, cît și a unui manual de Genetică.

Efortul făcut de unele colective pentru alcătuirea cursurilor sau manualelor necesare este stînjenit de slaba capacitate de editare și tipărire pe plan local. Astfel, la Facultatea de istorie a Universității din București a fost încheiată elaborarea cursurilor de Istoria Bizanțului și de Arhivistică, dar multiplicarea nu este încă posibilă din lipsa unei litografii disponibile. Manuscrisele cursului de Mecanică teoretică au fost definitivate la Facultatea de fizică, însă nu-și pot urma... cursul din același motiv.

O serie de cadre didactice, recunoscînd condițiile tehnice optime în care Editura didactică litografiază și tipărește cursurile universitare, subliniau pierderea păgubitoare de timp (1—2 ani) pînă la apariția unei lucrări. Există cursuri care ar putea fi puse la dispoziția studenților în numai 2—3 luni de la scrierea lor dacă institutele ar poseda litografii proprii. Pe de altă parte, o serie de cadre didactice, din motive obiective (printre care supraaglomerarea care a revenit în multe cazuri de care ne-am interesat) sau subiective, nu respectă obligațiile de redactare în termen a manuscriselor. Astfel, Editura didactică inclusese în planul editorial al acestui an apariția a 39 de lucrări aparținînd unor cadre didactice din Institutul politehnic București. Doar o pătrime dintre acestea și-au onorat angajamentul, restul cerînd reprogramarea lucrărilor în anul viitor sau peste doi ani. De asemenea, unele cadre didactice nu predau la timp capitolele de lucrare pentru care se angajează: astfel au creat dificultăți Facultății de istorie din București autorii din Iași și Cluj ai unor lecții prevăzute în cursurile de Istorie modernă și Istorie contemporană a României, precum și de Istorie universală contemporană.

Discuțiile purtate în cadrul anchetei noastre au relevat și nevoia educării atitudinii studenților față de cursul tipărit. După cum arăta prof. univ. Gh. Bărănescu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, prorector al Institutului politehnic București, se cunosc cazuri cînd la unele cursuri studenții nu fac decît să taie din lucrarea tipărită capitolele nesemnalate sau nedezbătute la curs, dovedind cît de greșit înțeleg ei rolul cursului predat la catedră și al celui tipărit.

Există de asemenea o serie de aspecte, cum ar fi asigurarea unei cantități suficiente de hîrtie, găsirea unei forme de retribuire a autorilor de lucrări litografiate în afara Editurii didactice, a căror îmbunătățire va contribui la intensificarea activității de elaborare a manualelor și cursurilor universitare.

Georgeta RUȚA

CONDIȚIA ESENȚIALĂ A STUDIULUI INDIVIDUAL

Actualmente, munca independentă a studentului se desfășoară pe baza notițelor de la curs și a bibliografiei recomandate. Or, acestea nu sînt elemente suficiente pentru desfășurarea unui bun studiu individual: pe de o parte, luarea notițelor nu este accesibilă în condiții optime tuturor studenților, în foarte multe cazuri acestea sînt incomplete, de aceea au un conținut care adesea denaturează adevărul, nu pot urmări raționamentul profesorului și deci nu înlesnesc dezvoltarea unei gîndiri științifice. Pe de altă parte, se consideră că aceste deficiențe pot fi remediate de bibliografia de specialitate. In orice caz, în zilele noastre, pentru Fizică această afirmație este falsă. Azi, cînd un curs este alcătuit după zeci de autori, titularul nu poate indica în bibliografie întreg materialul după care și-a alcătuit cursul.

In această situație cred că scrierea a tot atîtea manuale cîte cursuri sînt predate nu este cea mai bună soluție, pentru că un manual trebuie să fie o operă de creație didactică, ceea ce nu se realizează cu ușurință: cele mai valoroase cadre de predare sînt aglomerate cu multe sarcini în facultate sau în afara ei. De aceea cred că preparatorii și asistenții tineri pot colabora cu profesorii la elaborarea cursurilor.

La catedra de Fizică moleculară noi am făcut o asemenea experiență anul trecut, cu rezultate excelente. Lecțiile astfel multiplicate în fascicole separate au fost depuse la biblioteca facultății.

Aceste cursuri sînt de uz intern și au avantajul că fără a fi înmagazinat prea mari cheltuieli pot fi înlocuite după 2—3 ani, întrucît un profesor bun aduce cursului său schimbări radicale într-un asemenea răstimp.

Pe această linie aș semnala însă și unele greutăți: lipsa posibilităților locale de multiplicare, teama unor cadre didactice față de cuvîntul scris și slabul elan al cadrelor tinere, care nu înțeleg foloasele personale ce le pot trage dintr-o asemenea activitate.

Cred deci că Ministerul Învățămîntului poate impune catedrelor elaborarea în acest fel a cursurilor și poate reglementa atestarea și promovarea cadrelor didactice în funcție de scrierea cursului universitar.

Prof. dr. docent N. BARBULESCU

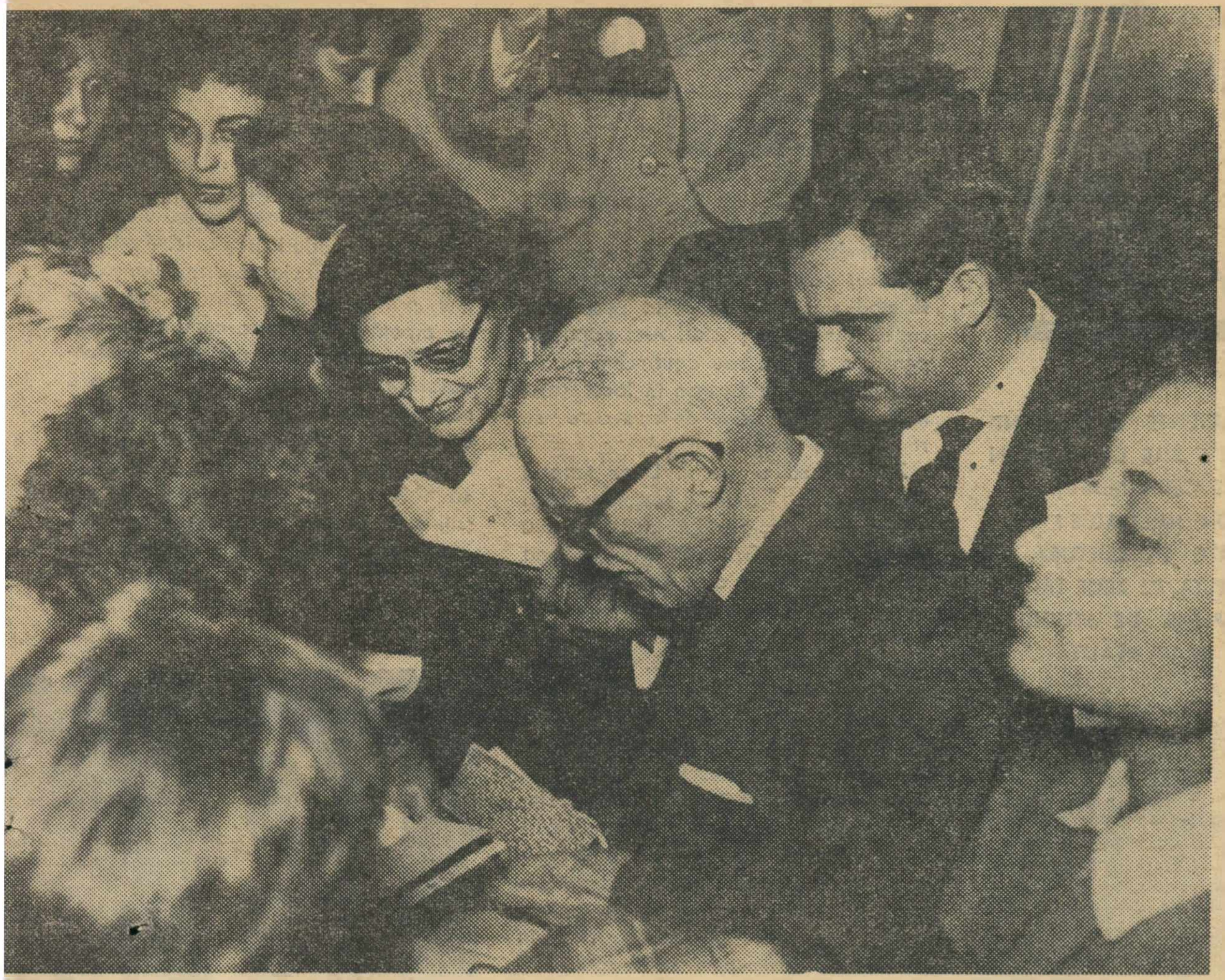
DESPRE MANUALE, FORMALITĂȚI ȘI ALTE DEFICIENȚE

Una din explicațiile lipsei cursurilor și mai ales a celor de specialitate tehnică rezidă în progresele rapide ale științelor aplicate și în mobilitatea, în consecință, a planurilor de învățămînt și a programelor analitice supuse periodic unor firești înnoiri. Or, astfel de cursuri pentru discipline noi sau cu un conținut în mișcare, necesitînd cel puțin 1—2 ani de predare prealabilă și un timp de elaborare și de editare care poate însuma, de asemenea, 2—3 ani, sînt adesea depășite, încă înainte de apariție, de fluctuația programelor. De aceea, pentru viitor pare să fie mai oportună elaborarea unor tratate cu sferă mai largă, conținînd mai ales principiile și legile generale și permanente ale disciplinei fără a urmări strict cursul predat. Astfel, studenții vor avea posibilitatea unei documentări de principiu mai largi decît lecția, documentare care se va completa în mod dinamic cu aspecte și aplicații noi în cadrul lecțiilor predate.

Apare de asemenea ca foarte acut factorul „timp", mai ales pentru cadrele didactice care fie în institute, fie în afară, sînt solicitate și de alte funcții (conducători de catedră, decani etc.) sau chiar numai de funcții didactice și de cercetare și care nu pot conta pe ajutorul asistenților. Această lipsă rezidă în faptul că înșiși asistenții, mai ales la institutele de specialitate, cu colective mai mici de studenți, din cauza aplicării rigide a normelor sînt nevoiți să conducă lucrări și seminarii la 3—5 discipline deosebite, lucrînd cu tot atîția șefi de discipline și practic cu nici unul mai strîns și mai stabil. De altfel, din cauza împletirii activității în cadrul orarelor zilnice, adesea asistenții nu pot participa nici la lecțiile predate cu permanente înnoiri de către titularii disciplinelor. În consecință, nu-i pot ajuta efectiv la redactarea cursului.

Deși editurile depun eforturi lăudabile pentru multiplicarea manuscriselor predate, se pare că ciclul de editare este adesea destul de lung față de necesitatea ca manualele să ajungă cît mai repede la beneficiar și aceasta mai ales din cauza aplicării rigide, uneori pur formale, a normelor de verificare a manuscriselor. Mă refer în special la manuscrisele elaborate de cadre didactice cu o incontestabilă competență și experiență, pentru care cu greu se pot găsi referenți cel puțin de-același nivel. Consider deci că punîndu-se mai mult preț pe responsabilitatea morală a autorilor față de cititori s-ar putea cîștiga în apariția mai operativă a cursurilor ca și în întărirea simțului de răspundere al autorilor față de manuscris.

Conf. univ. Z. DUCA

Tudor Arghezi printre studenții Facultății de limbă și literatură română

„A BĂTUT ÎN FUNDUL LUMII CINEVA..."

... și Miorița a pășit a doua oară în mit, lăsînd în urma Sa repaus.

Renunțînd noi înșine la convenție, astăzi ni se impune să acceptăm cuvîntul care își dezbracă masca, arătîndu-se lumii cutremurător și fără crutare...

Dalta a căzut pe dureroasa umbră a marmurei și **„inscripțiile"** s-au întrerupt într-o **„tăcere de început de leat"**.

Așadar, **„jocul"** era adevărat! El îl știa. Îl auzise, dar nu S-a temut fiindcă era un joc de-a tainele, de-a eternitatea... Noaptea a sfărîmat zăvorul și sufletul Lui mare a fost mușcat de țărînă.

Mi-L închipui intrînd încet „cu mîinile în ceață"... Dar „cuvintele" Lui nu pot fi înconjurate cu moarte — ele sînt dincolo de timp, acolo unde se proiectează nemurirea unui întreg neam.

„Deschid cartea: cartea geme / Caut vremea, nu e vreme / Aș cînta: nu cînt și cînt / Parc-aș fi și nu mai sînt".

Flămînd de frumos Și-a închinat viața și harul unui monument, unui Mărțișor românesc al tuturor — și pentru noi a descuiat marele „lacăt al tăcerii", desfăcînd ușa grea către Tărîmul Ființei, către „tărîmul primar..."

„Un om de sînge ia din pisc noroi / Și zămislește marea lui fantomă / De reverie, umbră și aromă, / Și o pogoară vie printre noi".

Cel care-Și înmuia pana cine știe în ce călimăruri tainice a trăit aventuri spirituale abisale înlăuntrul „cuvintelor" și „potrivindu-le" dorului nostru românesc de nemărginire, de totalitate S-a pogorît în flăcările primordiale ale materiei revelîndu-ne puterea geniului uman. Instalîndu-Și antenele Sale tainice undeva în miezul existenței cosmice, Și-a pătruns cu raza spiritului prin toate straturile lumești, cutremurat de frumusețea eternă a clipei.

Ultimul Lui vers sîngera universul, smulgîndu-i încă un fior de taină.

Pe altarul Mărțișorului românesc rana s-a făcut Durere, Durerea — Cîntec, Cîntecul — Fîntînă:

„Fîntîna curge ca și-atunci, mereu / Tu curgi, fîntînă, pe trecutul meu..."

Gheorghe ISTRATE

Tudor Arghezi

„Cartea mea-i, fiule, o treaptă"...

Dacă acea mînă delicată ce atît de mult osteni a căzut ca o pasăre a cerului, fulgerată de un plumb vrăjmaș, o lacrimă nu poate fi decît un ultim omagiu adus titanului din Mărțișor, căruia o țară și o lume s-au obișnuit să-i spună Arghezi. Mîna aceea ce purta un condei pe hîrtia albă și îndărătnică timp de peste 70 de ani a lăsat în urmă o operă uriașă. De la **Cuvinte potrivite,** Flori de mucigai, Agate negre, la Biletele de papagal, la pamflete, la romane, luptîndu-se într-una și înverșunat cu el și cu timpul, marele Arghezi a lăsat în urmă aproape 60 de volume în care poezia, de pildă, ni se înfățișează ca unul din cele mai înalte piscuri ce le avem de la Eminescu încoace. Unde să fie acel băiat al Cărbuneștilor Gorjeni pe numele lui prim Ion Theodorescu, care luîndu-și o dată cu traista în băț și dorurile plaiurilor străbune, le-a purtat peste 80 de ani pe alte felurite meleaguri, întorcîndu-le apoi în brazda fecundă a poeziei atît de autentic românească și de universală în același timp, încît ai o senzație de uimire și de admirație cum de au putut fi înmănunchiate de un singur om atît de perfect atîtea sentimente și nădejdi umane. Dar să-l mai cităm încă o dată:

Durerea noastră surdă și amară
O grămădii pe-o singură vioară
Pe care ascultînd-o a jucat
Stăpînul, ca un țap înjunghiat.

Arghezi ne face să înțelegem și mai adînc rădăcinile noastre milenare aruncate într-un sol atît de prielnic creației frumosului, ieșite, tot după spusa lui, fie dintr-o floare ori dintr-o piatră, sau dintr-o horă, dintr-un 1907, dintr-un joc de copii ori din ghidușiile aproape omenești ale lui Zdreanță, cel cu ochii de faianță.

Ca poet și editor am avut norocul să-i pătrund în casă și în gînd nu de puține ori. Însă de atunci, după 14 iulie, deci acum, odăile în care maestrul mă primea cu inima lui de aur le aflu goale, inimaginabil de goale și încerc o prăbușire într-un adînc de dimensiuni cosmice. Care va să zică, fotoliul este gol, gol de tot. Alături ceașca de cafea a rămas la locul ei cu zațul pe care nici credincioasa lui soție, Coana Paraschiva, „Pasul dulce" — cum i-a spus poetul într-un vers — nu-l mai răstoarnă, eventual, pentru ghicit. Apoi tot pe-aproape de noi, păhărelul de coniac franțuzesc, încă plin de aromă argheziană Numai el, Arghezi, s-a mutat.

S-a mutat, întrebîndu-se poate ca în „Duhovnicească" și de fapt așa cum s-a întrebat el întotdeauna:

Ce noapte groasă, ce noapte grea!
A bătut în fundul lumii cineva,
E cineva sau, poate, mi se pare.
Cine umblă fără lumină,
Fără lună, fără lumînare.
Și s-a lovit de pomii din grădină!

Deci, el, omul, s-a mutat din lume în Mărțișor, sub acea umbră deasă, înfiorător de deasă a nucilor, a prunilor, aflîndu-se și ei pe aproape pe lîngă gospodăria cu orătănii, cu vie, cu trifoi, cu greieri.

Deasupra, ah, ce frumos este întotdeauna deasupra, cerul, stelele, Calea robilor, despre care a vrut să știe poetul totul și a plecat infinit de mîhnit că nu le lămurise încă și nu le aflase pe toate după cum se cuvine.

Oare să fi murit cu adevărat Arghezi? Nu. Arghezi trăiește și va trăi de-a pururi. Testamentul alcătuit din minunatele lui cărți lăsate nouă și scrise cu slove de aur, a intrat de mult în casele noastre, în conștiința noastră.

Dacă vrei să știi cum s-au vărsat oasele strămoșilor pentru dreptatea socială, deschizi pe Arghezi la „1907". Dacă vrei să știi ce înseamnă lupta pentru demnitatea românească, deschizi pe Arghezi la „Baroane". Dacă vrei să știi despre micile și marile sentimente domestice, deschizi pe Arghezi la „Hore". Vrei să știi cum sună în poezie năzuința noastră către cucerirea cosmosului, deschizi tot pe Arghezi la „Cîntare omului".

Îl citim și îl recitim pe Arghezi. El trăiește mereu prin cartea pe care ne-a lăsat-o „drept bunuri după moarte", spunîndu-ne în același sublim Testament: „Cartea mea-i, fiule, o treaptă".

Ion BANUȚA

Radu VINCENZ: ilustrație la „TESTAMENT"

VACANȚA 67

NU MAI PUȚIN DE 10 000 DE STUDENȚI ȘI STUDENTE APARȚININD TUTUROR CENTRELOR UNIVERSITARE ÎȘI PETREC ACESTE ZILE DE VARĂ ÎN TABERE DE ODIHNĂ : COSTINEȘTI, PÎRÎUL RECE, TIMIȘ, IZVORUL MUREȘ.

ALȚI 3 400 VOR MERGE ÎN 19 STAȚIUNI BALNEO-CLIMATERICE !

PE CĂRĂRILE MUNȚILOR, LA VECHI AȘEZĂMINTE DE CULTURĂ ȘI ISTORICE VOR AJUNGE 10.000. EXCURSIILE U.A.S.R. ÎN DELTA, PE ZECE TRASEE ALPINE, TRAVERSĂRILE MONTANE, BRIGĂZILE COMPLEXE DE STUDIU ȘI DOCUMENTARE, EXCURSIILE CU TEMĂ SE TRANSFORMĂ ÎN VII REALITĂȚI.

13 zile

LA GRINDUL ROȘU

Pe limba îngustă de nisip au crescut, rahitice, patru sălcii. În umbra lor strîmbă și puțină au durat pescarii o colibă din bîrne și stuf. Aici poposesc pentru o noapte sau două cînd își întind capcanele submerse în lacul Roșu, în Puiu sau pe firele de apă care se răsucesc în jurul lor.

Ziua coliba e pustie. Doar toporul de după ușă și ceaunul răsturnat lîngă cenușa care mai fumegă încă ne arată că azi-noapte Grindul Roșu a avut oaspeți. Rămînem aici. Peste o jumătate de oră peisajul e îmbogățit cu trei corturi de culoarea oranjadei, care s-au și pleoștit de căldură. Un foc vesel joacă în vatra pescarilor iar ceaunul adăpostește primul nostru borș pescăresc. Băieții au adus peștele, fetele l-au curățat. Acum așteptăm. Să vedem ce iese. Pînă una alta mai facem o baie zgomotoasă în apa de cristal a canalului care duce spre Caraorman. O barză bățoasă clămpănește ceva la adresa intrușilor care îi tulbură apele, apoi fîlfîie alb, pierzindu-se în stuf. Borșul a început să fiarbă. Alături Șandor, scrimerul din Tîrgu-Mureș, a străpuns cu proțapul crapul cel mare pe care l-a prins în zori Gabi, pescarul nostru nr. 1.

E prima masă pe care ne-o pregătim singuri și echipa de serviciu e formată numai din băieți. De altfel în materie de pescărie fetele și-au declinat competența și acum se mulțumesc cu rolul de spectatoare. În sfîrșit masa e gata. Gustăm cu prudență din borș. Fetele se uită una la alta. Și rîd. De fapt borșul e foarte bun. Numai că Mircea a uitat să pună oțetul. În schimb crapul mințit pe jăratec e delicios, iar compotul la fel, cu toate că e cald.

TAINELE ADÎNCURILOR

Lacul Roșu se desfășoară cît vezi cu ochii. Valuri mărunte clipocesc pe burta albă a bărcii. Din apă se ivesc la răstimpuri capete ciudate de monștri marini, stîrnind mirarea rațelor și a stîrcilor.

Prin fereastra ovală a vizorului fundul lacului se arată spectaculos, ornamentat cu o vegetație subacvatică bogată, multicoloră. De n-ar fi tăcerea aceasta limpede te-ai putea crede în inima unei păduri tropicale. Pești de toate mărimile, viu colorați, dansează mut printre ierburi. Cîrduri sprintene de bibani o zbughesc ca din... undiță la vederea umbrelor uriașe ale scufundătorilor. Știuci verzui își furișează siluetele suple pe sub plauri, ațintindu-ne cu ochi reci și curioși. Dintre rădăcinile trestiilor se ivesc cînd și cînd, ca niște cetacei, crapi imenși și cocoșați care ne lasă să ne apropiem la o jumătate de metru, apoi ne întorc nepăsători cozile, retrăgîndu-se în reședințele lor adînci din nămol.

Într-un luminiș nisipos un somn lung de un metru a adormit cu ochii deschiși, clătinînd din mustăți.

Am putea să-l atingem dar e păcat să-i stricăm... somnul.

Fetele se declară entuziasmate de prima lecție de submersie. Apa e cam rece și acum vîslim în forță spre locul de camping. Și ne e o foame !... La colibă îl găsim pe deadea Colea Popov, un pescar bătrîn și sfătos, cu o barbă „mare cît o uliță", cum zice undeva Topîrceanu. Moșul se cam necăjește aflînd că nu sîntem fumători, dar se îmblînzește iarăși cînd îl invităm la o ceșcuță de „vutcă" din butelca ținută la rece, pe care un scafandru de ocazie o scoate de pe fundul lacului. Bem din păhăruțe cioplite de noi dintr-o

în țara pelicanilor

varietate de trestii foarte groase. Și deadea Colea ne invită în colibă, la un borș pescăresc adevărat. Iar icrele pregătite de Mihaela sînt cele mai bune din lume. Nu degeaba e studentă la Farmacie.

LEGENDA DUNĂRII

Se apropie ceasul țințarilor și ne retragem în corturi. Deadea Colea a venit cu noi, să termine sticla cu „vutcă" și să ne povestească despre marele fluviu.

Dunărea n-a fost dintotdeauna apă. Odată, de mult, un balaur uriaș cu trei capete și cu o mie de cozi își tîra trupul greoi pe pămînt strivind totul în cale. Și a poposit balaurul, ostenit de drum, cu capul aici, lîngă mare, și cu coada hăt, departe, peste șapte hotare. A simțit spurcăciunea izul amar al mării și s-a repezit s-o soarbă ca să-și sporească veninul. Și așa de mult i-a plăcut că a băut lacomă pînă s-a umflat, și a sorbit mai departe pînă a plesnit zvîrcolindu-se în chinuri cumplite cu capetele cufundate în albastrul necuprins și amar. Prin șanțul lăsat de trupul balaurului se scurg azi apele mloase ale fluviului.

Într-adevăr, privită pe hartă Dunărea pare o anacondă imensă, încremenită într-o zvîrcolire albastră.

PIEDICI NEPREVĂZUTE

După un scurt popas pentru aprovizionare în orașul pe care cartea lui Jean Bart l-a făcut celebru, încercăm să ajungem la Letea, însă canalul e astupat de un dop de plauri, așa că acostăm forțat lîngă vechiul sat de pescari Mila 23. Deszö pregătește o mămăligă uriașă care rivalizează în mărime și culoare cu însăși luna, iar Eva și Sofi meșteresc niște jumări cu slănină ca la Tîrgu-Mureș. Dimineața soarele se ridică roșu dintre stufărișuri, prilej de fotografii și de admirație. Plecăm spre canalul Sfîntu-Gheorghe prin gîrla Busurca, alarmînd cu gălăgia noastră împărăția rațelor și a cufundacilor.

„În zare" o lotcă se vede venind singură în amonte. Miracol? Ași! Cînd ajungem mai aproape vedem un țînc bălan trăgînd vîrtos la vîsle. Dialog amuzant:

— Cum îți zice, piciule?

— Vova.

— Și unde mergi?

— Pînă la Crișan, după pîine.

— Dar cîți ani ai?

— Cinci.

— Și cînd ai învățat să vîslești?

— Cînd eram mic!

CIOTICA — ȚĂRMUL PUSTIU

Șalupa sforăie monoton, tîrîndu-și la vale mustățile de spumă. Spre seară ajungem la satul de pescari Sfîntu-Gheorghe. La cherhana avem ocazia să vedem o anguillă (țipar de mare) încă vie după ce a stat două ore la gheață! Ne înnoim proviziile și în zori pornim împreună cu soarele spre cherhanaua Ciotica, unde înnoptăm pe malul mării. Dimineața ne găsește ajutîndu-i pe pescari să-și scoată năvoadele. Sîntem pe teritoriul celei mai întinse I.A.S. din țară, I.A.S. „Delta Dunării". Cirezi mari de vite pasc calme, pe jumătate vîrîte în apă, stuful proaspăt. Nu e nimeni cu ele și nici nu e nevoie: au un țarc natural, apa. Kati, campioana de schi a regiunii Mureș, se laudă că va face rost de lapte proaspăt. Mergem împreună, dar vacile par a nu-și cunoaște decît adevărații stăpîni. La apropierea noastră fug. Așa că ne mulțumim iarăși cu lapte praf și cacao. După amiază echipa de fotbal a pichetului de grăniceri ne provoacă la un meci amical pe nisip. Cîștigăm ușor, în schimb ei ne bat la volei. La despărțire facem schimb de adrese cu muncitorii de la cherhana, cu care ne-am împrietenit.

RĂZBOI CU PELICANII

Și pornim spre Razelm pe canalul Dranov, cel mai frumos dintre canalele Deltei. Sălcii sălbatice ne înconjoară ca niște ziduri de cetate. Apa a devenit gălbuie și contrastează violent cu verdele sălciilor și al mării de stuf. Dintre trestii păsări albe se zmulg în mișcări rupte și planează meteoric peste vîrfurile ca de săgeată.

Ne întîmpină lacul imens, în oglinda căruia cerul și-a uitat seninul. Traversăm anevoie spre Gura Portiței. În dreapta, satul de pescari Jurilofca ne face semne cu furlele argintii ale celor două biserici. Ajungem la Gura Portiței după un incident tragi-comic cu o colonie de pelicani pe care Mircea și Șandor au vrut să-i fotografieze. Indignate, păsările albe s-au năpustit la noi și ne-au alergat un timp pe fața lucioasă a lacului, silindu-ne la o apărare disperată cu vîslele. O linie curbă trasă de un compas nevăzut împarte aici la Gura Portiței marea în două culori. La dreapta verde, la stînga albastru. Apele verzui ale Razelmului se năpustesc în mare îndulcind-o și dîndu-i din cauza curentului de coastă culoare verde spre sud.

Pe plaja singuratică ne instalăm anevoie corturile ostenite de drum, stîrnind curiozitatea gălăgioasă a pescărușilor. Dimineața ne găsește așteptînd globul de foc al soarelui lîngă trupul cald încă al unui delfin ucis pe care marea l-a azvîrlit azi-noapte pe țărm.

Lăsăm în urmă dărîmăturile vechii cherhanale, distrusă astă-iarnă de furia mării, și pornim pe un lac agitat spre ruinele anticei cetăți Heracleea.

Zidurile sfărîmate ne întîmpină cu o tăcere ostilă. Pustietate. Vîntul încearcă zadarnic să risipească rugina vremii. O cutie goală de conserve ne vestește că pe-aici au trecut nu de mult oameni civilizați. La picioare ni se aștern lacurile Razelm și Zmeica, iar în stînga clipește în aburii amiezii lacul Babadagului. Ceva mai departe satele cu nume exotice, Enisala și Sarichioi. Facem ultimele clișee pe pămîntul călcat de strămoșii romani.

CINE E MEDICUL EXCURSIEI?

Dintre cei 10 excursioniști care părăseau Tulcea cu două săptămîni în urmă 8 erau studenți la Stomatologie, iar Mihaela la Farmacie. De aceea toți am surîs cînd, pe brațul Sfîntu-Gheorghe, excursioniștii de pe un bac-dormitor ne-au întrebat înspăimîntați: cum de vă dă voie medicul excursiei să beți apă nefiltrată din Dunăre?

★

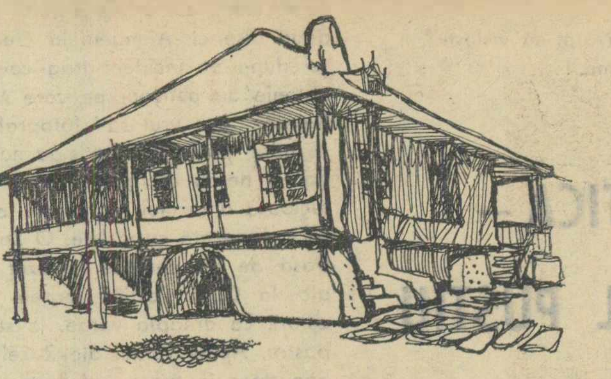
Zece trupuri de bronz au sărit sprintene din bărci pe cheiul de la Tulcea. Zece prieteni și-au strîns mîinile cu căldură la despărțire și zece zîmbete nostalgice s-au adresat din goana trenului celui mai nou prieten — Delta.

Ovidiu PAUN

Miss Izvor (studenta Emilia Coman) în vacanță la munte.

Inedit și prospețime, inventivitate funcțională și pitoresc în plastica lucrurilor — iată coordonatele creației meșterilor populari.

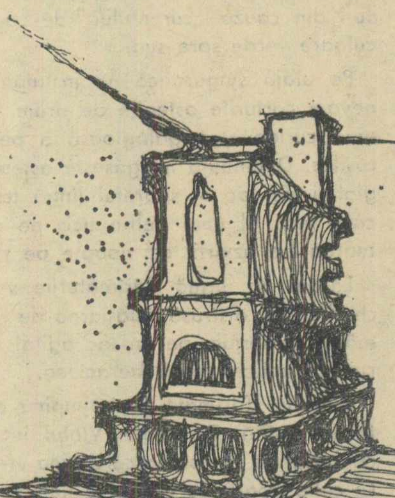
Practica de releveu a anului VI al Institutului de arhitectură are ca scop tocmai punerea în contact a studenților cu această creație.

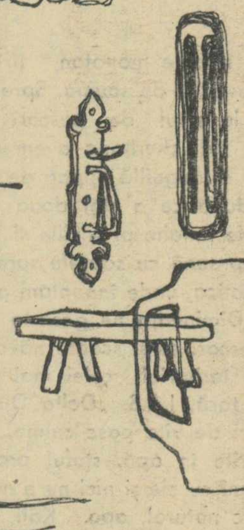
Scopul devine rezultat...

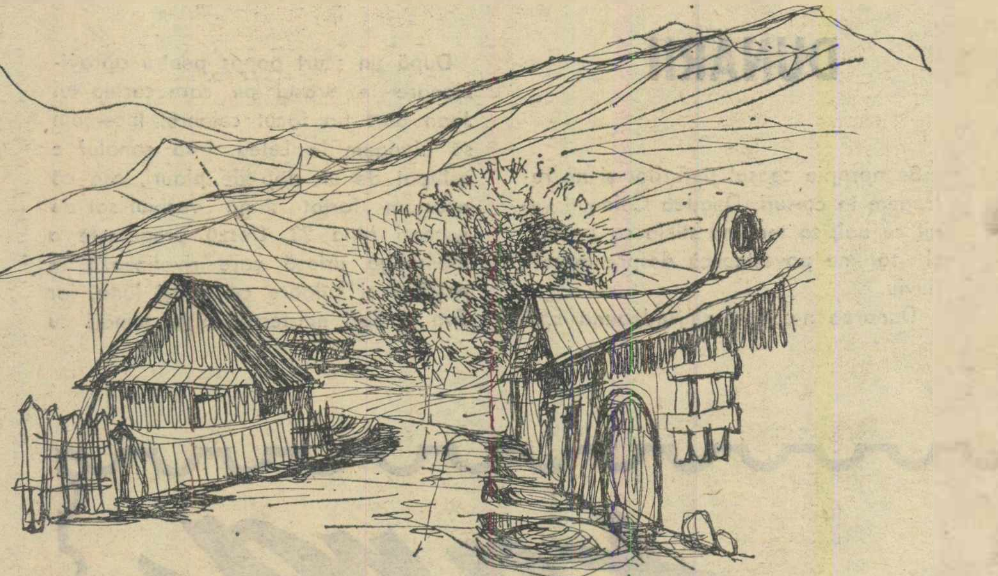
Cîteva schițe din releveul echipei noastre efectuat la satul mînăstirii Agapia, în care am căutat să înțeleg lecția de fantezie, limpezime și unitate, de încadrare în cadrul natural.

O uliță, o casă cu o vechime de cca 100 ani, cîteva din obiectele ei de gospodărie...

Text și desene de Radu VINCENZ

Căldură mare...

Zac pur și simplu pe nisipul fierbinte al Costineștiului, privind pe sub pleoapele căzute nu albastrul mării, ci îndepărtata braserie cu sticle aburite, de pepsi cola. Nici azi nu s-au instalat pe plajă tonete cu răcoritoare! Un puștiulică simpatic, cu o găletică în mînă, s-a luat la harță cu un băiețel blond; trage înciudat de greblă și strigă cît îl țin puterile „dă-mi-o înapoi!". Mămica îl privește drăgăstos, aplanează conflictul și se întinde alene pe o saltea pneumatică înflorată; asta înseamnă c-a uitat pentru o clipă de îndatoririle părintești, redevenind ceea ce pentru toată lumea este cunoscut — o conștiincioasă membră a comandamentului.

— Nu veniți la concursul de trotinete pentru studenți?, îmi bîzîi la ureche o voce gravă. E extraordinar! Se pare că va întrece în inventivitate concursul de înot pe saltele, de alaltăieri.

Mă gîndesc la „cursa de alergare în saci" de-acum o săptămînă și simt că nu mă pot deplasa nici măcar un pas. Îmi recunosc indolența, dar șeful comandamentului sportiv tot nu mă aprobă. Are poate dreptate. Atîta dezinteres față de activitatea febrilă a zece cadre didactice detașate pentru trei serii la mare e de-a dreptul de neînțeles. Și, pentru că îmi dau seama de greșeală, promit să asist la o altă mare competiție organizată de resortul sportiv — campionatul de fotbal dintre Universitatea Craiova — Politehnica București și Medicina Cluj.

Acum pot picoti în tihnă. Diseară voi merge pe terasă să ascult orchestra clujenilor, condusă de maestrul Bițu. Voi întreține o conversație cu soția maestrului, care-mi va destăinui cît e de plictisitor să stai pe litoral cu atîtea griji pe cap și cît de ingrată e sarcina de a păzi magazia taberei; bine că sînt gentili cîțiva studenți și îi țin locul, în orele de plajă... Pe urmă, am să ascult „bancuri" și am să înghit, ca pe un nod, povestea cu „grațiosul Petre Gheorghe, ca un aragaz cu patru ochiuri", rostită cu nu mai puțină grație de STUDENTUL Nucu Petrescu... Noroc de numerele cu actorul Rucăreanu! Îmbrăcat Rom-arta, stilat, subtil, curtenitor, el precipită ca un puternic catalizator reacția veseliei, smulgînd tuturor buzelor floarea inocentă a surîsului adevărat. (Inițiativa cu transportul unui profesionist într-o tabără de odihnă, în scopul de a crea animație, se vede a fi rodnică).

Doamne, ce zăpușeală!

★

Lac de transpirație, în inima complexului Tei, crainicul Televiziunii, Dan Cojocaru, Paula Chiuaru Ciofu, Lucia Matei, Ana Stoichițescu, tovarășul și tovarășa Mujicicov, precum și încă mulți alți salariați (care se ocupă de traducerea în viață a programului de manifestări cultural-educative) mă întîmpină cu entuziasm. Directorul mă invită: „Poftiți pe aici, ocolim pe dincolo, vedeți că s-a realizat...".

Ecranul panoramic de care pomenisem în ziar acum o lună mă privește însă ironic:

— Habar n-aveți de ce-am fost în stare! Întîi a fost să fiu instalat. Dar costam vreo trei mii de lei și asta nu s-a prevăzut în nici un contract. Apoi m-am pierdut în niște clauze, pe urmă am reapărut în îndatoririle întreprinderii de difuzarea filmelor ș.a.m.d. Din plictiseală, m-am apucat de cîteva scamatorii. Am făcut chiar să dispară un Fragonard, am terminat și cu „Acei oameni minunați în mașinile lor zburătoare".

Într-un sfîrșit, o boare de vînt îi schimbă grimasa și în acel moment deveni plîngăreț:

— Nu poți face pentru mine ceva? Mi-au promis premierele Bucureștiului, iar acum nu-mi aduc decît pelicule arhicunoscute.

Îl aprob; îmi fac autocritica. Așadar, notez alături de tot ceea ce nu s-a înfăptuit — adică acele admirabile proiecte de care ne-a vorbit Consiliul U.A.S. București înainte de vacanță — acest S.O.S.

O, ce toropeală!...

★

Pînă și la Timiș reușesc să transpir. Dar dacă trebuie... Mă duc și mă întorc zi de zi la Predeal cu taberiștii, să luăm acordeonul și toba și să ducem acordeonul și toba — fiindcă altfel n-are cu ce cînta orchestra!

Numai gîndul că aș putea ajunge la Pîrîul Rece mă face să înghet... Iar să dau peste un „moment poetic", iar peste un concurs „cine știe, cîștigă" pe teme sportive (cu invariabile întrebări), iar peste promisiunea că se amenajează o terasă pentru dans, iar în fața vilei „Pescăruș"...

Roxana COSTACHE

Averse și... diverse

PE CINE SĂ CREDEM?

Medicinistul timișorean Costea Costel a prezentat în concursul „Cel mai bun solist de muzică ușoară al Costineștiului" o apreciată compoziție proprie, pe un text de Ion Minulescu. Însă datorită calităților vocale n-a putut urca podiumul învingătorilor decît pe locul II. L-a întrecut o colegă de facultate și anume Marilena Strejariu. Unele „guri rele" spun c-a vrut să dea dovadă de cavalerism... Să le credem?

SE CERE „BIS!"

Sîmbătă 1 iulie Ansamblul artistic al Casei de cultură a studenților din Capitală a fost cap de afiș (și la propriu și la figurat) al programului de la complexul cultural sportiv „Lacul Tei". Plăcut, antrenant... S-a aplaudat mult, s-a și bisat. Dar „Spectacolul muzical coregrafic" (dirijor Petre Magdin, maestru de balet Gh. Baciu, maestru emerit al artei, asistent Ion Guberman) n-a fost repetat în nici una din săptămînile următoare. Mai așteptăm.

CEAI CU LOCURI REZERVATE

Sîmbătă 15 iulie. Pe ușa biroului de repartizare a taberei de la Izvorul Mureșului — un afiș laconic: „Ceai cu locuri rezervate. E ziua Danielei". Fetele din vila 2 — așa scria pe minusculele invitații răspîndite prin tabără — organizau sărbătorirea celor 19 ani ai colegei lor Daniela Ionescu, studentă în anul II al Facultății de filologie din Cluj. Prelungit pînă tîrziu — cu ajutorul unei originale combinații de lumină între lanterne și bătrîna lampă cu gaz, „ceaiul" a fost un inedit prilej de bună dispoziție colectivă. Și cum aproape toate centrele universitare au avut cîte un reprezentant, s-ar putea spune că mesagerii întregii studențimi au luat parte la ziua Danielei.

LA IZVORUL MUREȘULUI

În mare secret, sala clubului din tabăra de la Izvorul Mureșului a fost împodobită de la un cap la altul. Fiecare centru universitar își avea reprezentanții — figurați sub aspect de micuți indieni, reproduși pe imense afișe după una din cărțile lui Walt Disney. Un original covor persan din hîrtie colorată ducea pe scena ornamentată cu două porți ale iadului, nobil botezat YAAD.

Se pregătea locul de desfășurare al „Ceaiului" organizat de studenții bucureșteni. Vara la Izvorul Mureșului un ceai e întotdeauna binevenit. L-au oferit în prima săptămînă de tabără ieșenii și clujenii, încercînd să condenseze într-o seară aproape toate genurile de programe distractive: poșta balului, concurs de dans cu o lămîie în echilibru între frunțile partenerilor, dansul inimioarelor, concurs de mîncăcioși, regina balului, o melodie pe adresa... fiecărui centru etc. Spectacolul bucureștean, montat de un stat major numeros — din care am recunoscut pe studenții Marulis Erminia, Ștefănescu Coralia, de la Filozofie, Bancea Nicolae, Călin Emilia de la I.M.F., sau Ocheană Lucian de la Automatică — a mai adăugat și alte idei: momente de poezie, catrene surpriză pentru fiecare centru, concursuri de perspicacitate și dans, „cine știe film, cîștigă", concurs de imaginație... scriitoricească și altele.

CIRCUIT PENTRU... STUDIOȘI

Studenții anului IV al Facultății de agronomie din Timișoara între 13 și 26 iulie întreprind prin țară o excursie de studii, în circuit.

S-a prevăzut vizitarea unor I.A.S. și C.A.P., a principalelor stațiuni agricole experimentale ca și a monumentelor istorice și culturale de pe traseu.

După Stațiunea experimentală Geoagiu, studenții s-au oprit la Călimănești, Mînăstirea Cozia, Căciulata, Pitești, Mînăstirea Curtea de Argeș, Barajul hidrocentralei „Gh. Gheorghiu-Dej", stațiunea experimentală Ștefănești, Conacul Goleștilor.

După un alt popas de două zile la București (Stațiunea experimentală Fundulea), excursioniștii au plecat către Odorhei, Panciu, Roman, Iași, Suceava, Cluj, Brașov...

PUȚINĂ STATISTICĂ

Iată și cîștigătorii concursurilor sportive ale seriei I Costinești:

Șah: Kovacs Alexandru (Cluj), Wolf Dan (București), Kaiser Iuliu (Cluj), Sdula Radu (București). La concursul de tenis de masă, studentele vietnameze aflate la odihnă au obținut o netă victorie: Locul I — Hoang Tho, locul II — Phan Binh, locul III — Thann Huang; la băieți s-au înscris în ordine: Soltesz Șt. (Cluj), Van Dei (Iași), Tr. Brandenbrug (Galați). Alte clasamente. Volei, campioane ale taberei, Universitatea Craiova (masc.) și reprezentativa Bucureștiului (feminin). La baschet locul I a fost ocupat de echipa studenților clujeni (din lipsa de concurente, turneul feminin a fost anulat).

În turneul echipelor divizionare de fotbal învingătoare a ieșit Medicina Cluj.

BUNUL SIMȚ E ȘI EL ÎN VACANȚĂ?

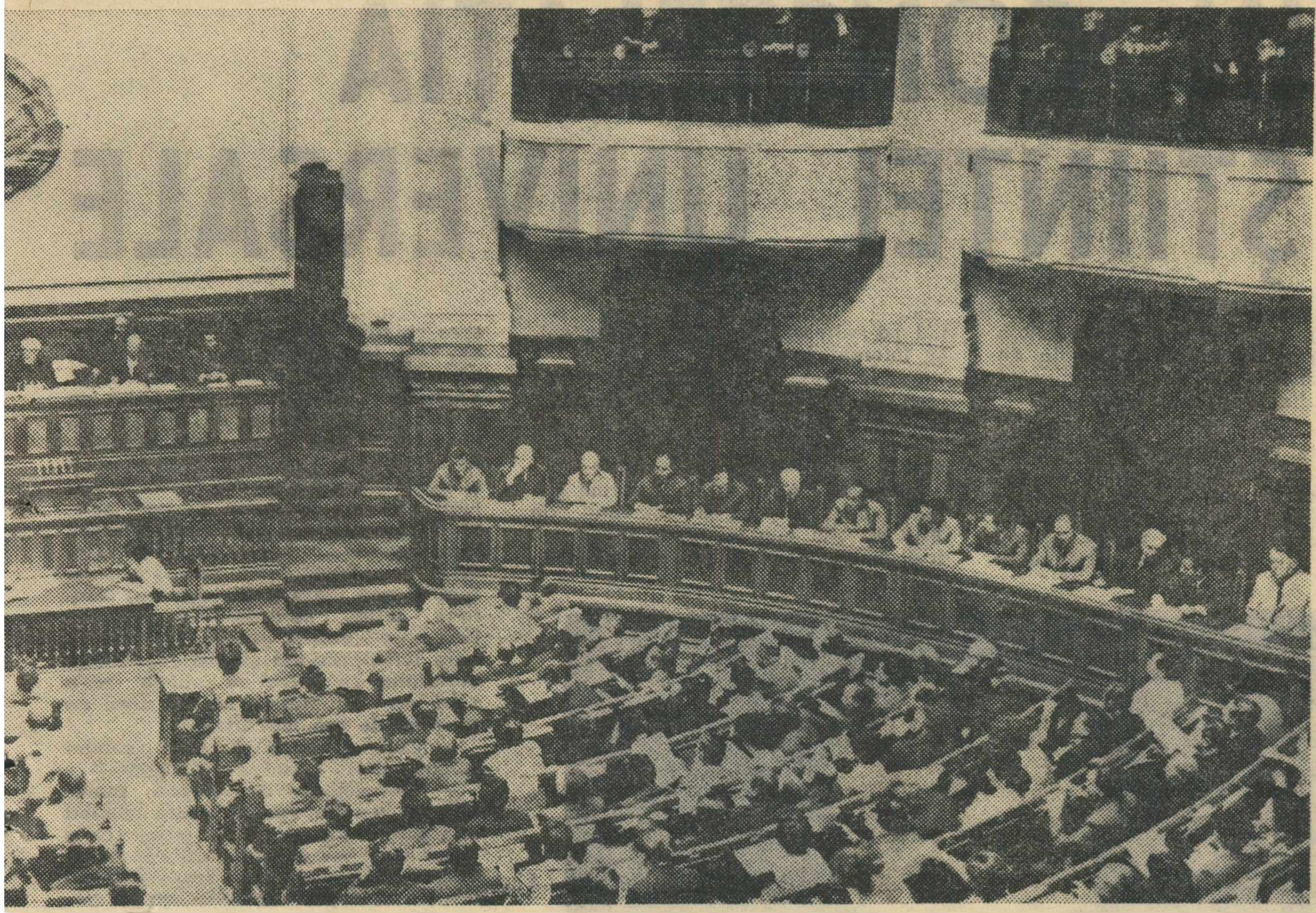
Ce se poate face seara la tabăra studențească de la Costinești? Multe. Iată de pildă, spectacolul de estradă din seara zilei de 7 iulie alcătuit din: muzică ușoară, interpretată de studenți, și momente vesele.

Dacă numerele de muzică ușoară, vocală și instrumentală merită toate laudele pentru talentul și entuziasmul cu care au fost interpretate, nu același lucru se poate spune însă despre momentele „vesele" de un umor îndoielnic, a căror idee principală era axată pe regiunea cuprinsă între genunchi și talie. Și pentru ca sensul lor „adînc" să fie prins pînă și de cei mai puțin cunoscători, textul a fost subliniat la momentul oportun de gesturi elocvente.

Momentele vesele ale unuia ce se dădea drept Mihai Ciucă ne aduc în fața ochilor un tablou penibil: sute de tineri care în mod curent au preocupări intelectuale se amuză și aplaudă cu frenezie lipsa de perdea a unor expresii pe care nici hîrtia sărmana, cît e de răbdătoare, n-ar putea să le suporte.

Studenții sînt în vacanță; actorii sînt în vacanță; spectatorii sînt în vacanță.

DAR BUNUL SIMȚ E ȘI EL TOT ÎN VACANȚĂ?

SUVERANITATE, DEMNITATE ŞI RESPONSABILITATE

(Urmare din pag. 1)

s-a făcut repede auzit, cum era şi firesc, dincolo de graniţele ţării, opinia publică internaţională apreciind ca judicioasă şi constructivă poziţia adoptată de România faţă de evenimentele care au loc în lume. Explicaţia acestui larg interes faţă de politica noastră externă stă în faptul că în relaţiile internaţionale partidul şi statul nostru pornesc de la convingerea că, numai întemeindu-şi politica pe voinţa proprie a naţiunii, o ţară poate contribui cu adevărat la progresul civilizaţiei materiale şi spirituale a omenirii, la statornicirea unui climat de înţelegere şi respect între popoare, la asigurarea unei păci trainice pe planeta noastră.

Forţa şi autoritatea morală a acestui înalt comandament al politicii noastre externe sălăşluiesc în înseşi înţelepciunea şi umanitatea după care de-a lungul veacurilor poporul nostru s-a călăuzit în relaţiile sale cu celelalte popoare, fie ele megieşe sau îndepărtate. Nu întîmplător bunele relaţii pe care le întreţinem cu multe dintre statele lumii se întemeiază pe o sacră tradiţie a bunei înţelegeri şi a respectului reciproc, pe legături economice şi culturale care le conferă o nepieritoare nobleţe.

Cu exact 300 de ani în urmă bătrînul Dosoftei, într-una din primele stihuiri laice româneşti, dădea glas unui imbold lăuntric care nu era numai al lui, ci al poporului însuşi :

Cine-şi face zid de pace,
Turnuri de frăţie
Duce viaţă fără greaţă
'Ntr-a sa bogăţie.
Că-i mai bună depreună
Viaţa cea fräţască,
Decît armă ce destramă
Oaste vitejască.

Înălţînd cu demnitate şi mîndrie „turnurile sale de frăţie", poporul român, în îndelungata şi eroica sa existenţă pe aceste meleaguri, a fost în acelaşi timp apărător dîrz, invincibil, al vetrei strămoşeşti, al neatîrnării sale, astfel că principiile pe care se întemeiază politica externă a României socialiste îşi au o durabilă acoperire în aur în atîtea şi atîtea pilde ale istoriei sale luminoase.

Bazîndu-şi toate relaţiile sale externe pe respectarea strictă a principiilor independenţei şi suveranităţii naţionale, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc, România este astăzi mai mult decît oricînd în istoria sa unul dintre factorii de nădejde ai promovării unor relaţii de deplină egalitate între statele şi popoarele lumii, indiferent dacă sînt ele mari sau mici, este sprijinitoare consecventă a luptei de eliberare socială şi naţională, apărătoare fermă a păcii şi progresului omenirii.

Partidul Comunist Român şi guvernul Republicii Socialiste România, dînd o înaltă preţuire relaţiilor de colaborare strînsă şi prietenie frăţească cu toate ţările socialiste, luptînd cu consecvenţă pentru unitatea mişcării comuniste şi muncitoreşti, îşi aduc o contribuţie importantă la soluţionarea în mod judicios a stringentelor probleme ale vieţii internaţionale — încetarea războiului agresiv purtat de S.U.A. faţă de poporul vietnamez, reglementarea conflictului din Orientul Apropiat, dezarmarea, securitatea europeană şi nediseminarea nucleară.

Avînd conştiinţa clară a superiorităţii forţelor socialismului, progresului şi păcii asupra forţelor reacţiunii, ale imperialismului, partidul şi statul nostru acţionează neobosit în vederea realizării aspiraţiilor celor mai nobile ale popoarelor, cu convingerea de nestrămutat că istoria e de partea forţelor înaintate ale omenirii.

Studenţimea, întregul tineret al ţării, privind cu încredere la viitorul de aur al său şi al patriei sale strămoşeşti, îşi exprimă de aceea acordul unanim faţă de politica pe care o promovează partidul şi statul nostru pe plan extern, se angajează să sprijine cu tot entuziasmul şi abnegaţia anilor tineri înalta hotărîre proclamată în numele partidului comuniştilor şi al întregului popor român de către secretarul general al C.C. al P.C.R., tovarăşul Nicolae Ceauşescu :

„Comitetul Central al partidului şi guvernul ţării nu vor precupeţi nici un efort pentru traducerea în viaţă, cu toată consecvenţa, a acestei politici care corespunde pe deplin intereselor vitale ale poporului român, este expresia înaltei responsabilităţi ce ne animă faţă de soarta mişcării revoluţionare mondiale, faţă de cauza socialismului şi păcii în lume".

Echilibrul admirabil al gîndurilor şi acţiunilor

În zilele fierbinţi ale recentei sesiuni a Marii Adunări Naţionale am avut ocazia aleasă de a simţi împreună cu întregul nostru popor, în momente de profundă emoţie, mîndria participării directe la actele politice ale ţării. Concordanţa perfectă a politicii externe promovată de partidul şi statul nostru cu aspiraţiile de pace şi prosperitate ale poporului român, această identificare în gînd şi faptă a ţării cu conducătorii ei explică entuziasmul cu care a fost primită expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu.

În uzine şi pe ogoare, în institutele de cercetări şi învăţămînt, pe şantiere, pe întregul cuprins al ţării se făureşte energic istoria contemporană a patriei. În sala unde naţiunea îşi trimisese reprezentanţii am încercat senzaţia certă că această minunată istorie se încheagă pe un asemenea făgaş ce conferă României atributele unei înalte demnităţi în lume.

Justeţea liniilor directoare ale politicii externe a statului nostru susţinută cu argumentele înţelepciunii şi realismului, aspiraţiile şi eforturile constructive ale poporului român, dorinţa lui de a dezvolta buna înţelegere, prietenia şi colaborarea cu toate popoarele îşi găsesc pe plan extern expresia în amploarea fără precedent a relaţiilor internaţionale. În acest sens, dezbaterile din sesiune au relevat noi posibilităţi pentru întărirea şi lărgirea lor pe cale politică, economică, culturală şi ştiinţifică, au subliniat cu elemente concrete cele arătate în expunerea secretarului general al C.C. al P.C.R.: „Progresele obţinute în economia noastră naţională, în industrializarea socialistă a ţării, permit participarea tot mai amplă a României la schimbul internaţional de bunuri materiale şi spirituale, intensificarea colaborării şi cooperării în diferite forme, inclusiv în domeniul producţiei, cu statele din Europa şi de pe alte continente".

Ascultînd aceste cuvinte ale tovarăşului Nicolae Ceauşescu nu m-am putut opri să nu încerc — ca şi ceilalţi colegi ai mei invitaţi la sesiune — o satisfacţie deosebită, dublată de conştiinţa datoriei la gîndul că nouă, profesorilor şcolii superioare româneşti, ne revine nobila misiune de a pregăti oamenii care în anii ce vin vor ridica pe culmi tot mai înalte prestigiul României.

Echilibrul admirabil al gîndurilor şi acţiunilor, generator de încredere şi speranţe, prezent la sesiune, mobilizează către noi fapte, expresii vii ale adeziunii noastre depline la politica înţeleaptă a conducătorului iubit, Partidul Comunist Român.

Prof. ing. Panait MAZILU
prorector al Institutului de construcţii Bucureşti

Satisfacţie neţărmurită şi mîndrie deplină

Am urmărit cu toţii, cu deosebit interes, în presă, la radio sau televiziune, lucrările Sesiunii Marii Adunări Naţionale desfăşurate în aceste zile de sfîrşit de iulie. Au fost dezbătute aici probleme de cea mai mare importanţă privind activitatea în domeniul relaţiilor internaţionale ale ţării noastre, parte integrantă a liniei politice generale a partidului îndreptată spre edificarea socialistă, spre continua înflorire a patriei. Exprimînd voinţa întregului popor român de înţelegere, colaborare şi pace, expunerea secretarului general al Comitetului Central al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a afirmat principiile realiste care călăuzesc linia politică şi acţiunile desfăşurate de statul nostru socialist. Aceste principii izvorîte dintr-o analiză ştiinţifică a fenomenelor lumii contemporane, aprofundată în spirit marxist-leninist, de o deosebită importanţă atît teoretică cît şi practică, sînt o chezăşie a traducerii în viaţă a aspiraţiilor şi intereselor fundamentale ale poporului român. Aşa cum arăta în cuvîntarea sa preşedintele Consiliului de Stat, tovarăşul Chivu Stoica, principiile expuse „sînt o continuare firească a politicii noastre interne de ridicare a patriei pe culmile civilizaţiei şi progresului uman".

Ca student — unul din zecile de mii de studenţi ai ţării — ca tînăr poet, nu pot să-mi reţin emoţia sinceră, satisfacţia neţărmurită, admiraţia şi mîndria deplină pentru politica de întărire a prestigiului ţării noastre.

Mă simt solidar cu sentimentul total de adeziune al poporului, izvorît dintr-o meditaţie profundă şi cinstită asupra sensului evoluţiei lumii în care trăiesc, dintr-o convingere sigură că drumul meu în viaţă, strîns împletit cu drumul fiecărui cetăţean al meleagurilor româneşti, este condus cu mînă sigură, fermă, de acei oameni pentru care fericirea şi bunăstarea noastră sînt mai presus de orice.

Şi acum, cînd aştern aceste rînduri, limpezi, ca nişte versuri de odă, am senzaţia că tinereţii mele i s-a adăugat un plus de maturitate, un spor de putere, nobleţe şi demnitate, pe care vreau să-l împărtăşesc tuturor, din adîncul sufletului.

Florentin POPESCU
student la Facultatea de limbă şi literatură română din Bucureşti

România este prin ea însăşi o ţară a păcii

Sesiunea Marii Adunări Naţionale a fost, prin înalta ei umanitate, şi o sesiune a păcii. Cuvîntul pace a dominat cuvîntările tuturor participanţilor la lucrări, ca un simbol al aspiraţiilor noastre nobile spre o lume eliberată de coşmarul conflictelor, conflagraţiilor. S-a afirmat încă o dată consecvenţa şi fermitatea cu care luptă partidul şi guvernul României socialiste pentru instaurarea în lume a unui climat favorabil înţelegerii sincere, mutuale între popoare, ca unică soluţie pentru evitarea cataclismelor nucleare ale unui nou război. În acest sens, rolul României în concertul naţiunilor lumii, ţară a construcţiei paşnice şi înfloririi socialiste, este acela de a face apel la raţiune şi echilibru în relaţiile internaţionale, indiferent de convingeri ideologice, politice şi religioase, ca să acţioneze energic şi perseverent pentru salvgardarea civilizaţiei de primejdia unui nou război mondial, pentru întărirea păcii şi securităţii mondiale. Urmărind dezbaterile din înaltul for al voinţei poporului, am recapitulat toate acele întîlniri şi evenimente cu caracter internaţional în care România prin reprezentanţii noştri la diferite niveluri politice, economice şi morale a afirmat întotdeauna o poziţie de înţelept echilibru, de tratative paşnice, conform aspiraţiilor popoarelor.

Iniţiativele şi acţiunile partidului şi guvernului nostru de extindere a relaţiilor cu toate statele, independent de orînduirea lor socială şi de apartenenţa lor la blocurile politice şi militare, bazate pe neamestecul în treburile interne, pe sinceritate şi avantaj reciproc, au constituit cel mai profund exemplu de înţelegere matură a stadiului actual al dezvoltării lumii contemporane. Am recunoscut cu emoţie şi bucurie în toate aceste iniţiative şi acţiuni, de-a lungul ultimilor ani, vocaţia de secole a diplomaţiei poporului nostru de a crea punţi de legătură între naţiuni şi popoare, de a chema la masa tratativelor ori de cîte ori neînţelegerile degenerau în conflicte armate. Fiind unii din promotorii ideii politice de a transforma Europa într-un continent al păcii, al cooperării paşnice şi rodnice între popoare, noi românii putem fi mîndri că sîntem ascultaţi şi apreciaţi pretutindeni cu respectul ce se cuvine solilor care aduc cu sine, întotdeauna, uneltele ratificării păcii. În acest sens, cuvîntarea tovarăşului Ion Gheorghe Maurer confirmă şi pentru viitor dezideratele majore ale păcii : *„De la această tribună doresc să afirm că popoarele lumii pot conta pe faptul că poporul român, condus ferm de partid pe calea construcţiei paşnice şi înfloririi patriei socialiste, se va afla şi de aici înainte în primele rînduri ale luptătorilor pentru înfăptuirea aspiraţiilor înaintate ale omenirii contemporane, pentru cauza păcii şi securităţii în întreaga lume"*.

Ca studentă a Institutului de limbi străine, ca participantă la diferite întîlniri internaţionale dintre tineri am reţinut întotdeauna cu mîndrie atenţia şi respectul de care se bucură solii poporului nostru printre delegaţii celorlalte popoare, ca exponenţi ai principiilor păcii şi colaborării. Şi, adeseori, străinii care ne vizitează ţara, admirînd frumuseţile ei şi realităţile sociale şi materiale, au pentru noi totdeauna surîsul prieteniei şi afecţiunii calde, precum şi afirmaţia fără echivoc că „România este prin ea însăşi o ţară a păcii !"

Anca Irina IONESCU
studentă la Facultatea de limbi slave din Bucureşti

● ISSY-LES-MOULINEUX, 1910, UN EPISOD DRAMATIC DAR CRUCIAL ● STUDENȚIA—UN SUBIECT DE DISCUȚIE CARE FACE PLĂCERE ● ROMÂNII MANIFESTĂ O VOCAȚIE APARTE PENTRU TEHNICĂ ȘI ȘTIINȚĂ

ÎN CONSTELAȚIA ȘTIINȚEI UNIVERSALE

Primirea savantului la tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al C.C. al P.C.R.

Zbura, cu nerăbdarea păsării însetate de cer, cu nervii-expolozie în carlinga avionului. Era un amestec de bucuria izbînzii și omeneasca teamă a începutului. Pilota primul avion cu reacție. Îi dăduse viață și-l scosese în lume la cel de-al doilea Salon internațional de aeronautică din Paris : Coandă 1910... Poate s-au învîrtejit toate laolaltă cu anii lui, 24 la număr : **„Zidurile vechilor fortificații, aflate pe marginea aerodromului Issy-les-Moulineux, veneau rapid spre mine. Pentru a le evita, am tras manșa. Dar vai, prea mult ! Intrasem în pierdere de viteză și avionul începu să alunece, aplecat pe o aripă spre sol"...** Și poate n-a fost timp pentru derulări de imagini și gînduri, pentru prea fulgerătorul bilanț : **„Instinctiv, am tăiat contactul gazelor, cu mîna stîngă, și alimentarea cu combustibil a jetului, cu mîna dreaptă. Mi-am dat seama că eram azvîrlit din avion, în timp ce aparatul la contactul cu solul a explodat în flăcări. A fost imposibil ca din ce rămăsese din avionul consumat de flăcări să pot stabili ce anume — celuloidul sau combustibilul — a cauzat incendiul. Proba fusese însă făcută"...** Aparatul de formă aerodinamică, vopsit în roșu închis, expus în octombrie 1910 sub cupolele luminoase ale vestitului Grand Palais din Paris și pilotat în dimineața de 16 februarie a aceluiași an, avea să renască din propria-i cenușă...

*

Prezența marelui savant român pe plaiurile natale ne-a prilejuit pe lîngă evocarea acestei clipe de neuitat de acum mai bine o jumătate de veac și un scurt interviu pentru revista noastră, prin intermediul căreia a ținut să adreseze un salut studențimii și tineretului român.

Pentru început o primă întrebare :

— Ce înseamnă pentru dv. cuvîntul tinerețe ? Ce amintiri vă leagă de timpul petrecut în școlile românești și mai tîrziu ca student la Paris ?

Întrebarea noastră l-a surprins puțin. A acordat pînă în momentul de față nu știu cîte interviuri presei ; a fost chestionat pe teme de actualitate, i s-a cerut părerea despre evoluția veacului nostru, despre lumea de mîine, despre oamenii pe care i-a cunoscut de-a lungul unei laborioase activități științifice, despre marele său Violon d'Ingres. Și acum despre tinerețe... studenție. Subiectul îi face plăcere.

H. Coandă la 20 de ani.

— Nu spun desigur o noutate susținînd că tineretul înseamnă viitorul unei țări. Pentru a vă răspunde așa cum se cuvine și a evoca fapte petrecute de demult, vă rog să-mi permiteți o paranteză : cînd ești tînăr nu se poate să nu fii generos, să nu vrei să faci ceva... Inteligența umană stă mai presus de orice. Tinerii se pot servi de ea astăzi mai mult ca oricînd. Dar această inteligență nu înseamnă nimic fără muncă, fără perseverență, fără pasiune. Un om de știință este chemat să creeze, să reușească. De multe ori însă reușita scontată se anunță mai tîrziu, după chinuitoare căutări. Cercetătorul, viitorul savant, tînărul student nu trebuie să piardă nici-o clipă pînă ce strădaniile lor nu vor căpăta finalitate...

Pe cînd eram la școala Petrache Poenaru și mai tîrziu la liceul Sfîntul Sava încercăm împreună cu alți tineri să aflăm drumul adevărului. Eu mi-am îndreptat privirile spre tehnică, spre știință. Ca elev al școlii militare din Iași, fascinat de puterea vîntului, mi-a venit ideea să inventez o mașină de treierat cu ajutorul unor aripi de moară de vînt menite să o pună în mișcare. A fost prima mea invenție. Pe celelalte le cunoașteți prea bine ca și episodul zborului din 1910... Profesorii mei mă tachinau deseori spunîndu-mi : gîndești prea mult, gîndești prea repede !... Acest mod de apreciere a avîntului meu tineresc l-am regăsit mai tîrziu și la inginerul Gustave Eiffel, constructorul vestitului turn care-i poartă numele la Paris — care felicitîndu-mă pentru construcția motorului de avion cu reacție mi-a spus că ar fi trebuit să mă nasc cu vreo 30 de ani mai tîrziu...

— Cum apreciați prezența științei românești și afirmarea ei în lume ?

— Sînt convins că românii manifestă o vocație aparte pentru tehnică și știință, ceea ce mi se pare de-a dreptul un har deosebit, deși în acest veac mulți români s-au manifestat armonios și deplin în multe alte domenii. Mă refer la științele tehnice pentru că ele sînt însăși domeniul meu de creație. Un Nicolae Teslea este recunoscut peste hotare ca descoperitorul curentului alternativ. Fizicianul Victor Popp a fost creatorul primei rețele de aer comprimat la Paris, dr. Ion Cantacuzino s-a manifestat în domeniul microbiologiei, George Palade a făcut cercetări încununate de succes în biologie, Traian Vuia s-a dovedit un talentat inventator în aviație și în domeniul cazanelor cu aburi, Gogu Constantinescu a creat o nouă știință : sonicitatea... Sînt doar cîteva nume din marea constelație a creatorilor și descoperitorilor români care s-au înscris în istoria științei universale. De mulți dintre ei mă leagă desigur amintiri personale, clipe de neuitat. Ceea ce pot spune astăzi este că eu mi-am dedicat viața științei cu dorința de a sluji astfel bunul renume al țării mele. Știu, e un adevăr pe care-l repet : opera omului de știință aparține poporului și munca acestuia trebuie să aibă ca finalitate progresul general, ducerea mai departe a civilizației.

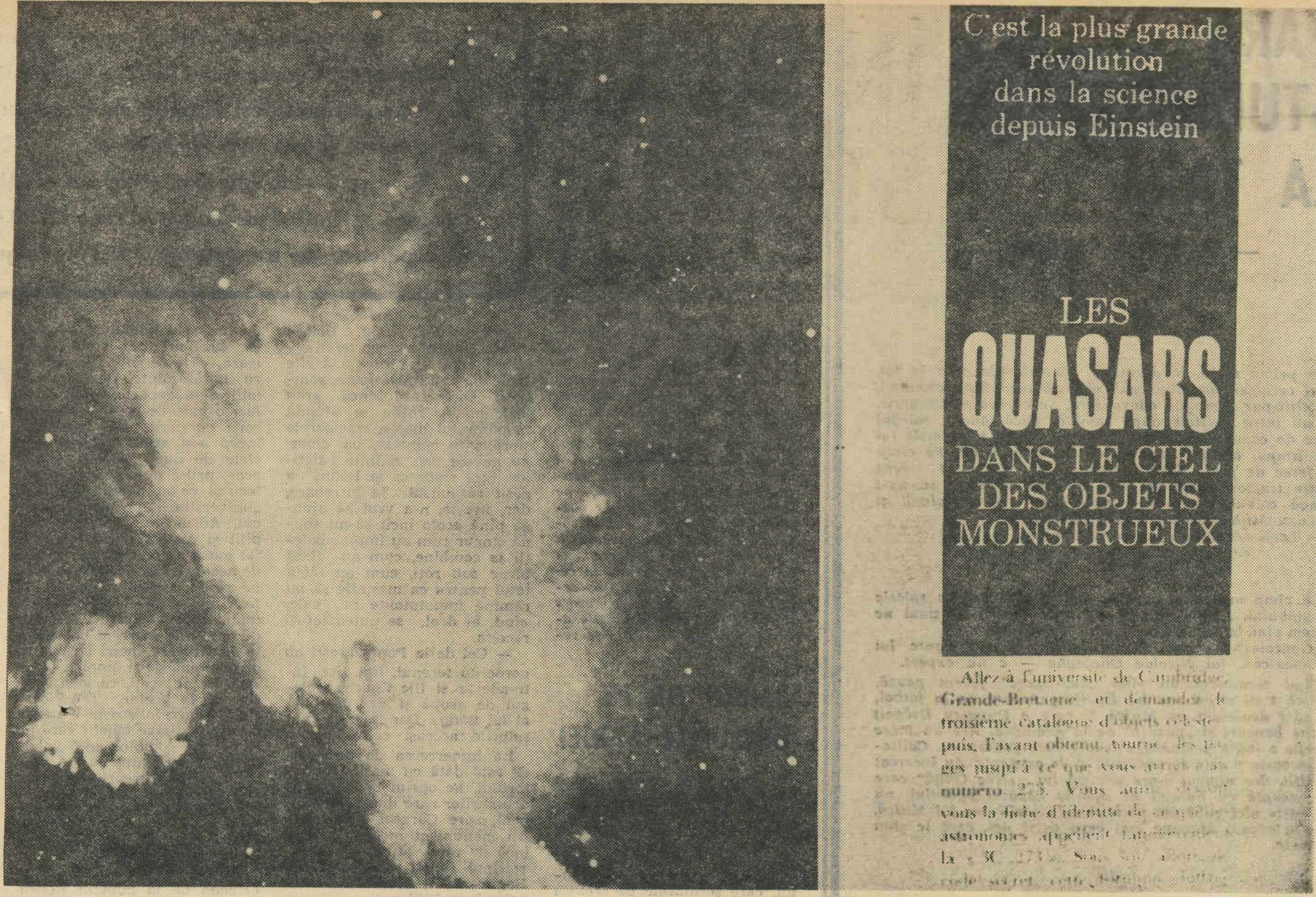
Știința românească — atît de armonioasă în manifestările ei — se găsește astăzi aliniată la nivelul științei universale. Lucrările multora dintre oamenii de știință de la noi sînt citate deseori în lumea științifică internațională pentru îndrăzneala ideilor, pentru originalitatea lor. Pot spune că trebuie să fim mîndri de ceea ce am făcut pînă astăzi, dar prestigiul științei românești ne obligă să fim mereu neobosiți în strădaniile noastre.

— Ce alți oameni iluștri ați mai cunoscut ?

— Am cunoscut, firește, prin peregrinările mele, o întreagă galerie de oameni celebri. Timpul unui interviu e prea scurt pentru a-mi permite măcar enumerarea numelor lor. Să vorbesc aici de remarcabilul istoric A. D. Xenopol, care mi-a fost profesor, de vigurosul artist ce s-a dovedit a fi mai tîrziu pictorul Costin Petrescu, de marele Constantin Brâncuși, cu care m-am înfrățit în idei în anii tinereții, de George Enescu, virtuoz și iubitor de oameni, de mari actori ca Eduard de Max, de neîntrecuta noastră Elvira Popescu, de Jean Yonnel, de Maria Ventura, de Mihalescu ?... După primul război mondial, de cîte ori n-am fost oaspetele Annei Brâncoveanu, contesă de Noailles, în salonul căreia am întîlnit-o într-o bună zi pe cîntăreața sufletului românesc Elena Văcărescu. Mai tîrziu, am adăugat prieteniilor mele încă un nume, pe cel al Martei Bibescu... dar cred că v-am spus destul despre toate acestea...

Evocînd aceste figuri, Henri Coandă, marele savant, n-a făcut decît să ne dovedească că amintirile sînt ca o ploaie de duminică — cum spune undeva Simone de Beauvoir — care face să se întunece cerul, umplînd sufletul de miraj. Emoția de-o clipă s-a risipit curînd. Bucureștiul e invadat de lumină, întreaga atmosferă respiră puternic a vară fierbinte. Pe un ton retezat, aproape grabnic, Henri Coandă ne-a spus „la revedere". Om al poeziei, savantul redevenea omul de acțiune.

Interviu realizat de Marta CUIBUȘ

CEA MAI MARE REVOLUȚIE ÎN ȘTIINȚĂ DE LA EINSTEIN ÎNCOACE

QUASARII

— OBIECTE MONSTRUOASE PE CER

Mergeți la Universitatea din Cambridge (Anglia), cereți cel de-al treilea catalog al corpurilor cerești și întoarceți paginile pînă ajungeți la nr. 273. Veți avea în fața dv. fișa de identitate a ceea ce astronomii numesc în limbajul lor cotidian corpul „3 C 273". Sub înfățișarea de cod secret, această formulă cifrică inaugurează o nouă aventură științifică: spionajul dincolo de lumea cunoscută, de spațiile siderale cele mai îndepărtate. Această aventură pune în discuție cunoștințele noastre despre univers. Corpul „3 C 273" este un monstru. Este obiectul cel mai misterios descoperit vreodată pe cer.

În urmă cu 50 de ani astronomii mai discutau încă despre frontierele Căii lactee. (Calea lactee, această cenușă luminoasă care face înconjurul cerului, este urma vizibilă a galaxiei noastre). Care erau mai precis limitele acestei gigantice nebuloase, adevărată plajă de stele în care sistemul nostru solar nu apărea decît ca un fir de nisip? Masca oare această nebuloasă un orizont de netrecut în fața privirii omenești? Ea părea într-adevăr să conțină, în anumite părți, „nori" orbitori.

Acești „nori" erau oare situați într-adevăr în interiorul galaxiei noastre? (Galaxiile sînt formidabile aglomerații de stele. Galaxia noastră, care are forma unei gigantice lentile, cuprinde circa 100 miliarde de stele. Dimensiunile sale sînt uluitoare: unei raze luminoase care parcurge 300 mii km. pe secundă i-ar trebui 100 mii de ani pentru a traversa diametrul galaxiei). Aceasta era, în mare, o întrebare care-i pasiona pe observatori.

Și, deodată, s-a întîmplat o revoluție: aparate uriașe s-au îndreptat cu obiectivul spre cer. Telescopul de la Mount-Wilson, cu un diametru de 2,54 metri, apoi cel de la Mont-Palomar, cu un diametru de 5 metri, ne-au înfățișat o lume nouă. Acești călători imobili care sînt astronomii au început să se îndepărteze la distanțe astronomice de pămînt. Cifrele au cunoscut multiplicări vertiginoase care continuă încă. De la 1 milion s-a trecut la miliarde de ani lumină (un an lumină este distanța parcursă de lumină într-un an și echivalează cu cca 10 miliarde kilometri). Infinitul devenea cu adevărat infinit.

Dincolo de galaxia noastră se află alte galaxii și altele încă tot mai îndepărate în univers. Există chiar „mormane" de galaxii și chiar „mormane de mormane" de galaxii. Și fiecare din aceste galaxii, cîte zeci, cîte sute de miliarde de stele are? Nu era greu de loc, se înțelege, pentru a le identifica. Astronomii au început să le inventarieze cu o răbdare de neclintit. Începea inventarul cerului...

Era vorba pur și simplu de a-l înregistra în fișe. Nebuloasa Andromeda, aflată la 900 mii de ani lumină de preocupările noastre cotidiene, devenea astfel **M 31.** Cataloagele s-au multiplicat și s-a ajuns la Cataloagele cataloagelor. Dar, pe cer s-au mai văzut cîteva „obiecte" misterioase. Era vorba de stele, de galaxii? Nimeni nu știa prea mult. Cineva le-a numit cu un nume bastard QUASAR — **care înseamnă abrevierea cuvîntului quasi-star, adică semi-stea.** Apoi, aceste „obiecte" au fost înmatriculate la rîndul lor 3 C 48, 3 C 147, 3 C 190, 3 C 273.

...Acum începe misterul: 3 C 273 și împreună cu el toți ceilalți quasari constituie o adevărată provocare adresată imaginației omenești. Închipuiți-vă un aviator care vă spune: Am zărit un obiect cu adevărat straniu. El se afla deasupra unui mare oraș. Acest obiect semăna cu o lampă, mai mare decît lămpile obișnuite, dar nu era propriu-zis o lampă, ci un fel de lampă. Ea își furniza singură mai multă lumină decît toate lămpile unui oraș la un loc. ...Un fenomen identic se petrece și cu quasarii.

Nu este vorba de o galaxie: dimensiunile sale sînt prea mici. Nici de o stea: dimensiunile sale sînt prea mari. Și, totuși, situată la mai bine de două miliarde de ani lumină, adică mai îndepărtată decît oricare alt corp ceresc, 3 C 273 emite mai multă energie decît o galaxie întreagă. Atîta energie ca și cum toate stelele unei galaxii ar exploda în aceeași clipă. Anumiți savanți cred că un quasar trebuie să producă mai multă energie într-o secundă decît un miliard de miliarde de milioane de bombe cu hidrogen! Este deci posibil ca un singur obiect ceresc să proiecteze spre pămînt, de la o asemenea distanță, o lumină infinit superioară celor 100 miliarde de stele din galaxia noastră? Se-nțelege de ce 3 C 273 pasionează astăzi pe toți astronomii.

O ultimă observație exacerbează acest mister. La fiecare 6 luni 3 C 273 variază ca luminozitate. Aceasta crește și descrește într-un mod regulat în timp ce quasarul se contractă și se dilată.

Acest fapt pare imposibil, sau cel puțin ar trebui să fie imposibil, dat fiind dimensiunile corpului 3 C 273. Ar trebui (dacă este vorba de o galaxie) mii de ani pentru ca lumina să o parcurgă de la un capăt la celălalt: luminozitatea nu poate deci varia într-un răstimp atît de scurt. Această luminozitate este totuși variabilă.

În toiul acestor dispute **astrofizicianul britanic Fred Hoyle, asistat de matematicianul Jayant Uchnon Narlikar, au prezentat o nouă teorie a universului.** Este vorba de o teorie revoluționară menită să ia locul în istoria științei alături de teoriile lui Newton și Einstein. Cu alte cuvinte, această teorie susține că **„masa oricărui corp depinde de conținutul global al întregului univers".** (Pînă în momentul emiterii acestei teorii, patru sau cinci galaxii puteau să se volatilizeze în diferite părți ale universului, iar **greutatea faimosului măr al lui Newton rămînea neschimbată.** Această greutate nu depindea, grossomodo, decît de soare și de pămînt. Și aceasta se referea și la teoria lui Einstein).

Fred Hoyle pretinde a fi demonstrat că **planeta noastră depinde de toate stelele și de toate galaxiile care gravitează în Cosmos.** Dacă, printr-un miracol, jumătate din stele ar dispare fără a fi înlocuite, greutatea noastră s-ar dubla: **Mărul lui Newton ar atîrna de două ori mai mult!** Orbita pămîntului s-ar modifica la rîndul ei. În asemenea situații ne-am apropia de un soare devenit de două ori mai fierbinte și am risca mai mult ca sigur de a fi arși de vii.

Dar ce legătură au toate astea cu 3 C 273? Fred Hoyle a ajuns la teoria sa tocmai încercînd să rezolve misterul quasarilor. După Hoyle, universul ar fi stabil, veșnic, neavînd un capăt de început și un sfîrșit. Și pentru că anumite galaxii se îndepărtează de pămînt, cu cît se îndepărtează mai repede și dispar trebuie ca în univers să se producă anumite compensații. În această privință quasarii ar avea un rol esențial. Aceste corpuri ar reprezenta, în funcție de pierderile galaxiilor dispărute, o creștere a greutății. Ele ar „exploda" spre centrul lor. În centrul quasarilor s-ar afla o materie atingînd o densitate inimaginabilă. Așa se explică formidabila energie pe care aceasta o degajă: **1000 milioane de ori mai puternică decît cea a soarelui!**

Totul, după părerea lui Hoyle, s-ar desfășura în univers sub semnul grandios și tulburător al unui „eternel retour". Un timp ar exista pentru o așa numită construcție celestă, urmat de un alt timp pentru autodinamitare, autodistrugere ș.a.m.d. De mai bine de 10 miliarde de ani universul ar atinge în mod progresiv „niveluri de organizare" crescînde: galaxie, stea, planetă, viață. Dar, într-o zi, toată această materie ar redeveni praf de atomi, nepipăibil și totul ar reîncepe fără noi, cu condiția că, poate undeva într-o altă galaxie, o altă viață pe care nu ne-o putem încă imagina, ar genera alte inteligențe. Dar aici visul cel mai nebunesc face loc Necunoașterii.

(din „Constellation")

VARĂ STUDENŢEASCĂ LA ŢARĂ

— FILE DE JURNAL —

I

In prima seară, la dormitor, comentariile erau în toi. Unii caracterizau directorul, alţii munca. Unii ascultau, iar alţii pur şi simplu adormiseră. Se vorbea pe-ntuneric. să nu intre muştele după lumină. Gică Adam, colegul meu de cameră, pe care-l ştiam cu toate tabieturile lui din timpul anului, se simţise toată ziua jenat. Pe cîmp se ferea de praf. Dacă mergeam pe drum şi trecea vreun tractor alerga la zece-douăzeci de metri să nu-l atingă colbul. Seara şi-a şters vreo oră pantalonii şi cămaşa. Mitică Drăgoi îi zice prieteneşte :

— Lasă, vedem noi peste o săptămînă...

II

La cîmp munca le pare la toţi uşoară. Rupem spicele porumbului. Luăm fiecare cîte două şiruri. Pe unul ne ducem pînă la capăt şi pe celălalt ne-ntoarcem.

„Gonzales" — cum îi zic colegii, pentru figura lui de mexican, lui Nicolae Gheorghe — e un expert.

Cînd terminăm un rînd „dus-întors" facem pauză, Mitică 1 (îi zicem aşa lui Dumitru Avram, ca la fotbal, ca să-l deosebim de Mitică 2, care e Dumitru Drăgoi) spune bancuri şi „poante" de la examene. Are un mare dar de a imita persoanele despre care povesteşte. Calitatea aceasta îi este recunoscută şi de asistenţi. Au încercat şi alţii, dar nimeni n-are umorul lui. „Nea Ghiţă" care ne-aşteaptă cu butoiul de apă la capătul ogorului nu cunoaşte nici unul din personajele istorisirilor lui Mitică, dar se amuză aproape mai ceva decît noi, care le ştim pe toate.

III

Au trecut două zile. Azi e a treia. Munca a devenit atît de firească încît dacă ni s-ar spune că I.A.S. nu mai are nevoie de noi nu ştim cum ar reacţiona fiecare. Aşteptăm maşina. Brigadierul, Gradu G., e distrus. E ora 14 (la ora 16 soseşte „aprobatorul" muncii de la regiune) şi au mai rămas cîteva hectare cu spice. Oamenii care trebuiau să le facă au mers prea încet şi soarele puternic va face în curînd să se piardă cîteva tone de porumb boabe. Ni s-a explicat „tehnica" ruperii spicelor din prima zi. O ştim cu toţii.

— Eu nu vă pot opri. Trebuie să mergeţi la masă, ne spune brigadierul.

Cîteva clipe toţi tac.

— Ce ziceţi băieţi, facem şi hectarele astea ?

A vorbit Gonzales :

— Hai să luăm rîndurile !

S-a muncit mult. Rîndurile erau lungi şi un „dus-întors" dura peste o oră. Nimeni nu s-a mai gîndit la masă. Cînd am terminat, tîrziu, pe la ora 18, ne priveam ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic. Cineva l-a rugat pe Mitică 1 să ne spună „poante" pînă vine maşina. „Nea Vasile" — un coleg mai în vîrstă din anul IV — a strîns paie şi-a început să-şi împletească o pălărie. Repede s-au ivit şi alţi amatori. Cineva i-a zis în glumă lui nea Vasile (care a primit deja cinci comenzi) că ar putea, pînă plecăm, să deschidă un atelier de pălării. Materie primă are cu carul şi chiar cu şira, clienţi la fel.

IV

Cînd a aflat că prin apropierea I.A.S. trece Siretul, pe Sandu Ştefănescu l-a cuprins o bucurie de nedescris. S-a nimerit (pentru orice „eventualitate") să-şi aducă de acasă cîteva cîrlige de undiţă şi după masa de prînz nimeni nu mai ştie de el. Umblă prin lunca Siretului.

E drept că nu ne-a adus nici o „certitudine" (probabil şi pentru că nu-i nici un magazin de peşte în sat), dar în schimb ne-a servit cîteva poveşti pescăreşti mai grozave decît oricare altele vînătoreşti. Cînd pleacă îl ia şi pe Dorel Cristea cu el. Dorel e poet. În prima seară de „inspiraţie" în luncă l-am surprins scriind retras într-un colţ.

— Bine, măi omule, dar pastelul e depăşit de mult !

S-a încruntat. N-am mai zis nimic. Poate scria altceva şi eu eram răutăcios...

V

Sîmbătă după-amiază. A trecut prima săptămînă. Am terminat cu porumbul. S-a muncit mult şi bine. Se spune că la sfîrşit ni se va plăti. Brigadierul vorbea de cîteva mii de lei pentru porumb.

Florin şi Nedealcu au prins azi pe cîmp un pui de iepure. Fugea straşnic. S-a văzut încă o dată cine-i bun la mia de metri. Puiul de iepure a fost mîngîiat de fiecare şi pe urmă i-au dat drumul. Iepure, iepure, dar dacă s-a născut cu noroc, ce să-i faci ?

E ultima zi a taberei de muncă patriotică. Directorul I.A.S. Barboşi mulţumeşte studenţilor şi ia apoi cuvîntul un delegat de la Comitetul U.T.C. al regiunii Galaţi. Toţi sînt foarte mulţumiţi de munca noastră. „Careul" din dormitor e pe sfîrşite. Ascultăm. Printre vorbele celor care iau cuvîntul se aude din cînd în cînd un fîşîit uşor.

— Nici acum n-ai terminat ?

— E a cincea. Trebuie să mă ţin de promisiune, răspunde nea Vasile împletind ultimii centimetri de pălărie.

Florentin POPESCU

În această a doua lună a verii soarele a fost darnic, decolorînd azurul cerului şi aurind întinderile de holde. Ploi repezi au venit să răcorească din cînd în cînd văzduhul îmbibat de arome, l-au curăţat ca pe un imens cristal şi l-au garnisit, la hotarul orizontului, cu aburi unduind deasupra cîmpurilor, a pădurilor, a livezilor pline de roade. În acest peisaj, în care se interferează trilurile ciocîrliei cu zumzetul combinelor şi îndemnurile lucrătorilor cu foşnetul vîntului care fugăreşte dogoarea prin verdele porumbiştii, mii de studenţi din toate centrele universitare ale ţării au venit să ajute la muncile agricole. Răspunsul lor la chemarea Comitetului Central al U.T.C., a Uniunii Asociaţiilor Studenţilor şi a Ministerului Învăţămîntului dovedeşte că studenţimea, continuînd frumoasele tradiţii făurite de-a lungul anilor de tineretul român pe frontul muncii patriotice, ridică pe noi trepte sensurile profund educative ale acestor acţiuni, pe linia creşterii simţului de răspundere faţă de menirea în societate a viitorilor specialişti.

Tocmai aceste aspecte îşi propune să le surprindă în reportajul de faţă unul din redactorii revistei noastre, întors dintr-un raid prin unităţile agricole de stat din diferite regiuni ale ţării.

● Timp de 20 de zile 8.500 de studenţi din centrele universitare ale ţării au executat în 133 de întreprinderi agricole de stat lucrări în valoare totală de 2.103.504 lei.

● Între 1—20 iulie a.c. studenţii aflaţi la muncă patriotică pe ogoare au recoltat 20.444 ha. păioase, au transportat 7 295 tone grîu,

LA INGEMANAREA

BĂIEŢII DE PE DEALURILE ŞARJEI

În dimineaţa aceasta, cînd soarele, roşu de somn, s-a ridicat abia de-o palmă deasupra dealurilor de la Robăneştii Olteniei, numite de unii „Dealurile Şarjei", priveliştea contemplată din mijlocul drumului, care şerpuieşte pe creasta unuia dintre ele, este cu adevărat magnifică. Înşiruite una după alta, douăzeci de combine înaintează agale, în evantai, prin lanul de aur, ca un cîrd de cocoare fantastice, argintii, fîlfîindu-şi aripile uriaşe în căutarea spicelor. În urma lor, mormane de saci marchează miriştea. Dinspre Pădurea lui Prodan zumzăie combinele celeilalte brigăzi, de lîngă Popînzăreşti. Sînt încă departe, ascunse după o coamă de deal, dar, după zgomot, Grigore Mazilu, inginer şef al Întreprinderii agricole de stat Robăneşti, poate să-mi spună, cu destulă precizie, cîte hectare „au înghiţit" de la răsăritul soarelui. Îl rog pe nea Feru, vizitiul, să-şi oprească telegarii care ne-au adus, peste mirişti, pînă aici.

— Vedeţi băieţii de pe combine ? Toţi sînt studenţi de la Facultatea de ştiinţe economice a Universităţii din Craiova. Veniră acu zece zile, mă informează inginerul şef, moldovean oltenizat. Se şi obişnuiră cu noua muncă şi, vă rog să mă credeţi, conducerea întreprinderii noastre e foarte mulţumită de ei. În primul rînd ne scutiră de angajarea zilierilor, apoi lucrul lor e mult mai îngrijit şi, în plus, mai realizăm şi economii !

— Sîntem în întrecere cu colegii noştri din brigada Popînzăreşti, mă lămureşte Ştefan Băduş, un tînăr slăbuţ dar ager, despre care aflu că e „de vizavi", din Slatina, şi că înainte de facultate a fost 4 ani lăcătuş la Combinatul de aluminiu. Se zice că ei lucrează mai bine ca noi şi zău dacă ştiu care-i explicaţia. Doar şi brigada noastră trage tare... Vorba aia, lucrăm cît se poate; de regulă o zi-lumină...

Răspunsul la întrebarea care-i frămîntă pe cei din brigada Robăneşti-sat îl găsesc cîteva ore mai tîrziu. Băieţii de aici lucrează pe un teren argilos ; cum în ultimele 3 zile a plouat fără întrerupere, combinele înaintează încă greu prin holdă, roţile se afundă în pămîntul moale, tractoarele sforăie, se opintesc, ba chiar au nevoie de... mîinile băieţilor. Sînt sigur că şi Băduş a găsit răspunsul la întrebare, dar, fireşte, n-a vrut să ajungă pînă acolo încît să-mi spună singur cum au împins băieţii la combine, cum au fixat bîrne sub roţi, cum au făcut totul pentru ca maşinile să nu rămînă împotmolite în vale, cînd, în deal, se putea totuşi recolta.

— Cei de la Popînzăreşti au noroc cu terenul, îmi zice într-adevăr şi Ilie Enache, colegul de grupă şi de.. combină al lui Băduş. Dar ia să fi avut solurile aceeaşi compoziţie !...

La întoarcerea de pe tarla, de astă dată cu maşina directorului, ne oprim la răscrucea drumurilor care duc spre Cîmpeni, spre Caracal şi Pîrşani. Un monument modest, ridicat încă de mult, aminteşte de eroismul unui escadron din Regimentul 4 Roşiori, care în noiembrie 1916 a dus o luptă inegală cu o unitate de artilerie vrăjmaşă, biruind-o. Roşiorii erau, în mare parte, localnici. Năprasnica şarjă de cavalerie a avut loc pe dealurile unde astăzi zumzăie combinele şi cîntă secerătorii. Îmi amintesc că băieţii din brigada Robăneşti făceau mare caz că ei lucrează pe dealurile acestea. Cineva dintre studenţi chiar îmi spusese, mîndru, că, poate, brigada se va autointitula în curînd „Brigada Dealul Şarjei", dacă, fireşte, va învinge în întrecerea cu Popînzăreştii. Mi-ar plăcea ca la anul, pe un alt şantier al muncii patriotice studenţeşti, să întîlnesc o brigadă de olteni cu acest nume, ducînd mai departe, cu cinste, sensurile noi ale cuvîntului moştenit de la roşiorii de pe dealurile Robăneştilor.

ŞI SE FĂCU, NEICĂ, MINUNE LA STUDINA...

După cum reiese şi din subtitlu, tot olteni am întîlnit şi la o altă întreprindere agricolă de stat, din Redea, raionul Caracal. De astă dată, cei 130 de studenţi sînt de la facultăţile de Fizică-chimie, Istorie, Automatică şi Electrotehnică. Pentru ca să ajungi la ei trebuie să cobori mai întîi în gara Caracal, să cauţi o maşină care să te ducă pînă la Redea, acolo să umbli după cineva din conducerea întreprinderii, cînd, în vîrf de campanie, toţi sînt plecaţi la cîmp cu maşină, cu docar, cu bicicletă, şi, în cele din urmă, s-o iei „per pedes apostolorum" de-a dreptul peste ogoare, cale de peste 10 kilometri, pînă la „aerodromul" de unde decolează, printre ciulini, avionul cu îngrăşăminte. De aici băieţii nu-s departe. Pînă la ei faci o baie de soare zdravănă, zorit de norii care, în sfîrşit, încep a-şi arăta, zgîrciţi, buclele de după orizont, şi cu acest prilej poţi vedea la faţa locului ce-au izbutit să facă „universitarii" pe unde au trecut. Adică : recoltat grîu, copilit şi castrat porumb, recoltat mazăre, totul pe zeci şi zeci de hectare. Însoţitorul îmi spune că la recoltatul grîului a fost mai greu decît s-au aşteptat băieţii. Grîul a fost atît de des şi de mare în bob încît la fiecare doi metri străbătuţi de combină se şi umplea sacul. Aşa e cînd scoţi, ca aici, 5 000 de kg. la hectar. Dar ceea ce-mi place îndeosebi e faptul că mulţi dintre băieţii care au lucrat pe combine în „zilele de vîrf" au ajuns să fie bine cunoscuţi în întreprindere, cum sînt Gheorghe Vasile, Nicolae Şişman, Ilie Popescu, Victor Stoicea ori Sorin Dumitrescu. Însoţitorul meu are pentru ei numai superlative.

Ajung, în cele din urmă, la brigada de la punctul Redea. E pauza de prînz şi băieţii s-au adunat la umbra unui dud uriaş, crescut singuratic şi posac în mijlocul cîmpiei. Veselie, glume, frînturi de povestiri, asalturi cu rugămintea studenţilor „să scrieţi şi despre noi !" Unul dintre ei, crescut numai între blocurile oraşului, îmi arată mîndru palmele şi, în gestul lui, într-adevăr copilăresc, văd mai mult decît crede el însuşi. Alţii, oprind în colţul buzelor un zîmbet, mă întreabă dacă fetele plecate în taberele de odihnă se descurcă „au ba" fără băieţi, ei fiind veniţi în mare parte, încă de la începutul vacanţei, în taberele de muncă patriotică. Cîţiva, care de aici vor pleca direct la Costineşti, mi se laudă cu bronzul lor şi-şi exprimă glumind îndoiala cu privire la puterea soarelui marin.

— Ehe, pe ăi de la Studina să-i vedeţi ! — strigă vesel cineva, cu siguranţă tot oltean. Făcură ca şi noi băi de soare, dar mai făcură şi... băi de nămol, ba chiar şi minuni făcură, că aşa spuse tovarăşul Păun...

Şi aşa aflu, din relatările studenţilor, ale asistenţilor Ion Pătroiu şi Stelian Florea şi ale inginerului şef de fermă Ilie Păun că, într-adevăr, brigada de la ferma Studina a făcut minuni. Alcătuită din trei grupe ale anului II al Facultăţii de electrotehnică craiovene, brigada lucrează de cîteva zile la castrat porumbul dintr-un lot experimental de hibridare, irigat abundent şi în permanenţă prin diferite aspersoare şi canale. Se lucrează în nămol pînă deasupra genunchilor, de la ora 5 dimineaţa pînă la ora 20, luptînd cu timpul deosebit de călduros care apropie cu repeziciune perioada de înflorire şi, deci, de polenizare a porumbului. Se ştie că în mo-

au strîns 2.448 baloți paie, au castrat 2.129 ha. porumb, au prășit 2.822 ha de vie și porumb, au strîns 1.019 ha. fîn și au transportat fînul de pe alte 1.563 ha. În afară de acestea, studenții au mai executat și alte lucrări de sezon la cererea conducerii întreprinderilor agricole.

mentul în care s-ar deschide doar cîțiva paniculi, lucrarea ar fi compromisă. Tocmai de aceea studenții repartizați aici au renunțat, de la bun început, la toate orele lor de odihnă. În plus, lucrarea necesită o atenție deosebită și din alt punct de vedere: dacă la controlul de calitate se găsesc peste 1% paniculi, lotul este respins și suma reprezentînd valoarea lui este imputată întreprinderii.

— Dar studenții — mi-i laudă un tehnician — făcură adevărate minuni, tovarășe reporter; așa, mi-nuni să consemnați. La controlul celor peste 50 de hectare castrate pînă acum fură găsiți nu 1%, ci doar 0,30% paniculi, și încă de la prima castrare, ceea ce, de obicei, în alți ani se obținea la noi abia după a treia castrare. Așa se face că lotul nu ne fu imputat, ba că, din contră, vom cîștiga cu această lucrare peste 800 000 lei. Și cu cît se castrează mai multe hectare, cu atît suma crește... Ehei, la Studina e atmosferă de „hei rup", tovarășe, nu glumă!...

— Și cu scorul de 1—0 la care v-au bătut fotbaliștii din Vlădila cum rămîne? — îi întreb eu pe studenții de la Studina.

— Cum să rămînă?! Ne luăm revanșa, de asta să fiți sigur, mă asigură ei în cor. Meciul cu pricina îl avurăm tocmai într-o duminică în care din proprie inițiativă lucraserăm în lan pînă la amiază... Duminica viitoare ne drogăm cu... spiritul „Științei" Craiova și le luăm vlădilenilor chiloții. Veniți la spectacol?...

Nu știu dacă, la ora cînd scriu reportajul, studenții de la Studina au reușit să învingă formația „Unirea" din Vlădila. Principal e însă alt fapt, și anume acela că, acum, suma de 800 000 lei economisită pe loturile de porumb hibrid irigat s-a apropiat, la Studina, de milion. Rezultatele concrete — după recoltare.

OARELUI CU GLIA

FOC ÎN HOLDĂ!

Sîmbătă, 15 iulie. Pe lanurile Întreprinderii agricole de stat Mihail Kogălniceanu soarele dobrogean arde aerul. E amiază. Cei 50 de studenți ai Institutului pedagogic de 3 ani din Constanța, retrași undeva la umbră, așteaptă masa. Deodată, dinspre o tarla încă nesecerată, se aud strigăte. Cineva zărește flăcări și, dincolo de vîlcea, nori de fum albicios.

— Arde!

Toți ca unul, băieții aleargă, desculți, peste miriștea țepoasă. Au luat, la repezeală, cîteva duzine de saci goi și gălețile întîlnite în cale. Titus Comîrzan simte că se înăbușe, dar aleargă înainte, peste bălării și bolovani, către incendiu. Iată, se vede focul! De la o căpiță de paie flăcările se întind lacome în holdă, amenințînd să înghită cele 36 de hectare ale tarlalei. Cîțiva zilieri aflați la locul incendiului încearcă, mînjiți de funingine, să înăbușe flăcările în apă și țărînă. Zadarnic. Sînt prea puțini. Într-o clipă, însă, li se alătură cei 50 de studenți constănțeni. Înaintînd cu picioarele goale prin cenușa fierbinte, acoperă cu sacii înmuiați în apă spicele și paiele care trosnesc în văpaie. Ovidiu Mosora, Victor Dumitrache și Ion Fulina sînt „prinși" de flăcări. Cîteva momente nu se mai zăresc, apoi apar, negri de funingine, pentru a se alătura din nou colegilor...

Sosește, la locul incendiului, și conducerea fermei, dar acesta e pe sfîrșite. Studenții l-au „dat gata". O oră întreagă s-au luptat cu flăcările, izbucnite nu se știe cum în preajma combinei. Sînt obosiți, unii au arsuri, dar ochii le strălucesc. Inginerul șef, sosit între timp la fața locului, le mulțumește cu căldură...

...Cîteva zile mai tîrziu telefonez la Constanța. Aflu că Mosora, Dumitrache și Fulina sînt în afara oricărui pericol. Mai mult chiar, aflu că au lucrat cot la cot cu ceilalți colegi pînă la închiderea taberei de muncă patriotică. Dincolo de recompensa bănească oferită de întreprindere, dincolo de mulțumirile localnicilor, dincolo de cicatricile care se vor cunoaște un timp, băieții vor duce cu ei amintirea luptei aprige cu focul și a celor 36 de hectare de holdă salvată, pe care tot ei, salvatorii, au secerat-o în zilele ce au urmat.

BUN ÎI VINU'...

Iașul a trimis pe ogoare aproape 1 700 de studenți din cele șase institute ale sale. 15 întreprinderi agricole de stat din regiunile Iași și Bacău le-au asigurat 30 de tabere de muncă patriotică, unde proaspeții studenți de anul II, abia ieșiți din rîndurile bobocilor, au posibilitatea să se afirme în toate lucrările de sezon, de la secerat și pînă la stropitul și legatul viilor. Înscrierile pentru taberele de muncă patriotică au decurs aici în așa fel încît pentru anul viitor se speră ca toți studenții să fie cuprinși în aceste acțiuni. De altfel, aceleași cuvinte le aud și la conducerea institutelor sau la Comitetul regional U.T.C., unde aflu că mulți studenți din ultimii ani de la Medicină au cerut și ei să fie trimiși pe ogoare ca asistenți sanitari al loturilor. Din întreprinderile de la Suseni, Cotnari, Strunga, Zorleni ori Galata au și sosit, pe diferite căi, mulțumiri adresate Consiliului asociațiilor studențești din centrul universitar de pe dealul Copoului, ceea ce îmi prilejuiește o reflecție: „or fi oltenii iuți și harnici, nimeni nu zice ba, dar nici cu moldovenii nu mi-i rușine".

Împreună cu primul secretar al Comitetului regional U.T.C. întreprindem un raid prin cîteva tabere de muncă patriotică. Facem un ocol larg, însoțiți de o scurtă ploaie cu soare, care ne împodobește parbrizul cu stropi de mărgăritar și pătrundem în vestita împărăție a podgoriilor cotnărene. Aici, la Cotnari, localitate al cărei nume are o etimologie mai controversată decît s-ar crede, viile acoperă dealurile cît vezi cu ochii. Urcăm pieptiș, printre șiruri de viță cu boabele abia cît mazărea, către castelul cu creneluri și turnulețe, unde-și are sediul întreprinderea. Stăm de vorbă, mai întîi, cu Mihai Dincă, directorul întreprinderii, și cu Liviu Jianu, inginerul șef, care pur și simplu ni-i ridică pe studenți în slăvi.

— Avem 186 de studenți, toți de la Politehnică, ne spune tovarășul Jianu și, credeți-mă, uneori mi se pare că avem de două sau chiar de trei ori pe atîta. Atît brigada Cîrjoaia cît și cele de la Naslău, Ceplenița ori Cotnari sînt la înălțimea tuturor așteptărilor. Lucrăm cu studenții toate cele 1 800 de hectare de vie pe care le avem de legat, prășit și stropit. Băieții sînt minunați, așa să și scrieți despre ei.

În general, la Cotnari, 7—8 inși realizează la prășit un hectar pe zi, dar sînt și mulți studenți care depășesc frecvent norma. Printre ei se remarcă Petre Constantin, frații Victor și Traian Ursu, Dumitru Honciuc și Petru Ignat din secția a II-a a brigăzii Cotnari.

— Om fi noi băieți buni, dacă așa se zice — spune Petre Constantin — dar să știți că și tovarășii de aici, localnicii, sînt „băieți" tot atît de cumsecade. Ne-au asigurat o cazare și o masă dintre cele mai bune, program de club pentru orele libere, posibilitatea de a vizita duminica împrejurimile localității. Iată, ultima oară am fost pe dealul Cătălina; excursie frumoasă, interesantă, dar dacă n-am avut fete, escapada și-a pierdut dintr-o dată jumătate din savoare. Zău că ar fi bine ca în anii viitori să fie primite și colegele noastre la munca patriotică de vară...

De altfel, aceeași propunere au făcut-o și mulți directori ai întreprinderilor agricole vizitate, agronomi și cadre didactice.

Legat oarecum și de aceasta, mă gîndesc cum va decurge banchetul oferit de conducerea Întreprinderii agricole de stat din Cotnari în cinstea studenților, la închiderea taberei.

În primul rînd va fi muzică. Vor mai fi fripturi moldovenești, felurite gustări și gustărele tot moldovenești, fructe, dulciuri și.. celebrul vin de Cotnari, uleios, parfumat, dulce și... ghiurghiuliu, stors pe loc din „țîța butoiului", cum se zice pe aici. Vor participa și localnici, conducerea întreprinderii, șefi de fermă, brigadieri fruntași. Se va și dansa. Dar... aici e aici: majoritatea băieților vor dansa cu colegii lor, tot băieți. Nădăjduim că, totuși, veselia caracteristică acestor momente nu se va lăsa așteptată. Iar la anul, cînd se vor face noi înscrieri pentru taberele de muncă patriotică, nădăjduim să-și primească locul cuvenit și fetele, în toate centrele universitare. Cu acel prilej mai nădăjduim să avem posibilitatea de a include și cîteva capitole lirice în reportajele noastre de viitor.

Dragomir HOROMNEA

CUM FACE FEMININUL DE LA „SULTAN“?

Gîndul despărțirii o sufoca, îi storcea lacrimi mari: Ooof, Milucul, bietul de el! Tocmai acum trebuia să-și facă stagiul militar! Se despărțiseră seara la Tg. Mureș. Ea, Sultana, avea să plece în Deltă, într-o excursie studențească, el... la datorie. De unde să-i treacă prin cap că Milucul va lua avionul spre București și o va aștepta pe peron înainte ca ea să urce în trenul de Tulcea?! A trecut ca un fulger prin fata ei pe peronul ticsit de lume, i-a aruncat o vorbă rea, întîlnind-o în tovărășia unui individ simpatic care-i căra bagajele, și a dispărut ca o nălucă. „E o cunoștință trecătoare!“ — îi venea Sultanei să-i strige din urmă. Dar ia-l de unde nu-i! Ce l-o fi apucat pe Milucul care e atît de înțelegător și de... „salon“?

Trebuie să existe o scăpare, o fugă de obsesia lui! Și, de la București la Tulcea, un inginer ferchezuit îi poartă de grijă: „Lăsați duduie Sultana că nu s-au terminat bărbații pe lumea asta!“ ...Și, într-adevăr, nu se terminaseră, că nici n-a ajuns bine pe pontoanele remorcate la șalupa „Sarinasuf“ și Sultana, studenta trecută în 6 la Medicină, face cunoștința unui blond cu zîmbet ultramarin care-i zvîntă lacrimile după „statornica“ ei dragoste. Și trei zile, în legănarea brațelor lui și-a valurilor Dunării, a uitat imaginea cu care se obișnuise la Tg. Mureș. Dar vin despărțirile, inevitabilele despărțiri și blondul dispare cu o barcă spre staționarul studențesc de la Caraorman, lăsînd în urmă o dîră de regret și-o lacrimă a Sultanei, plînsă poate pentru el, poate pentru ceilalți laolaltă...

Tristețe de-o zi, iar seara, la Sulina, o întîlnire cu un alt vas studențesc, și dans și brațele viguroase ale unui sportiv suplu și bun înotător, plimbări pe faleză și lacrimi pînă la patru dimineața. Dar Milucul, cum să-l uite ea pe Milucul? Și, dintr-odată, regretă cunoștința sportivului și-l șterge de pe lista ei imaginară cînd, în ziua următoare, se împrietenește cu un ochelarist de-un metru nouăzeci, robust și bun de snoave picante. „Cred că sînt îndrăgostită de el“, se răsfăța Sultana fericită în legănarea pontoanelor. „E formidabil să iubești, fetelor!“, își netezea în oglinzile cerului părul lung cu reflexe de aramă! Și brațele ochelaristului îi cădeau frumos pe umeri și dispăruseră ca prin minune sportivul, inginerul și blondul, în vreme ce Milucul zăcea mototolit într-o fotografie sub perna ei...

„Sultanaaa!“ — o strigă într-o zi blondul de la staționarul studențesc cînd vasul acostă la Caraorman. Urmară cîteva clipe fericite la umbra corturilor portocalii, în timp ce ochelaristul își făcea în liniște somnul de după-amiază. Și din nou plecarea și despărțirea și o lacrimă prelinsă pe perna dreptunghiulară a patului îngust... „Care mi-ați luat fotografia de sub pernă, fetelor? Bietul de el, Milucul, ooof! Să-mi dați fotografia!“ — se lamenta Sultana căutînd înfrigurată figura ochelaristului.

Și din valiza deschisă lîngă pat, în care stăteau claie peste grămadă tot felul de lucruri, într-un colț rîdea strîmb din fotografie platonicul, credinciosul, oftatul Milucu!...

pt. conf. Marta CUIBUȘ

SEARA LA TACLALE

Un turist se oprește într-o mică localitate, la ora prînzului. Neputîndu-se decide între cele două restaurante ale orașului se adresează unui trecător:

— Nu vă supărați, dumneavoastră, care sînteți de aici, nu-mi puteți recomanda ce restaurant să aleg?

— Amîndouă sînt la fel.

— Zău? Nu e nici o deosebire între ele?

— Nuu... De cîte ori mănînc la unul, îmi zic: Nu putea fi mai rău la celălalt...

★

O tînără dă examen de conducere auto.

— Domnișoară, închipuiți-vă că mergeți cu o sută de km pe oră și vi se desprinde o roată. Ce faceți?

— Pun roata de rezervă!

★

Două bătrîne, urcate în avion pentru prima dată, se adresează pilotului:

— Tinere, nu ne face să zburăm mai repede decît sunetul: am vrea să schimbăm și noi cîteva vorbe...

★

Portarul unei întreprinderi a observat că în fiecare zi un lucrător iese cu o roabă în care are un braț de paie. La toate controalele, deosebit de atente ale portarului, lucrătorul n-a putut fi prins cu nimic. După un timp, în ziua ieșirii sale la pensie, portarul îl întrebă pe lucrător:

— Dragul meu, sînt convins că scoți din întreprindere ceva. Ce anume? Ascunzi ceva în paie? Îmi dau cuvîntul că nu spun la nimeni, dar sînt foarte curios.

— Păi e simplu: dumneata îmi controlezi paiele, dar eu fur roabele.

★

Un soldat i s-a mărturisit lui Chamfort: N-am făcut decît un singur rău în toată viața mea.

— Și cînd se va sfîrși? — l-a întrebat Chamfort.

★

Fontenelle, pe patul de moarte, a fost întrebat de cineva:

— Ei, cum îți merge?

— Nu merge deloc, se duce, răspunse el.

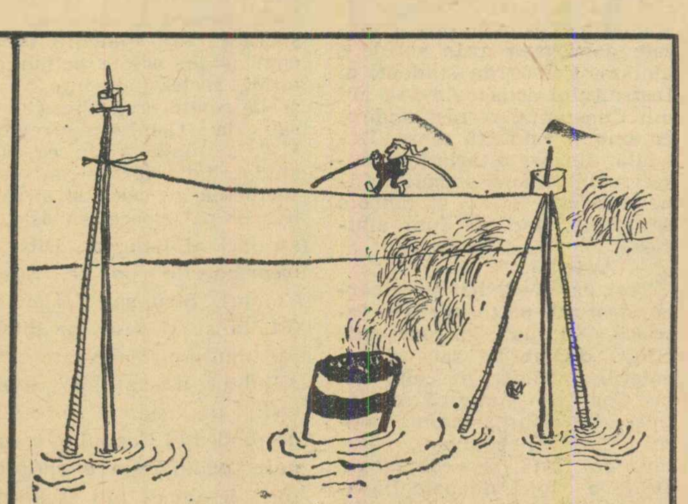
★

— Caști, i-a reproșat soția bărbatului ei.

— Scumpa mea, i-a răspuns acesta, soțul și soția nu sînt decît unul singur și cînd sînt singur mă plictisesc.

Fără cuvinte

Fără cuvinte

Caricaturi de V. Mîndră CRAIȚA

t, pentru uzul restanțierilor
a literaturii universale

odisee

INVOCAȚIE

, dorința aceasta prea mare
:uraj pentru-o clipă să iei
esc, să te simți pentru-o clipă femeie.
ie, iubirea din care băuși nesfîrșit,
ramură verde sub vînt mai mlădie ca vîntul.

PENELOPA

înmiresmat trupul, pielea i-a fost
spuma mării, între palme ar
ste piept ți-ar cădea rece și dulce
iubirea ei nu ți-ar fi de ajuns.
mincinoasă îi pare, știe că urmele
i prin ferestrele de taină, din dos,
alkul drăcesc al trupului
:opleși la-ntoarcere pe nefericitul Ulise.
ea speră ca el să revină. Ca dînsul
uternic bărbat în lume nu este.
in pat, se gîndește că dacă Ulise
noimă-i, pe el să-l aștepte atîta ?
adarnică zeii i-au dat cine știe de ce.

ULISE

dînc îngropase corabia lui,
scăpase, ispitit de sirenele mării —
însulă veche, uitată de zeii Olimpului,
toare care la vederea bărbatului
emei, peștele lăsîndu-l în apă,
tat pe Ulise, punîndu-i mai multe-ntrebări,
ăcut-a. Sirenele i-au luat atunci
ros și aducerea-aminte. L-a purtat
ret, în zăvoiul de chiparoși de alături.

CIRCE

du-l, mult i-a plăcut. Il zărise
hățișuri și milă i-a fost spunîndu-și
sa-l merită, os de zeu el fiind,
mai ales, cel făcut de femeie,
tiu ce să facă purtîndu-l în pîntec,
ja domniilor lor desfătare.
, cum îl lăsaseră sirenele,
osit, în cearșaful prea pur al zeiței.
licoare de dulci smochine uscate
i el singur pre dînsa va ști-o,
ne de scoică și trup de femeie.

ÎNTOARCEREA

ntită-n peplum de zare albastră
mării stătea de cu zori așteptînd.
țul veni-va pe mare, așa se zvonise,
nt prielnic spre Ithaca lui strămoșească.
cam multe și ea l-așteptă pînă cînd
ei, albă, vesti reîntoarcerea lui.
ajunse Ulise, cu Circe, frumoasa zeiță,
palatul de marmură brună și templu.
și Circe, văzîndu-se singure-n față
de viața trăită în preajma bărbatului scump.
pul nevestei și-Ulise întors către ele
t c-amîndouă păreau una singură.
zei se-ntoarse Ulise și spuse :
ătrîne, ia-mi graiul și-aducerea-aminte
pradă din nou rătăcirilor mele..."

pectul unui poet filolog
la Istoria limbii române

ctenia în „a, e, i, o, u, ă, î"

-tan-ton-ten
ce rimă, ah ce refren !
c-lav-liv-tec
mne, spre tine pe unde să trec ?
al și pricepe din ciuctectenit,
ul vocalelor încă mocnit ?...

a-mun-mit-mis
ă doarme cu ochiul deschis.
lul de jos și ochiul de sus
l spre altul nesuprapus.
a-babura-bura-bubara
ște privirea înalt ca secara
aerul moale se înmlădie,
o panglică de hîrtie.

l și ascultă, taci și supune-te !
-alți o mie să se încumete,
atrebe unde, să-ntrebe cum
mai găsește omul acum
ia-ioria-vinia-minia
șters între litere drumul cît linia
ne unește, nu ne încheagă
it muzica stinsă și vagă
ul departe, omul aproape
sine nu-ncape, în aer nu-ncape
peste tot, mult peste tot,
ul blînd, și tăcut, și nerod.

nărăbă-cinecătă-hăhăînhă
icā, muzică singură...
am-tamtaram-tirim-timtam
..de spus mai aveam !
alături, cîte înluntru,
et și alb și dulce, ca untul !
de spus mai avem !
la sînge la inimi, de la inimi la gură,
mne, ciudată încurcătură...

s-diun-dios-dion
aude un pas tîrșit prin balcon.
oborît oare vedenia, aia
gura rotundă ca tigaia ?
coacă cuvinte, să le prăjească
imba nouă ciuctectenească ?...

Constantin DUICA

ÎNȚELEPȚII PRINTRE NOI

SAINT BEUVE : Îmbătrînirea este încă singurul mijloc care s-a găsit pentru a trăi vreme îndelungată.

COLERIDGE : Lebedele cîntă înainte de a muri. Unele persoane ar face bine să moară înainte de a cînta.

EDUARD HENRIOT : Tot dînd examene mi-am dat seama că superioritatea examinatorului constă în faptul că se găsește de partea cealaltă a mesei.

G. K. CHESTERTON : Foarte mulți oameni își închipuie că dacă își recunosc greșelile este inutil să le și îndrepte.

O carte pe care o citești cu plăcere nu este neapărat o carte ușoară, după cum o carte plicticoasă nu este neapărat o carte de valoare.

★

Dacă consideri viața ca pe un meci de box : talentul îți va servi drept pumni și tactul ca joc de picioare.

★

Discursul este ca și dragostea — orice prost poate să-l înceapă, dar este foarte greu de dus cu succes pînă la capăt.

★

Nu cred că există o fatalitate care lovește oamenii orice ar face ei, dar cred într-o fatalitate care lovește oamenii care nu fac nimic.

★

Dacă vrei neapărat să atragi atenția asupra defectelor tale, fă celorlalți observații despre eventualele lor defecte.

JEAN COCTEAU : Tactica îndrăznelii este să știi pînă unde se poate ajunge departe.

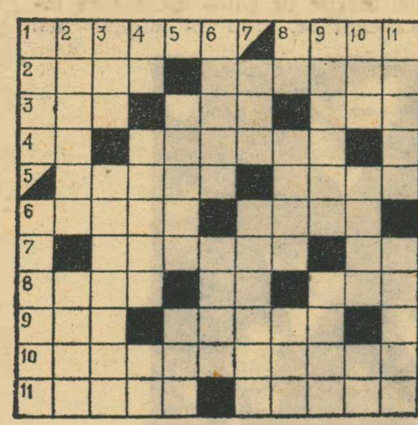
★

Tinerețea este achiziția unei vîrste coapte.

★

Celebritate : îmi închipui un bust cu picioare ca să pot alerga peste tot.

VACANȚA !

ORIZONTAL : 1) Se duc mereu la mare — Sînt semne de soare (sing.) ; 2) Vară pentru toată lumea — Bronzat în cuptor ; 3) Cuprinse de visare ! — Un fel de astfel — A avea gheață-n suflet ; 4) Sînt gol ! — Se întinde... la umbră ; 5) Amorul creionului și-al gumei — A întări (într-o accepțiune) ; 6) Veșmînt estival... — Nici zi, nici noapte (pl.) ; 7) Prăpăstii... filozofice ! — Știbiu ; 8) Arsură adevărată — Soare pentru el — Nu mai departe ; 9) Toate care intră în bagaj ! — Inima albastră a ștrandului ; 10) Mare, mare, mare... ; 11) Înconjurați cu căldură — Ironii marine la adresa pămîntului (sing.).

VERTICAL : 1) Visul unei nopți de vară — Rană citadină în trupul verii ; 2) Clar de lună ! — E foc ! ; 3) A răcori de-a dreptul — Iradiată ; 4) Vară fără soare ! — Se fac roată (sing.). — Argint ; 5) Se pregătesc pentru baie — Un vîrf de briceag ! ; 6) Alb ca varul — O vară... ; 7) Șters (nu de apă !) — Răcoros (despre temperatură vorbind) ; 8) Salutare, salutare ! — Nu-s în toate mințile — O curelușă ; 9) Semnal de alarmă — Compus organic ; 10) Slăbiciunea mării !... — Ace montane îndreptate spre cer — Înecată la mal ! ; 11) A încinge (fig.) — Are o legătură... de chei (mold.)

Toma MICHINICI

DIVANUL LUI MUÍR ES KISIM

Imi place să privesc cum se plimbă oamenii pe faleză : Să n-avem și noi taliții noștri ?

★

— Vai dragă, de cînd cu rochiile acestea scurte nici nu mai poți ridica din umeri !...

★

În gară ești trist că pleacă singură sau că rămîi singur?

★

De cînd cu gerovitalul (H3 !) nu mai ai loc de oameni cu chelie. Au prins curaj.

★

— Credeți într-o iubire fulgerătoare ?
— O, da !
— Atunci... vă iubesc !
— Admirabil ! Și soțul meu m-a cunoscut la fel...

★

— Cum se numește o pisică cu trei picioare, două cozi și un ochi ?
— ? !...
— O pisică ciudată !...

★

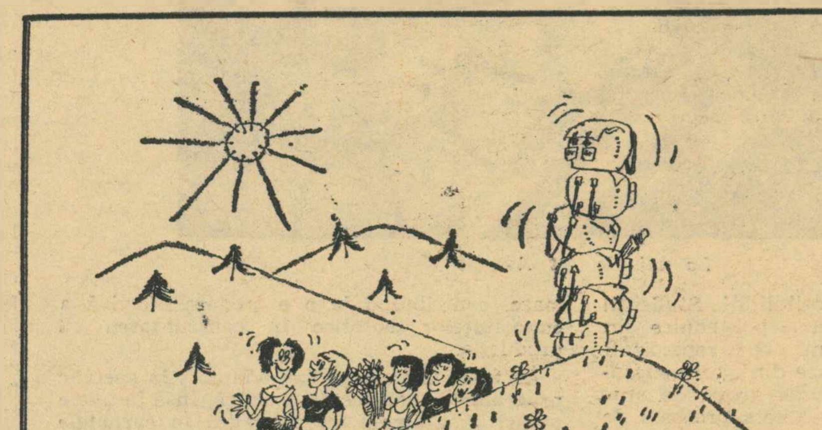
— V-am scos dintele bolnav, domnule... Să știți : mai aveți unul singur.
— Adevărat. Unul singur împotriva tuturor.

★

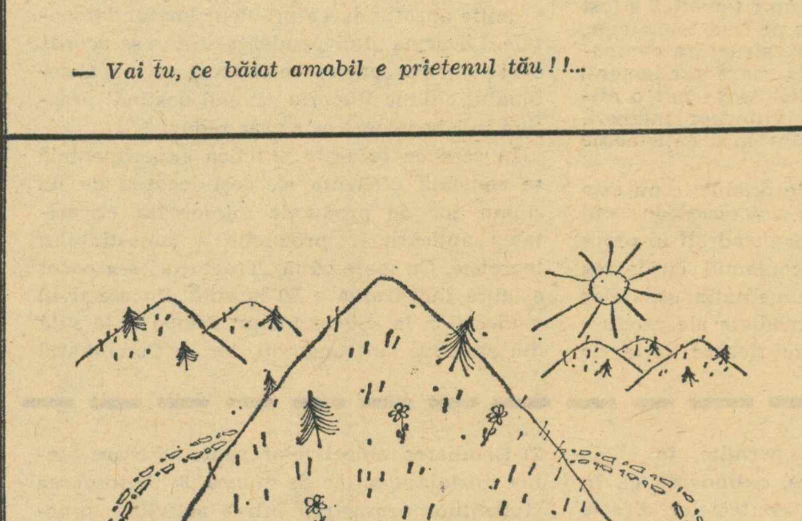
Unul din paradoxurile timpurilor noastre este apariția simultană a tinerilor bărboși și a lamei inoxidabile...

★

In fața unui ordinator electronic — un inginer furios : Dacă acest ordinator mai scrie o dată „Errare humanum est", îl scot din priză !

— Vai tu, ce băiat amabil e prietenul tău ! !...

— Răbdare, amice, răbdare : urmele trebuie să ne conducă undeva ! !

Caricaturi de V. CRIȘAN

CARDIOTERAPIE

„LINIA TEHNOLOGICĂ" A PRACTICII ÎN PRODUCȚIE

Pornind de la analiza specificului unităților afectate practicii studențești și a posibilităților reale de a încadra efectiv în producție pe studenții practicanți, Ministerul Învățămîntului a recomandat inaugurarea din acest an a unei noi forme de practică: practica experimentală ce prevede ca, paralel cu practica de informare, unitățile industriale să încheie contracte de muncă cu studenții din anii II și III în limita necesităților. Se prevede astfel, în afara cointeresării materiale, cunoașterea amănunțită a unui loc fix de muncă, încadrarea în disciplina producției, familiarizarea cu problemele legate direct de locul de producție.

Vizitarea unor mari obiective industriale din Brașov, în care peste 1 500 de studenți își efectuează în aceste zile practica, ne-a relevat aspecte pozitive dar (pentru a cîta oară !?) și deficiențe ale conținutului practicii, ale îndrumării ei, ale organizării administrative. Acestea din urmă au mai fost analizate în cadrul anchetei întreprinse de revista noastră în lunile martie-aprilie și apoi în iunie cu privire la practica de vară. Rezolvarea cel puțin a unora dintre deficiențele semnalate se putea întreprinde în timp optim, dacă erau luate în considerație mai atent propunerile

CE TREBUIA...

făcute de cadre didactice, specialiști din producție și studenți în cadrul acestor anchete.

Ne aflăm în situația de a reveni asupra unora dintre căile de îmbunătățire a practicii, întreprindere cu atît mai necesară cu cît în aceste zile în întreaga presă se desfășoară discuția pe marginea studiului privind dezvoltarea învățămîntului superior.

CE ESTE...

La uzinele „Steagul roșu" studenții practicanți au posibilitatea urmăririi procesului tehnologic în secțiile principale: sculărie șasiu 530, motor 520. Îndrumătorul, asistent Pop Ion de la Facultatea de tehnologia construcțiilor de mașini a Institutului politehnic Timișoara, ne vorbește despre posibilitățile uzinei de a pune la dispoziția studenților materiale legate de tematica proiectelor de diplomă, relevîndu-se în același timp deficiențele legate

La uzinele „23 August"

de exploatarea acestor posibilități. Studenții anului IV de la institutele politehnice din Iași, Timișoara și Brașov nu pot fi repartizați la atelierele de proiectare din cauza supraaglomerării lor. Rotația unei grupe de studenți este posibilă fără a afecta procesul de producție. De asemenea, din cauza numărului mare de practicanți nu se pot pune la dispoziția studenților din anul IV fișe tehnologice, material documentar necesar întocmirii proiectelor de diplomă a căror tematică a fost anunțată. Deși organizarea pe flux tehnologic, prezența utilajului modern, structura compoziției mașinilor, sculele de mare randament, agregatele de înaltă tehnicitate permit o eficiență deosebită practicii viitorilor ingineri, cerințele studenților nu sînt încă satisfăcute de unii șefi de secție.

Înțelegerea disciplinei de producție nu este un act rigid care leagă pe practicant de locul de muncă (în afara celor încadrați în practica experimentală). De contactul cu întreg fluxul tehnologic, cu documentația utilajelor moderne, cu problemele imediate ale producției trebuie să beneficieze fiecare serie de practicanți, în vederea sporirii eficienței educative și profesionale a practicii.

La uzinele „Tractorul", practicanților li se dau probleme de rezolvat la locul de muncă, fapt ce facilitează și urmărirea în secții a aspectelor legate de proiectele de diplomă. Inginerul Gavril Turzo, de la Institutul politehnic Brașov, ne vorbea chiar de imensele posibilități ale uzinei de a sprijini, datorită utilării moderne a laboratoarelor sale, atît proiectele de diplomă profilate pe defectoscopie, cît și măsurătorile oscilografice necesare unor proiecte de doctorat.

În anii trecuți însă problemele legate direct de producție, oferite de către uzine spre rezolvare practicanților, erau în număr mai mare, contribuind la o antrenare efectivă a cunoștințelor teoretice în confruntarea cu producția.

La toate uzinele au fost adaptate la specific programele analitice de practică. Însă în unele cazuri programele nu figurează în carnetele de practică, studenții posedînd doar grafice întocmite de uzină (de exemplu, la uzina „Electroprecizia"-Săcele). De asemenea, timpul afectat pentru unele lucrări de muncă nu permite aprofundarea problemelor fundamentale. La uzina „Independența"-Sibiu se acordă o zi pentru practica la modelărie, iar la Combinatul chimic Victoria, timpul destinat practicii în laboratoare este prea redus.

În ceea ce privește practica experimentală se constată eficiența ei, deși legarea de un singur loc de producție micșorează eficacitatea aplicării în producție a cunoștințelor teoretice. Cu toate că la „Tractorul" s-a putut asigura încadrarea a 50 la sută din efectivul studenților, la „Steagul roșu" numai 20 la sută din studenți sînt angajați, iar la Combinatul siderurgic Hunedoara numai 7 la sută, din cauza lipsei de calificare a practicanților. Ținînd seama că și studenții neangajați efectuează același program de 8 ore ca și cei angajați se consideră urgentă lămurirea acestei situații care a generat diferite disensiuni.

Cu toate că anul IV nu a fost încadrat în această practică experimentală, la uzinele „Tractorul" și „Steagul roșu" studenții, repartizați la serviciul tehnologului șef, se pot ocupa cu probleme concrete de proiectare a proceselor tehnologice, planuri de operații și SDV-uri, realizîndu-se o practică eficientă la nivel ingineresc. De aceea, s-ar putea trece la o angajare în producție a studenților din anul IV în mai mare măsură, corespunzătoare scopului general al practicii. Deficiențele actualei forme de practică experimentală pot fi soluționate prin afectarea (la toți anii) a unei perioade de 25 la sută din durata totală a practicii, pentru cuprinderea problemelor fundamentale legate de utilaje, instalații, mașini, procese tehnologice, organizare etc., iar restul de 75 la sută să fie rezervat pentru activități efective în producție.

De asemenea, necesitatea urmăririi unor probleme concrete legate de producție, a tehnologiei pe repere, analiza critică a procesului observat și a unor propuneri referitoare la acesta pot finaliza o eficacitate mărită practicii. Timpul rezervat practicii pentru proiectul de diplomă poate fi mărit, deoarece acum, de exemplu, la combinatele chimice numai 17 zile din 45 sînt afectate acestui scop. Un aspect deosebit al practicii este legat de îndrumarea practicanților care s-a îmbunătățit simțitor față de alți ani prin numirea coordonatorilor unici de către instituțiile tutelare de învățămînt superior și responsabililor pe întreaga uzină și pe secții. În acest sens, bune rezultate se obțin la „Independența"-Sibiu, unde îndrumarea este asigurată de maiștrii de la grupul școlar, eliberați de alte sarcini prin plecarea elevilor în vacanță. La întreprinderile unde nu există un coordonator unic apar dificultăți în rezolvarea problemelor cu caracter general.

★

Studenții practicanți la „Steagul roșu" nu au fost cazați în căminele Institutului politehnic, unde au fost repartizați studenții practicanți de la „Tractorul", rezervîndu-li-se căminele grupului școlar al uzinei. Suprapunerea examenelor de admitere și venirea studenților a provocat o serie de lipsuri grave, care au început cu eliminarea perioadei de deratizare și dezinsectizare. În afara acestui lucru, instalațiile sanitare defecte, lenjeria de pat în stare necorespunzătoare demonstrează condițiile proaste de cazare. Pentru cei aproape 600 de studenți cazați în aceste cămine sînt rezervate săptămînal 7 ore pentru baie și toate după-amiaza. Cei din schimbul II care lucrează în cadrul practicii experimentale trebuie oare să aștepte o săptămînă pentru a putea face baie, sau li s-a rezervat balta din apropiere? La „Independența"-Sibiu, datorită lucrărilor de reparație a noului cămin al grupului școlar, studenții au fost comasați în căminul vechi în condiții necorespunzătoare, împreună cu cadrele didactice, cărora nu li s-a putut asigura cazarea în hotelurile din localitate. Tot la uzinele „Steagul roșu" s-au făcut resimțite urmările insuficienței și calității inferioare a mesei oferite practicanților, ceea ce a dus la cazuri de ușoară îmbolnăvire. Administratorul căminelor, A. Ionescu, a invocat necesitatea economiilor, fapt în sine lăudabil, dar nu în asemenea condiții.

Lipsa mesei dietetice și calitatea minimală a hranei reci au fost aduse la cunoștința unei comisii de control a Ministerului Învățămîntului, care a luat măsura ca alcătuirea meniurilor să se facă în colaborare cu un reprezentant al studenților.

...ȘI CE MAI TREBUIE DE FĂCUT

Practica experimentală permite, în ciuda unor lipsuri de organizare, extinderea ei, în vederea măririi eficienței contactelor directe cu viitoarele locuri de producție. De asemenea, practica de informare poate fi îmbunătățită prin adoptarea unor măsuri ce privesc atît conținutul ei, cît și organizarea administrativă. De aceea, prezentăm mai jos unele propuneri primite din partea studenților și a cadrelor didactice în vederea realizării unei eficacități sporite a practicii:

1) Presistematizarea pe probleme fundamentale a programei analitice de practică. 2) Detalierea obiectivelor pentru fiecare atelier, instalație și loc de muncă. 3) Antrenarea studenților neangajați într-o activitate practică susținută. 4) Extinderea practicii experimentale prin defalcarea timpului afectat ei. 5) Organizarea unor vizite la obiective legate de profil în regiunea efectuării practicii 6) Menținerea grupelor profesionale 7) Verificarea zilnică a caietelor de practică.

Prin folosirea întregii capacități de inițiativă, această modalitate de învățămînt se poate transforma într-o activitate fructuoasă în care cunoștințele teoretice să găsească acel larg teren de confruntare și aplicare în practica din producție. Alte concluzii — poate mai complete și mai îmbucurătoare — într-un număr viitor.

Călin STANCULESCU

O, tu aceea de-altădată,
ce te-ai pierdut din drumul lumii !
Care mi-ai pus pe suflet fruntea
și-ai luat într-însul locul mumii,

Femeie răspîndită-n mine
ca o mireasmă-ntr-o pădure,
Scrisă-n visare ca o slovă,
Înfiptă-n trunchiul meu : săcure.

O, frumusețe, recunoaște-te în iubire...

HOMO SIGNIFICANS !

Specia umană a depășit zona biologicului pur prin atribute care fac din animalul înrudit cu primatele superioare o ființă socială. I s-a spus acestei specii — de o altă esență decît toate celelalte care s-au ridicat mereu mai sus pe scara evoluției — „homo faber" și „homo sapiens". Sigur, vietatea aceasta distinctă este și un „faber", un făuritor și mînuitor de unelte — și un „sapiens", un elaborator de abstracții care, întrupîndu-se în cuvinte, propoziții și fraze, îl fac să gîndească, să reflecte conștient realitatea și, prin forța creatoare a cugetului, să o îmbogățească. Dar, mi se pare că ceea ce, alături de atributele „faber" și „sapiens", apare ca atribut caracterizant al omului este și acela de **„significans"** : omul este o vietate care **semnifică**, care dă materialității, obiectualității, realității o nouă dimensiune : **valorile.** Obiectele, procesele, faptele capătă pentru om calități care, avînd ca suport condițional existența materială, nu apar și nu ființează decît în prezența omului, în mediul social pe care el îl făurește.

Frumusețea feminină este fără îndoială condiționată de însușirile materiale ale femelei umane : formele trupului, trăsăturile feței, culoarea și tăietura ochilor, catifelarea pielii sau calitatea mătăsoasă a părului — toată seria lungă și variată a ceea ce constituie atributele fizice ale unui corp animal. Dar această condiționare fizică nu înseamnă altceva decît stimulul instinctelor biologice și nu devine frumusețe de femeie (și nu de femelă) decît atunci cînd bărbatul — om (și nu numai mascul) o raportează la anumite scări de valori, constituite istoricește, în desfășurarea vieții sociale. Numai așa se explică de ce idealul de frumusețe feminină evoluează de-a lungul istoriei.

Dacă frumusețea ar ține exclusiv de însușirile fizice ale trupului femeii, de existența lor obiectuală, atunci din preistorie pînă în zilele noastre, și pe toată suprafața globului, bărbatul ar fi atras de un același tip de femeie. Cele mai elementare cunoștințe de istoria artelor dezmint însă o asemenea presupunere. De la „Venus din Willendorf" din paleoliticul aurignacian la „Venus din Milo" a epocii elenistice și de la Elena lui Homer pînă la Beatrice a lui Dante sau la Rada lui Arghezi — o gamă foarte nuanțată de trăsături feminine arată că idealul de frumusețe cristalizat de operele de artă ale diferitelor epoci, a variat necontenit.

Ce l-a făcut oare pe bărbat să-și modifice criteriile de apreciere a frumuseții celeilalte jumătăți a speciei umane, pentru care au curs nu numai cantități apreciabile de culoare picturală sau de cerneală scriitoricească, dar și mult sînge, sînge omenesc, vărsat de atîtea ori de dragul unei asemenea frumuseți ? Oare nu determinantele sociale care au atribuit femeii, în diferite epoci, roluri diferite în viață, alături de bărbatul chemat mereu la alte destine istorice ?

Putem deci, oare, aprecia idealul de frumusețe feminină numai în funcție de trăsăturile fizice ale femeii, fără să ținem seama de faptul că acestea au căpătat anumite **semnificații**, au devenit **valori,** de-a lungul condițiilor sociale în neîncetată evoluție ? Evident, nu !

Frumusețea feminină este condiționată de atribute fizice, dar transfigurate de calități **umane,** mereu altele de-a lungul istoriei. Sclipirea ochilor și expresia feței, tinuta trupului ca și întreaga atitudine fizică corespund în idealul de frumusețe al fiecărei epoci trăsăturilor **umane** ale femeii, care este mult mai mult decît o femelă, care este un **om** menit să răspundă năzuințelor pe care **valorile** vremii respective le cristalizează într-un tip istoricește determinat.

Prof. univ. Marcel BREAZU

IDEAL CONTRA IDEAL ?

Am renunțat să cred în idealul de accepțiune absolutizantă, falsă de altfel. Nu-mi plac personajele ideale, oameni fără fisuri, situați undeva atît de departe de noi încît ne sînt străini. Îmi plac acele personaje care au încorporat momente de „ideal", personaje umane cu înălțări și căderi așa cum sînt și oamenii de altfel.

Ideal cred că nu este omul lipsit de greșeli, ci acela care fiind conștient de ele le elimină. Deci, fără a încerca corective în estetică, sînt de părere că pentru a fi real idealul însuși asupra omului nu poate fi lipsit de asperități. Altfel ar rămîne pentru totdeauna intangibil, iar nostalgia lui ar condamna iremediabil la contemplație.

M-am referit la personaje — adică la purtătoarele idealului de frumusețe artistică umană. Cum nu înțeleg discordanțele ce ar putea exista între acestea și oamenii reali, considerați că, în speță, părerea mea despre idealul de frumusețe feminină coincide cu cele spuse mai sus.

Oricum, aș adăuga că frumusețea fizică și frumusețea spirituală se completează; mai ales că, după părerea mea, nu există oameni lipsiți de frumusețea trupului, dar există dintre aceia pe care înțelepciunea, emoția sinceră, trăirea intensă nu le iradiază chipul înfrumusețîndu-l.

Fiecare dorește să întîlnească frumusețea aceasta ideală în persoana soției sau soțului său. Se presupune însă un limbaj comun, care dă bucuria plenitudinii, a permanentei regăsiri și redescoperiri pe plan afectiv și intelectual.

Victor REBENGIUC

RASPUNDEȚI SINCER PRIN DA SAU NU

OARE SÎNT ÎNDRĂGOSTIT(Ă) ?

„Nu este greu să te îndrăgostești, este greu să mărturisești dragostea ta".

A. DE MUSSET

Sperăm că întrebările ce urmează vă vor ajuta să vă lămuriți asupra sentimentelor de dragoste pe care le încercați.

1. Ați resimțit acest sentiment în mod brusc ?

2. Dacă ați ști că altă persoană are intenții serioase în ceea ce privește ființa pe care o iubiți, ați fi complet distrus (ă) de gelozie ?

3. Cînd nu sînteți împreună, vi se întîmplă să nu fiți în stare să faceți nimic, să vă pierdeți timpul oftînd cu gîndul la „el" sau la „ea" ?

4. Sentimentele dv. sînt mai puternice cînd sînteți împreună sau cînd sînteți singur (ă) ?

5. Credeți că ființa iubită este și ființa perfectă ?

6. Sînteți mulțumit (ă) de viața dv. personală ?

7. Cunoașteți părerile ființei iubite asupra copiilor, moralei, banilor etc. ?

8. Mergeți întotdeauna la întîlnire într-o ținută vestimentară îngrijită și vă controlați cu atenție manifestările caracterului ?

9. De obicei se spune că dragostea nu poate exista decît dacă ai gusturi comune, dar nemulțumirile cum sînt ? Aveți aceleași regrete și neînțelegeri cu cei care vă înconjoară (familia, profesorii, colegii) ?

10. Dacă ființa iubită v-ar scrie niște scrisori foarte frumoase le-ați arăta celor din jur pentru a vă mîndri ?

Dacă ați răspuns negativ la toate întrebările în afară de cea cu nr. 7, la care răspunsul afirmativ este cel bun, sînteți într-adevăr îndrăgostit (ă). Și iată de ce.

1. Dragostea adevărată nu vine în mod brusc. Dacă auziți vreodată afirmația „Ne-am iubit din clipa cînd ne-am văzut", acest lucru înseamnă numai că „împricinații" erau într-o stare prielnică dragostei în momentul în care întîmplarea a făcut să se întîlnească. Cîteodată se naște și dragostea, dar numai după un timp și după ce s-au cunoscut.

2. Gelozia nu este un semn de dragoste. Să fii puțin gelos cînd ești îndrăgostit este normal, dar să suferi la gîndul că ți-ar putea lua altcineva locul înseamnă mai mult instinct de posesiune decît dragoste.

3. Cînd nu ești în stare să faci nimic și îți pierzi timpul nu înseamnă că ești îndrăgostit, ci cel mult că ai dori să fii.

4. În nici un caz dragostea nu este influențată de absență. Dacă iubești mai mult un om cînd îl vezi, înseamnă doar că îl găsești fermecător și interesant, iar nu că ești îndrăgostit.

5. A fi îndrăgostit nu înseamnă a nu vedea defectele celuilalt. Poți cel mult să le scuzi și să le înțelegi.

6. Dacă nu sînteți mulțumit se poate întîmpla ca ideea unei schimbări să atîrne mai greu în balanță și să vă dea impresia că sînteți îndrăgostit.

7. Dragostea nu înseamnă numai poezie. Dacă vrei într-adevăr să fii fericit și să faci pe celălalt fericit trebuie să cunoști părerile lui.

8. Cînd ești îndrăgostit cu adevărat ești mai preocupat să cunoști pe celălalt din toate punctele de vedere decît să te prezinți într-o ipostază ce te avantajează.

9. Să învingi mai ușor greutățile fiindcă ești împreună cu celălalt nu înseamnă neapărat că ești îndrăgostit. Este adevărat că dacă ești îndrăgostit totul ți se pare mai ușor, dar situația inversă nu este valabilă.

10. Dragostea adevărată nu poate admite intervenția terților. Și dacă scrisoarea — fie ea cît de frumoasă — vorbește despre dragostea ta, te revoltă numai gîndul că altcineva ar putea s-o citească.

TITU MAIORESCU ÎN ALBUME

Albumele erau la modă în saloanele secolului trecut. Domnișoarele aveau ambiția ca foile albumelor lor să fie scrise de mîna unui poet sau scriitor cunoscut. Așa le rămîneau drept amintire peste ani ca un omagiu adus frumuseții lor. Iancu Văcărescu, Costache Conachi semnau frecvent în asemenea albume de familie ; mai apoi Eminescu, Duiliu Zamfirescu, iar în occident, de unde venise moda — Goethe, Balzac, Heine.

Titu Maiorescu, fiind student la Berlin prin 1859, ca semn de atenție va accepta să scrie în albumele acelor fete pe care le prețuia sincer. Și, așa cum cerea în primul rînd o astfel de însemnare, trebuia să vorbească cititorului negreșit despre dragoste. Iată, de pildă, cîteva citate din cele cinci însemnări aflate încă în manuscris într-un caiet intitulat „Incercări literare", pînă de curînd necunoscute.

Către Henriette Garthe : *„Ah, aș vrea să fiu atît de sincer și de înțeles în aceste cîteva rînduri. Am devenit atît de trist în cercul acesta de prieteni lipsiți de orice bucurie sufletească ! Unuia de aici îi este încredințată de către fata pe care o iubesc satisfacția reușitei depline ; pe un altul ea îl numește geniul științei ca un antidot al inculturii ei ; pe un al treilea se spune chiar că îl iubește. Va sfîrși repede cu primul, dar nu va fi nefericită, căci va accepta dragostea celui de al doilea. Ea nu crede în sfîrșitul fericirii ei. Dar acest sfîrșit poate veni pe negîndite. Atunci sufletul ei se va întuneca și totul se va transforma în deșertăciuni. Aceasta va fi fața adevărată a dragostei ei !... Dar fiecare clipă a singurătății sufletului are totuși un viitor strălucitor, o clipă cînd va domni din nou fericirea universală... Poate să se întîmple așa doar atunci cînd ea va înțelege dragostea și va dori cu adevărat să-și iubească prietenul..."*.

Către Clara Stutzius: *„Problema noastră, a omului, este fericirea omenirii. Fericirea este armonie, armonie între om și omenire... Armonia aceasta există cu adevărat în viața noastră numai printr-o înțelegere în primul rînd a femeii..."*

Către Clara Kremnitz : *„Lovește clapa cu un ton profund, lovește clapa cu o octavă mai înaltă și atunci vei găsi armonia, armonia între tonul profund și octava înaltă... Universul lumii noastre nu există decît în armonie. Căci și iubirea nu înseamnă în sine decît armonie"*

Alexandru RONAI

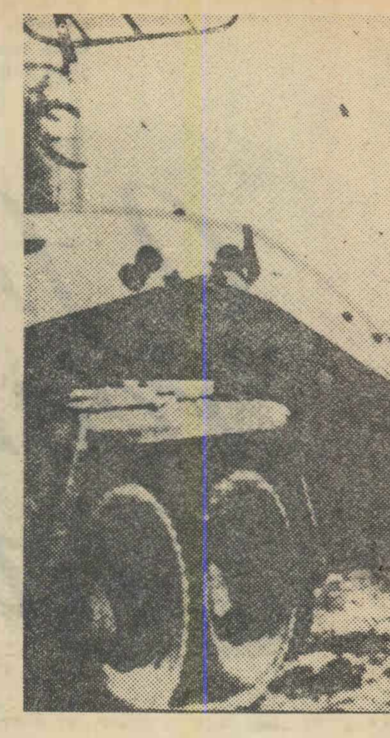
Atît de fragedă, te-asameni
Cu floarea albă de cireș,
Și ca un înger dintre oameni
În calea vieții mele ieși.

Supliciul amatorilor de senzaţii, figurat de Nicolas Deutsch

„Pentru ca cel mai banal eveniment să devină o aventură trebuie şi e de-ajuns să-l povesteşti. Un om e întotdeauna un povestitor de istorii. Trăieşte înconjurat de poveştile sale şi ale altora, vede tot ce i se întîmplă prin prisma lor şi caută să-şi trăiască viaţa ca şi cum şi-ar povesti-o. Dar trebuie să alegi: a trăi sau a povesti".

JEAN PAUL SARTRE

ISTORIA

În vremuri pe care numai legenda le poate ţine numărătoarea, cincizeci de oameni se îmbarcau pe o corabie, numită ARGO, plecînd spre cea dintîi aventură înregistrată în memoria omenirii ; aventură în care aveau să lupte cu furtunile şi cu băştinaşii, să fie seduşi de sirene, să elibereze captivi şi să robească fecioare. Printre aceşti navigatori, rămaşi în legendă sub numele de argonauţi, se numărau Jason, Admet, Amfion, Tideu, Teseu, Orfeu, Castor şi Pollux, Hercule, personaje ilustre ale mitologiei, uniţi în acelaşi ţel: căutarea lînei de aur de pe scutul consacrat lui Ares. ...Şi nu peste mult timp, un alt „aventurier" se depărta de ţărmul natal : Ulise...

Dacă ar fi să părăsim drumul legendelor, nu mai departe de secolul III, înaintea erei noastre, îl vom întîlni pe Pytheas — descoperitorul Insulelor britanice : Albion, Ierne, Thule (Islanda) — cel care a traversat Atlanticul pe corăbii cu rame, lungi de 18—24 metri, cu o mie de ani înaintea vikingilor.

AVENTURA CU O SUTĂ DE NUME

Aventură e un cuvînt minat. Astăzi nimeni nu i-ar putea da o acoperire de semnificaţie cît de cît completă. E drept, din prea multă uzură cuvintele îmbătrînesc, asemenea lucrurilor. O fire mai doctă ar afla în dicţionare că „aventură" vine din latinescul „adventurus" — ceea ce se întîmplă neaşteptat, surprinzător, fortuit omului.

Practic, cuvîntul şi-a cîştigat semnificaţia în evul mediu, şi nu e de mirare că literaţii se întorc acolo spre a regăsi atmosfera genuină a aventurii. Dezmembrînd Europa în mici tiranii, feudalismul a şters garanţiile justiţiei dar a exaltat sentimentul dreptăţii şi onoarei. Instituţia cavaleriei avea ca scop proclamat apărarea slăbiciunii şi îndreptarea răului. Reversul ei, căci un revers există pretutindeni, a cunoscut abuzul de un tip nou : cavaleria a născut aventurieri gata să-şi vîndă serviciile, războinici de meserie. Între 1140—1370 Franţa era literalmente invadată de şerbi fugiţi, dezertori, vagabonzi recrutaţi de diverşi „căpitani", nobili scăpătaţi, foşti soldaţi care-şi făceau un titlu de nobleţe din meşteşugul spadei. **Aceste companii de „aventuri" reprezintă prima înregistrare istorică a aventurierilor.**

Documentele îi înregistrează sub porecle diverse : bande negre, bărboşi, companii albe, scufii, condotieri, bisericoşi, jupuitori, lăncii verzi, tunşi, răsucitori etc. Arnaud de Cervolles, însărcinat de împăratul Germaniei Carol IV să distrugă aceste companii suferă o înfrîngere ruşinoasă. Atunci regele Franţei dă această dificilă misiune celebrului cavaler Bertrand Duguesclin, care — aşa cum nu ne aşteptam de la el — foloseşte persuasiunea şi banii, promiţîndu-le 200.000 de florini şi din partea papei Urban, fără să-l consulte, ceea ce, vă închipuiţi, a produs mare supărare sfîntului părinte. Aventurierii însă supravieţuiesc pînă în secolul XVI cînd Henric IV constituie prima armată regulată. Conceptul de aventurier de abia se naşte...

FASCINANTA LUPTĂ CU DISTANŢELE

Chiar din secolele XIV—XV, aventurierii se metamorfozează în descoperitori. Metamorfoza a fost la început involuntară. Era marilor descoperiri geografice a început de fapt prin prelungirea dimensiunilor aventurii „aurului". Bartolomeu Diaz, Cortez, Pizzaro au fost aventurieri în sens etimologic ; oameni care caută aventuri în lume. Porniţi după bogăţii legendare, ei au descoperit continente şi ţări. Setea lor de aur a fost potolită iar aventura lor s-a transformat în expediţie ştiinţifică. Acest tip de aventurier nu mai devine abulic la tot ce nu e acţiune ; Cartier, Cook (care-şi botezase cele două corăbii „Aventura" şi „Hotărîrea"), Amundsen sau Robert Scott vor trece prin aventuri ca peste treptele sigure ce duc spre cunoaştere.

Expediţionistul n-a mai căutat aventura. Dintre colonizatorii Africii poate doar James Bruce, care s-a avîntat singur pe continentul negru pentru a se vindeca de infidelitatea soţiei, era aventurier. Cea mai bună dovadă e faptul că în Africa descoperitorului i-a urmat misionarul. Aici aventura e un incident nedorit, ea se impune împotriva voinţei omului ca şi cum ar face parte din desfăşurarea oricărei acţiuni temerare, ca şi cum ar exista o necesitate a aventurii, ca o probă nobilă pe care cunoaşterea o pune în faţa naturii umane.

DRAKE, PIRATUL DEPUTAT

Poate nici un exemplu nu e mai bun pentru surprinderea acestei metamorfoze decît viaţa unui om cu care Anglia se mîndreşte nespus. E vorba de FRANCIS DRAKE, piratul ! Devenit căpitan de vas la 18 ani, dornic să rivalizeze cu marii cuceritori, avînd spiritul aventurii în sînge, Drake pleacă în 1572 cu două vase spre America de Sud, capturează galioane spaniole, incendiază Santa Cruz şi se întoarce bogat peste măsură. Primit de regina Elisabeta, îi prezintă un proiect de atac al coloniilor spaniole din mările Sudului ; maiestatea-sa n-are nimic de obiectat asupra planului de piraterie oficială şi Drake pleacă din nou, trecînd prin Patagonia, Peru, Chile şi debarcînd în cele din urmă în apropierea golfului San Francisco. Straşnic mai dorea să-i imite pe conchistadorii spanioli dar — hai să nu zicem — frica l-a împiedicat să caute nod în papură băştinaşilor. Dimpotrivă, i-a chemat în tabără, le-a dat în dar diferite fleacuri şi, după ce un indian a rostit cîteva cuvinte într-o limbă de neînţeles, Drake a hotărît că aceasta ar fi... declaraţia de supunere. Drept care a bătut în pămînt un stîlp, a pus o monedă de argint cu chipul reginei, şi-a gravat numele şi a botezat proaspăta posesiune a Angliei : **Noul Albion.** Şi astfel piratul a descoperit California, istoria înregistrîndu-i numele la loc de cinste. Cît despre persoana lui fizică, onorurile au fost îndestulătoare : cavaler, deputat, viceamiral şi aşa mai departe...

SPRE ELDORADO

Ambiguitatea aventurii s-a consacrat în secolul marilor descoperiri. Au beneficiat de ea şi celebrii **căutători de aur.** Mirajul Eldorado-ului, acel om aurit care-şi pudra capul cu nisip şi seara îşi spăla aurul de pe piele, a călăuzit timp îndelungat toate expediţiile care începeau ca aventuri de jaf şi sfîrşeau, în ochii posterităţii, ca apostolaturi ştiinţifice. Legenda lui Eldorado părea bazată pe rituri ale unor indieni **muisci**, aşezaţi în nord-vestul Americii de Sud la 2 600 metri deasupra nivelului mării, în munţi.

Seria aventurilor căutătorilor de aur au început-o Diego d'Ordaz în 1551 şi Herrera în 1533, fără să reuşească să ajungă sus, pe platou. Împăratul german Carol V, rege şi al Spaniei, a acordat bancherilor săi Welser şi Ehriger în 1527 un brevet pentru colonizarea Eldorado-ului, şi un agent al acestora, Ambrosius Ehriger, ajunge pe coastele golfului Venezuela. Încercînd să se aventureze în sus pe fluviul Magdalena spre oraşul aurului, el nu s-a ales decît cu micile prăzi luate de la indigeni, în schimb geografia s-a îmbogăţit cu descoperirea Cordilierei orientale. **Foamea de aur l-a făcut pe „cel mai crud dintre cruzi" să nu bage de seamă că oamenii îi muriseră de boli şi foame, iar în 1532, cînd s-a trezit la realitate, indienii l-au prins la strîmtoare, nimicindu-l.**

Spaniolii au fost mai şireţi. Ei s-au întărit temeinic pe ţărmul sudic al Mării Caraibelor, întemeind cetatea de coastă Santa Marta. De aici au pornit spre ţara muiscilor Quesada şi Belalcazar, un fost tovarăş al lui Pizzaro. Ajunşi aproape de ţintă, cei doi rivali au mai găsit aici un concurent, pe Nikolaus Federmann, un ultim agent al Welserilor. Dar cele trei tabere nu au pornit la război : ei s-au înţeles şi Quesada a fundat aci Noua Grenadă, dîndu-i drept capitală oraşul Santa Fe, astăzi Bogota, capitala Columbiei.

„FRĂŢIA COASTEI" SAU VEACUL DE AUR AL PIRAŢILOR

„Imaginaţi-vă tigrii avînd raţiune — iată ce erau flibustierii".

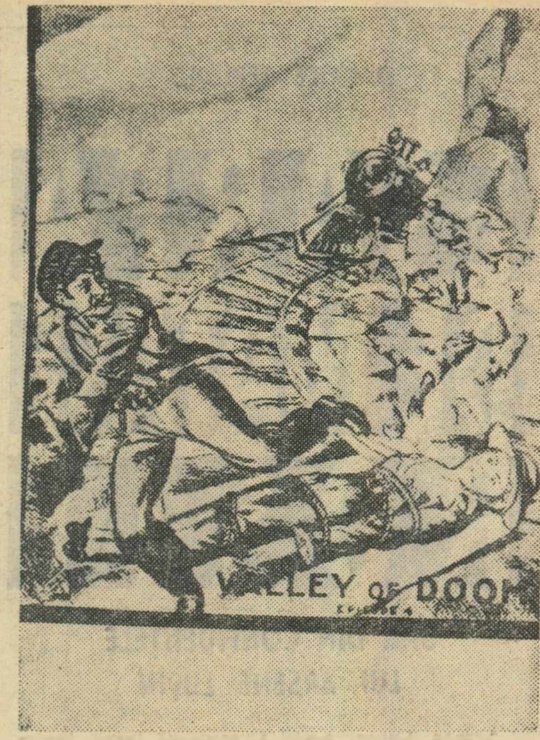
VOLTAIRE

Secolul XVII a cunoscut o nouă înflorire a aventurii nude, în chip asemănător cu apariţia companiilor de

Excepțional document fotografic al curajului : șarja lăncierilor polonezi împotriva blindatelor Wehrmacht-ului, în 1939

DE LA ULISE LA THOR HEYERDAHL ȘI ANTONIONI

AVENTURII

aventură europene de care am pomenit. Așa-numiții **bucanieri** erau niște vînători de tauri sălbatici instalați în Caraibe, în insula Tortuga. Odată, pe cînd bărbații vînau în San Domingo, spaniolii au debarcat la Tortuga și au devastat-o, ucigînd femeile, copiii și bătrînii rămași aici. Bucanierii, avînd ca șef pe englezul Willis reiau Tortuga în 1638, fortificîndu-se și devenind pirați din răzbunare, atacînd exclusiv galioanele spaniole încărcate cu aur.

Lor li se adaugă **flibustierii**, asociație de pirați francezi și englezi, formînd astfel la Tortuga un formidabil centru al pirateriei.

Unul dintre primii lor șefi, Pierre Legrand, cu o barcă și 28 de oameni, a cucerit un vas cu 52 de tunuri și 450 oameni prin abordaj. Era pentru prima oară cînd spaniolii vedeau abordajul și i-au lăsat pe pirați să se apropie fără grijă ! Au rămas celebri Lewis Scott, Jean Davis, Alexandru Braț de fier, Montbart Exterminatorul și mai ales Henri John MORGAN (1637—1690). Marea expediție a vieții lui a fost îndreptată spre Panama. A abordat-o întîi în 1668 ocupînd Puerto Bello, silindu-l pe președintele Guzman să-i plătească răscumpărare, și apoi în 1669 cu 37 vase și 2.200 oameni, cea mai mare flotă de pirați. De data aceasta, deși orașul avea 8 000 de apărători, Morgan a dus atacul pînă la capăt, luînd prăzi uriașe. **În 1697 Ludovic al XIV-lea a căutat alianța piraților pentru o expediție împotriva Cartagenei, oraș-cheie al continentului Sud-american, trăgîndu-le o strașnică păcăleală prin care pirateria a căpătat o lovitură mortală.**

De Pointis, amiralul francez, a părăsit Cartagena cu toată prada, lăsîndu-i pe aliați cu buzele umflate, decimați de boli. După această pățanie pirateria, ca organizație, nu s-a mai refăcut.

A fost și aici o aventură...

DE LA HIDALGOS LA CASANOVA

Pentru italieni secolul clasic al aventurii e Settecento. Nu numai că acum se înregistrează un aflux de italieni în Europa, dar aventura capătă încă o nouă dimensiune : devine galantă, mondenă.

Se poate găsi și aici o explicație : energia operativă, care în patrie era împiedicată să se dezlănțuie, trece la acțiune pe alte tărîmuri. Dar de ce tocmai în galanterie italienii uită să ne explice ! **Casanova Martinelli, Gorani, De Felice, Pilati, Piattoli, Longo și alții și alții, libertini, jucători, spadasini, șarlatani, și mai ales amanți, adaugă aventurii încă un sens : aventura sexuală.** Urmașii lui Don Juan își întrec maestrul. Dar donjuanismul are și altă fațetă. Max Frisch o tratează ca pe o aventură intelectuală. După el, Don Juan e rudă cu Icar și cu Faust, farmecul lui constă în curajul de a trăi experiența.

Don Juan este bărbatul singur, care fuge de opțiune, aventura lui e condamnarea de a nu se fixa, hybrisul voinței de a rămîne mereu în sine, în afara femeii. Spune Frisch : **„Dacă ar trăi în zilele noastre, Don Juan s-ar îndeletnici cu fizica atomică, pentru a afla ce este adevărul".** Aventura sa e existențială la Camus .

Un astfel de Don Juan nu poate îmbătrîni, Casanova da, a îmbătrînit cuminte...

SOURCOUF CORSARUL

Corsarul a mai adăugat un nou tip mitologiei aventurii. **Corsar era numit un vas particular folosit în timp de război pentru vînarea navelor de negoț** ; cursele erau autorizate de guvern prin așa-numitele „lettres de marque", dar demarcația între corsari și pirați a fost călcată în numeroase rînduri.

De altfel, pînă la proclamarea independenței, Statele Unite nu aveau altă marină decît flotele de corsari. Dezvoltarea orașelor din nordul Africii, Tunis, Tripoli, Alger, a favorizat răspîndirea corsarilor. Pe unii dintre ei, ca Jean Bart sau Sourcouf istoria i-a înregistrat cu atenție. Robert Sourcouf (1773—1827), cel căruia Napoleon i-a încredințat un grad important în marină, e pentru Franța ceea ce Drake e pentru englezi. Isprăvile lui sînt strict militare : îmbarcat cu o mînă de oameni pe vase mici, cu 4 tunuri, reușea să captureze trei-patru vase engleze (printre care celebrul **Triton**, vasul Companiei Indiilor cu 26 tunuri și **Kent** cu 38 tunuri), le aducea la baza sa de pe Ile de France (insula Mauriciu) și o lua de la capăt...

PIONIERII

„Am învățat că o viață nu valorează nimic, dar nimic nu valorează o viață".
MALRAUX

Aventura pornește de la o disponibilitate umană organică, funciară. Sensul ei, a cărui evoluție istorică o schițăm, e în fundamentele existenței însăși. Echilibrul ce părea că asigură esența și totalitatea absolută se dovedește ineficace ; ceea ce era imperceptibil, atmosferic, nesigur, marea incertitudine, clar-obscurul, ies la iveală. În fiecare om s-a perpetuat ceva din curajul maimuței care a coborît din copac, aventurîndu-se prima oară pe sol...

Îți imaginezi în anumite clipe că viața ta ar putea căpăta o calitate rară și prețioasă și ai vrea să-i dai un nume. Trebuie să-i cauți un nume. **Căutarea e aventură.**

De aceea aventura începe pentru a se sfîrși, își are sensul în dispariția ei. Condițiile diverse au produs multiple migrații de sens, ba chiar o sciziune a termenului. Sînt două feluri de aventură, două aventuri. Există o aventură a disponibilității și aventură care rămîne disponibilitate. Inconștient, cum am văzut uneori, această aventură, în esență FENOMENALĂ, servește cunoașterii. Există o aventură, Marea Aventură lucidă, orientată direct spre cunoaștere : EXISTENȚIALĂ.

Încă din 1719 Robinson Crusoe (al cărui prototip pare a fi un personaj real) devenea modelul și simbolul încercării posibilităților naturale ale omului așezat singur în fața naturii și creației și suficient lui însuși. Nici o rugăciune n-a fost mai morală decît „Robinson Crusoe", înaintașul lui Heyerdahl, Chichester, Cousteau sau Tazieff prin sensul înalt al aventurii existențiale.

Epoca noastră se poate mîndri cu nobila aventură a cunoașterii. Să ne gîndim la Racoviță, întemeietor al speologiei și la urmașul său Norbert Casteret, autor a 11 cărți de aventuri subterane, cercetător a 1 600 de peșteri ; la Edmund Hilary, biruitorul Everestului, la naufragiul voluntar al doctorului Alain Bombard, care a reușit să dovedească omenirii că omul poate rezista și înfrunta natura prin propriile sale resurse...

Să ne gîndim la pionierii aviației, printre care se numără și românii Vuia, Vlaicu, Coandă, sau pilotul Bănciulescu, cel care a zburat primul în lume cu proteze la ambele picioare.

Marea lor Aventură leagă contingentul de absolut, existența de esență, realitatea de mit.

TIKI, FIUL SOARELUI

„Acolo unde știința s-a oprit, a lucrat imaginația".
HEYERDAHL

La 28 aprilie 1956 pleca din portul peruvian Callao o plută cu 6 oameni la bord. **Începea poate cea mai simbolică aventură a epocii contemporane,** model ilustru de dăruire totală pentru adevăr. Cei șase se numeau : Bengt Danielson, Knut Haugland (unul din parașutiștii norvegieni care au aruncat în aer în timpul războiului apa grea la Byukan), Erik Hesselberg, Torstein Raaby (eroul unor acțiuni de contraspionaj printre care scufundarea cuirasatului hitlerist „Tirpitz"), Herman Watzinger și, în sfîrșit, Thor Heyerdahl.

Heyerdahl pornea la drum pe o plută din lemn de balsa, încercînd să ajungă în insulele polineziene pentru a dovedi că același lucru au putut să-l facă, cu secole în urmă, indienii din America. Pe catargul plutei era pictat chipul zeului peruvian Virakocha, adorat în Polinezia sub numele de Tiki, fiul soarelui, simbol al legăturii între cele două tărîmuri. Științific, ipoteza lui era îndrăzneață. Contrar teoriilor unanim admise, care socoteau Polinezia rezultatul unor colonizări asiatice, Heyerdahl a propus ideea colonizării în secolul V de către oameni veniți din est, de pe coasta peruviană. prima insulă pe care s-ar fi așezat fiind Insula Paștelui. Rămînea de demonstrat ca un asemenea drum pe ocean, cu pluta, era omenește posibil. După 97 de zile, atingînd Angatau, prima insulă a Polineziei, Heyerdahl a dovedit că era posibil. Omenește, pentru oameni neavînd nimic extraordinar, în afară de curaj, pasiune.

— Sînt gata să fac prinsoare că prietenii mei s-au săturat pînă peste cap de stat acasă și vor fi încîntați să facă o mică excursie pe o plută de lemn, notează Heyerdahl. O mică excursie !... Vedeți, curajul, pasiunea, nu sînt extraordinare.

„Unul din zece ar putea reuși", i se spunea înainte de plecare. Totul e să fii sigur că tu vei fi acel unul din zece...

AVENTURA CEA DE TOATE ZILELE

O imensă fereastră a fost deschisă spre necunoscut, spune Antonioni, autorul acelui film pe care mulți l-au fluierat. Un om în fața unui zid. Un om în fața spațiului. Un om în fața unui om. De la naștere și pînă la moarte, în fiecare zi, omul trăiește „Aventura". Iată o cale posibilă pentru o altă discuție — pentru o nouă meditație. **Poate că din toate cuvintele pe care le rostim, nici unul nu e mai plin în sensuri, nici unul nu ascunde mai multă perspectivă decît cuvîntul „Aventură".** Să-l rostim de cîteva ori și să ne gîndim.

„Un singur gînd mi-e rază și putere :
o, stelelor nici voi n-aveți
în drumul vostru nici o țintă
dar poate tocmai de aceea cuceriți
nemărginirea !"
(Blaga)

Eugen PATRICHE

MAURICE LEBLANC

EŞARFA DE MĂTASE ROŞIE

UNA DIN CONFIDENŢELE LUI ARSENE LUPIN

Arsène Lupin, acest Cyrano al lumii interlope, omul cu o inteligenţă pur franceză — cum îl numea Sartre —, reprezentantul generaţiei înfrînte la 1870, e un mit.

Tînăr, puţin dandy, cu mustăcioară galantă, mîini delicate, Lupin ridiculizează poliţia, descifrează enigme supraomeneşti, salvează oameni din ghearele nefericirii... Aventurier fără

2

vîrstă, el adoră mizanscena, loviturile de teatru — aşa cum veţi vedea de altfel şi în „Eşarfa de mătase roşie“, **pe care v-o prezentăm începînd din acest număr. Aici, Lupin se întîlneşte din nou faţă în faţă cu eternul său adversar, inspectorul Ganimard, pe care l-a atras printr-un şiretlic într-o casă necunoscută... Să-i ascultăm vorbind :**

★

— Ei bine, ce? Pari puţin cam zăpăcit? Nu mă recunoşti, poate? Lupin... Arsène Lupin... Scormoneşte-ţi prin memorie... numele ăsta nu-ţi aminteşte nimic?

— Măgar, scrîşni Ganimard printre dinţi.

Lupin părea dezolat: Te-ai supărat? Da, îţi citesc în privire! Afacerea Dugrival, nu-i aşa? Ar fi trebuit să aştept ca să vii să mă arestezi? Drace, cum nu mi-a dat prin minte! Îţi jur că, la altă ocazie...

— Canalie, mormăi Ganimard.

— Şi eu care credeam că-ţi fac o plăcere! Mi-am zis: „Drăguţul de Ganimard, e atîta vreme de cînd nu ne-am văzut! O să-mi sară de gît!“

. . . .

— Vorbeşte, spuse Ganimard..., lasă balivernele. Sînt grăbit.

— Bine, să stăm de vorbă, admise Lupin. E imposibil să visezi într-un asemenea loc... O locuinţă veche pe care ducele de Rochelaure mi-o împrumută din cînd în cînd. Mai am cîteva apartamente la fel, foarte practice. Aici, în ciuda aparenţelor, mă numesc Jean Dubreuil, fost ministru... Înţelegeţi, am ales o profesiune puţin interesantă pentru a nu atrage atenţia...

3

— Ei, şi ce mă priveşte?, întrerupse Ganimard.

— De fapt eu sporovăiesc iar tu eşti grăbit. Iartă-mă, am să fiu scurt. Cinci minute. Încep... O ţigară? Nu, perfect. Nici eu. Se aşeză, bătu cîtva timp cu degetele pe marginea mesei părînd că reflectează şi spuse:

„La 17 octombrie 1599, într-o zi însorită şi veselă... mă urmăreşti?... Deci, la 17 octombrie 1599... În fond e absolut necesar să ne întoarcem la domnia lui Henri IV şi să te documentezi asupra cronicii Pont-Neuf-ului? Nu, nu pari să fii prea familiarizat cu istoria Franţei şi risc să te încurc. E suficient deci să ştii că noaptea trecută, pe la ora unu, un barcagiu care trecea pe sub ultimul arc al sus-zisului Pont-Neuf, de partea malului stîng, a auzit căzînd, în faţa vasului său, un obiect, aruncat desigur de pe pod, a cărui destinaţie vizibilă era adîncul Senei. Cîinele său s-a repezit să-l culeagă. Era o bucată de ziar care servise ca hîrtie de împachetat pentru cîteva obiecte. Culese acele lucruri pe care apa nu reuşise să le înghită şi intră în cabină să le examineze. Examenul i se păru interesant şi cum omul ăsta are niscai relaţii cu unul din prietenii mei, mă anunţă. Dis-de-dimineaţă am fost trezit pentru a fi pus la curent cu istoria şi a mi se înmîna obiectele în cauză. Iată-le“.

Lupin le arătă, aşezate pe o masă. Erau mai întîi fragmentele rupte din ziar; o călimară grea de cristal de care stătea atîrnat un capăt de sfoară; mai era o bucăţică de sticlă,

4

apoi un fel de carton flexibil şi, în sfîrşit, o fişie de mătase roşie terminată cu un tiv gros.

„Iată corpurile delicte, scumpul meu amic, reluă Lupin. Desigur, problema ar fi mai simplă dacă am avea şi celelalte obiecte, pe care prostia cîinelui le-a risipit. Dar te poţi descurca şi cu astea, cu puţină gîndire şi un strop de inteligenţă. Sînt, mi se pare, calităţile tale principale. Ce părere ai?“

Ganimard nu mişca. Consimţea să suporte vorbăria lui Lupin, dar demnitatea îi impunea să nu răspundă nici prin cel mai mic gest ce ar putea părea o aprobare sau o critică. „Văd că sîntem amîndoi de aceeaşi părere, continuă Lupin, părînd că nu remarcă tăcerea inspectorului principal.

Rezum deci, într-o singură frază, afacerea — aşa cum ne-o povestesc corpurile delicte.

Ieri seară, între nouă şi miezul nopţii, o domnişoară puţin cam excentrică a fost rănită cu lovituri de cuţit, apoi ştrangulată, de un individ bine îmbrăcat, purtînd monoclu, aparţinînd lumii curselor, cu care susnumita domnişoară tocmai servise trei mascote şi un ecler cu cafea.

Lupin aprinse o ţigară şi, sesizînd uimirea lui Ganimard:

— Hei, inspectore, îţi imaginai că în domeniul deducţiilor asemenea tururi de forţă sînt interzise profanilor? Eroare, domnule. Lupin jonglează cu deducţia ca un detectiv de roman. Probele mele? Simple şi copilăreşti. Iată deci, **ieri seară, între nouă şi miezul nopţii** (fragmentul de ziar poartă data

5

de ieri şi menţiunea „jurnal de seară“, de altfel poţi vedea aici, lipită de hîrtie, o etichetă din acelea care se pun pe numerele **abonaţilor**, numere care nu ajung la domiciliu decît cu curierul de ora nouă) deci, după ora nouă, **un individ bine îmbrăcat** (bagă de seamă că bucăţica de sticlă a păstrat pe margine gaura rotundă a unui monoclu) **intră într-o patiserie** (uite acest carton flexibil, în formă de cutie, unde se mai văd

6

încă urmele cremei de mascotă şi ecler). Înarmat cu pachetul, individul cu monoclu se întîlneşte cu tînăra persoană, a cărei eşarfă de mătase roşie indică suficient **alura excentrică**. Apoi, din motive încă necunoscute, **o loveşte cu cuţitul, apoi o strangulează cu ajutorul acestei eşarfe de mătase**. (Ia-ţi lupa, inspectore principal, şi vei vedea pe mătase petele de sînge; aici, urmele cuţitului care a fost şters şi aici — urmele unei mîini însîngerate care se crampona de eşarfă).

În sfîrşit, după ce comite crima, individul scoate din buzunar: 1. ziarul la care e abonat şi care (citeşte acest fragment) e un jurnal de curse; 2. o sfoară care se dovedeşte a fi o coardă de bici (ceea ce probează, nu-i aşa, că omul nostru se interesează mai mult decît credeam de lumea cailor). Apoi, culege bucăţile monoclului spart în timpul luptei, taie partea murdară de sînge a eşarfei, lăsînd-o pe cealaltă desigur în mîinile crispate ale victimei, face un pachet servindu-se de cartonul de la cofetărie, înveleşte totul în ziar şi adaugă drept greutate călimara asta de cristal. O clipă mai tîrziu pachetul cade în barca marinarului. Asta-i tot. Ce spui de aventură?

Îl observă atent pe Ganimard pentru a sesiza efectul produs de discursul său asupra inspectorului. Dar Ganimard rămînea mai departe mut. Lupin începu să rîdă.

— N-ai încredere? „De ce naiba Lupin îmi vinde afacerea asta în loc s-o păstreze pentru el, să fugă după asasin şi să-l în-

7

haţe, dacă e vorba de un furt?“ Evident, întrebarea e logică. Dar... există un dar: n-am timp. La ora asta nu-mi văd capul de treburi. O spargere la Londra, alta la Lausanne, o substituire de copil la Marsilia, salvarea unei fete în jurul căreia pîndeşte moartea, totul îmi cade în braţe deodată. Şi atunci mi-am zis: dacă aş trece afacerea scumpului meu Ganimard? Acum, că e pe jumătate descurcată, poate să reuşească şi el. Şi ce serviciu i-aş face, cum ar putea să se distingă! Zis şi făcut!...

Lupin se ridică apropiindu-se de inspector.

„Încă un cuvînt. Povestea s-a sfîrşit. Curînd vei cunoaşte victima... probabil o oarecare dansatoare sau cîntăreaţă de café-concert. Pe de altă parte sînt şanse ca vinovatul să locuiască pe lîngă Pont-Neuf, pe malul stîng. În fine, ai aici toate corpurile delicte, ţi le dăruiesc Lucrează. Nu păstrez decît capătul acesta de eşarfă. Dacă vei avea nevoie să reconstitui eşarfa întreagă adu-mi cealaltă jumătate, cea pe care justiţia o va culege de la gîtul victimei. Te aştept într-o lună, adică la 28 decembrie orele 10. Fii fără teamă: totul e serios, scumpul meu, îţi jur. Nici o păcăleală · poţi merge înainte.

Apropo, uitam un detaliu de importanţă. Cînd îl vei aresta pe tipul cu monoclu, fii atent: e stingaci. Adio, bătrîne, şi mult noroc!“.

8

Lupin făcu o piruetă, deschise uşa şi dispăru înainte ca Ganimard să se fi gîndit măcar să ia vreo hotărîre. Dintr-un salt inspectorul sări spre uşă, dar constată imediat că broasca, graţie unui mecanism oarecare, nu funcţiona. Îi trebuiră zece minute pentru a sparge uşa. Cînd ajunse jos, coborînd cele trei etaje, nu mai avea nici o speranţă să-l ajungă pe Arsène Lupin. De altfel nici nu se gîndea la asta. Lupin îi inspira un sentiment bizar şi complex în care se amesteca frica, necazul, o admiraţie involuntară şi o intuiţie confuză că în ciuda tuturor eforturilor nu va ajunge niciodată să-l prindă. Îl urmărea din datorie şi amor propriu, dar cu teama continuă de a fi păcălit de acest redutabil mistificator şi făcut de rîs în faţa unui public gata mereu să facă haz de păţaniile lui...

Cînd ajunse în Quai de Orfèvres era decis să nu dea curs aventurii. Urcă la serviciul Siguranţei unde unul din camarazi îi spuse:

— L-ai văzut pe şef?

— Nu.

— Te caută: du-te după el.

— Unde?

— Rue de Berne. un asasinat comis azi-noapte

— Ah Şi victima?

— Nu ştiu mai mult... o cîntăreaţă de café-concert, cred.

9

Ganimard mormăi înciudat: „Drăcia dracului!“

Douăzeci de minute mai tîrziu se îndrepta spre rue de Berne. Victima, cunoscută în lumea teatrelor sub porecla Jenny Saphir, ocupa un modest apartament la etajul doi.

La prima privire Ganimard tresări. Zărise, culcat pe divan, cadavrul unei tinere femei ale cărei mîini crispate ţineau **o bucată de mătase roşie**! Umărul purta semnul a două răni în jurul cărora sîngele se închegase.

— Primele concluzii sînt clare, spuse doctorul legist. Victima a fost mai întîi lovită de două ori cu cuţitul, apoi ştrangulată. Moartea prin asfixiere e evidentă

„Drăcia dracului!“, gîndi din nou Ganimard amintindu-şi cuvintele lui Lupin.

— Totuşi gîtul nu are nici un semn, obiectă judecătorul de instrucţie

— Strangularea, declară doctorul, a fost făcută cu ajutorul acestei eşarfe de mătase din care a rămas bucata de care victima s-a cramponat cu mîinile, încercînd să se apere

— Dar ce s-a întîmplat cu cealaltă jumătate a eşarfei?, spuse judecătorul

— Cealaltă fiind probabil murdară de sînge, a fost luată de asasin

„Drăcia dracului, repetă Ganimard printre dinţi pentru a treia oară, şmecherul de Lupin a văzut totul fără să fie acolo!“.

(Continuarea în numărul viitor, din 19 august)

CULTURA DUMNEAVOASTRĂ ÎN CONCURS

Concursul nostru de cultură generală în imagini vă oferă posibilitatea unei verificări... cu premii a cunoştinţelor. După încheierea celor trei serii de întrebări (următoarele două vor apare în numerele noastre din august şi septembrie), aşteptăm răspunsurile dumneavoastră, însoţite de bonurile de participare, pe adresa redacţiei: Bucureşti, str. Brezoianu, nr. 13, pînă la 1 noiembrie 1967.

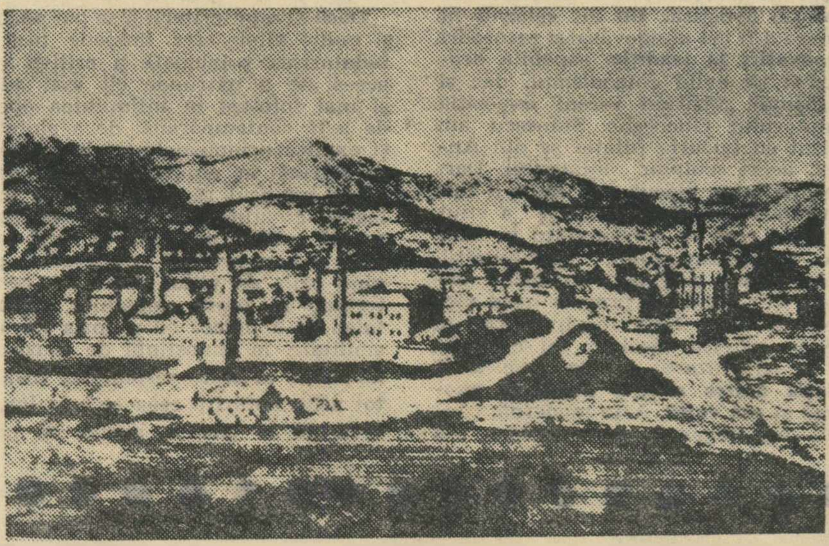
Se vor atribui, în ordinea punctajului acumulat, următoarele premii:

PREMIUL I: 500 lei
PREMIUL II: 300 lei
PREMIUL III: 200 lei
5 menţiuni a 100 lei

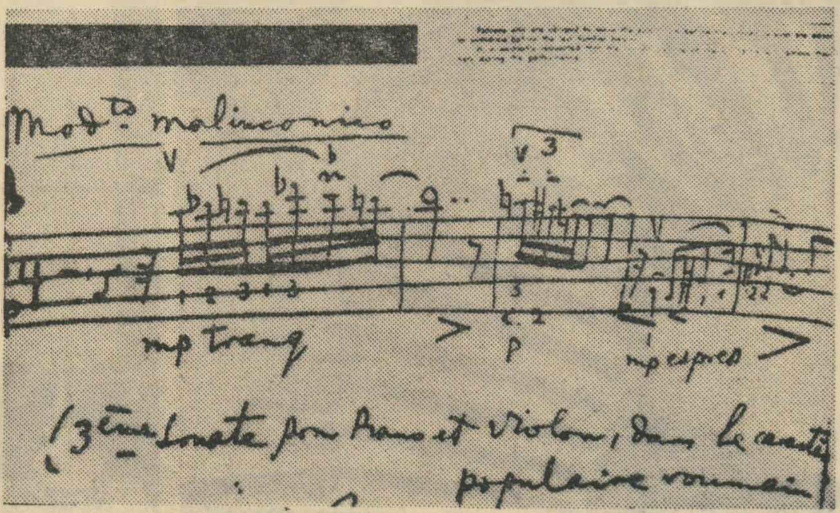
În caz de egalitate, premiile cît şi menţiunile vor fi trase la sorţi.

ACEASTĂ IMAGINE ESTE DIN FILMUL... APARŢINÎND REGIZORULUI... (5 puncte)

RECUNOAŞTEŢI ORAŞUL REPREZENTAT ÎN ACEASTĂ STAMPĂ MEDIEVALĂ...? (10 puncte)

UN AUTOGRAF MUZICAL SEMNAT DE... (10 puncte)

CUI APARŢINE EPIGRAMA? (5 puncte)

„Diaulus era medic şi cioclu s-a făcut.
Aceeaşi meserie e la
de la început".

*

EROUL ANECDOTEI ESTE... (5 puncte)

Fernandel a spus odată despre o cunoscută stea a ecranului francez: „Am întîlnit-o aseară la Maxim's. Avea o rochie despre care nu ştiai dacă e înăuntru şi vrea să iasă din ea sau dacă e afară şi vrea să intre înăuntru". Ştiţi despre ce vedetă e vorba?

*

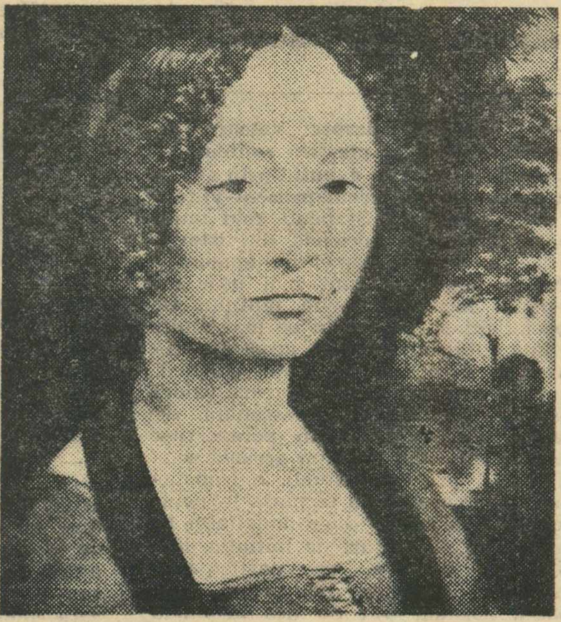
ÎNTÎMPLAREA POVESTITĂ ARE CA EROU UN PERSONAJ MITOLOGIC. E VORBA DE... (15 puncte).

Celebru profet al mitologiei greceşti, fiul nimfei Chariclo, întîlni într-o zi doi şerpi şi îi ucise. Fu pe loc transformat în femeie şi pedeapsa nu i se ridică decît peste şapte ani. Zeus şi Hera îl aleg drept arbitru într-o ceartă asupra unui subiect delicat, dragostea. Răspunsul lui nefiind pe plac zeiţei, fu lovit de orbire, dar Zeus, în compensaţie, îi dărui o viaţă de şapte ori mai lungă decît cea normală şi darul profeţiei. Printre prezicerile sale: războiul celor şapte şefi argieni împotriva Tebei. Cine este acest personaj mitologic?

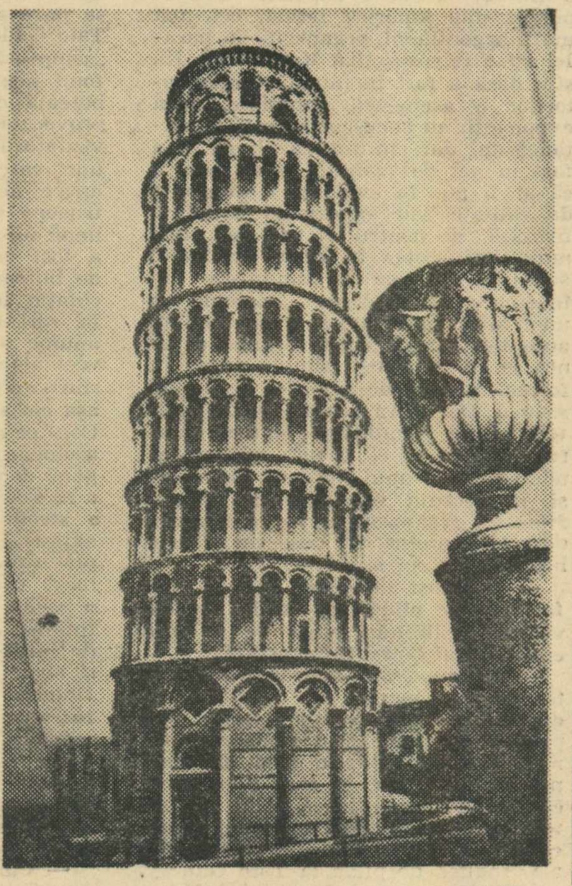
*

ÇELEBRA REPLICĂ APARŢINE LUI...
(15 puncte)

Lumea-ntreagă e o scenă şi toţi oamenii-s actori
Răsar şi pier, cu rîndul, fiecare
Mai multe roluri joacă omu-n viaţă,
Iar actele sînt cele şapte vîrste.

CUNOAŞTEŢI PICTORUL...? (25 puncte)
Portretul Ginevrei Benci datează probabil din perioada 1470—1490. El a fost recent vîndut cu 3 miliarde de franci, fiind cel mai scump tablou achiziţionat în ultimii 10 ani. Asupra autorului, urmaş al şcolii lui Verrochio, s-au dus de-a lungul timpului numeroase dispute. În sfîrşit, consimţămîntul general s-a oprit asupra pictorului...?

CELEBRUL MONUMENT DE ARHITECTURĂ DE MAI SUS ESTE... (10 puncte)

VIAŢA STUDENŢEASCĂ
BON DE PARTICIPARE NR. 1

PICASSO :

„Într-o adevărată operă de artă trebuie mereu inventat ceva. Într-un fel ori altul, arta reprezintă de fiecare dată un început. Nu există idei încremenite în artă".

„Îţi trebuie mult timp pentru ca să devii tînăr".

KLEE :

„Cu cît lumea este mai îngrozitoare (astăzi spre exemplu) cu atît arta devine mai abstractă".

„Arta nu reproduce ceea ce este vizibil ; ea produce vizibilul".

BRAQUE :

„Progresul în artă nu constă în extinderea limitelor, ci în cunoaşterea lor mai aprofundată".

— „Iubesc emoţia care corectează regula. Iubesc regula care corectează emoţia".

BRÂNCUŞI :

„Sculptorul este gînditor şi nu fotograf al unei aparenţe derizorii, multiforme şi contradictorii".

VALOARE ... ÎN ARTA PLASTICĂ

DOUĂ CONVORBIRI

CU CRITICUL DE ARTĂ DAN GRIGORESCU

redactor şef al Editurii „Meridiane"

— O discuţie despre valoare şi impostură în arta plastică contemporană nu poate evita debutul prin abordarea corelaţiei trecut-prezent-viitor.

— Într-adevăr ! Şi poate mai mult ca în orice altă perioadă din istoria artei, în contemporaneitate epigonismul şi impostura sînt mai uşor de depistat tocmai datorită faptului că specialiştii şi, din ce în ce mai mult, opinia publică integrează această corelare în actul de judecată estetică. Arta contemporană promovează valori care ţin de expresia personală, de reinterpretarea lumii în perspectiva unei sensibilităţi. Şi cum această sensibilitate, practic vorbind, e irepetabilă, încercarea de a te plasa în perspectiva maeştrilor duce inevitabil la epigonism, la lucrări de imitaţie, lipsite de căldură, de participarea artistului autentic. De aceea, probabil, asistăm atît de des la unele producţii în care recunoaştem foarte uşor — prea uşor — pe marii artişti ai epocii moderne ; de aceea, poate, mulţi dintre creatori, mai ales dintre cei tineri, cred că e mai puţin degradant să-l imiţi, de pildă, pe Mondrian decît pe Delacroix, cînd, de fapt, imitaţia rămîne tot imitaţie în ambele situaţii. De aceea asistăm atît de des la serii de lucrări al căror prototip îl recunoaştem cu uşurinţă. De pildă, anul trecut, la celebra galerie Guggenheim din New York am vizitat o expoziţie a unor pictori din America latină, cei mai mulţi argentineni, organizată în paralel cu o retrospectivă Kandinsky. Nu ştiu dacă a fost în intenţia organizatorilor o asemenea apropiere, dacă exponanţii au cunoscut această simultaneitate, dar, în tot cazul, ea le-a fost în net dezavantaj. Şi nu pentru că ar fi pus în evidenţă o diferenţă de calitate sau experienţă artistică, firească, ci pentru că de cele mai multe ori scotea în relief originalul şi copia. Ceea ce la Kandinsky era încercare de expresie originală a unor stări spirituale şi a unei relaţii autentice dintre artist şi lume devenea la tinerii artişti simplu exerciţiu formal, plasare de pete, joc de lumini ş.a.m.d. Dar şi în această virtuozitate tehnică tot Kandinsky rămînea superior, pentru că el integra instrumentele expresiei unui conţinut. De altfel, şi în recenta expoziţie de grafică franceză organizată la muzeul nostru de artă a putut fi observat foarte limpede acelaşi fenomen.

— Şi totuşi încercări aparent pur formale, de pildă „op-artul", se dovedesc posibilităţi reale de a evita epigonismul fără a fi impostură.

— Am avut, într-adevăr, posibilitatea să văd lucrări ale acestui mult discutat curent artistic, deşi mai propriu ar trebui să-l denumim tehnică artistică. Este o artă de efect pur vizual, optic, în care s-ar părea că ingeniozitatea joacă rolul hotărîtor. Aproape în toate muzeele americane şi chiar în galeriile tradiţionale ale Angliei, de pildă la Tate Gallery, există săli rezervate op-artului. Vasarely se bucură şi în S.U.A. şi în Anglia de un frumos succes pe deplin explicabil. Pentru că în opera sa (am văzut, de pildă, un tablou constînd în jocuri de roşu şi galben pe suprafeţe calculate cu multă minuţie) preocupările de complimentare a culorilor, de ritmare a spaţiilor nu sînt întîmplătoare, ci dirijate de sentiment, voit organizate într-o expresie, călăuzită de un sens. Este o pictură nonfigurativă, dar autentică. Şi nu întîmplător ea şi-a găsit atît de valoroase aplicaţii în arhitectură, în decoraţia interioară, chiar şi în modă ; dar, din păcate, a creat şi o modă picturală în care autenticitatea modelului original se diluează sau se pierde cu totul. Căci, în foarte multe din lucrările „à la Vasarely" nu mai găseşti artă, ci doar preocupări de efecte optice pe care preferi să le întîlneşti nu în rama unui tablou, ci pe îmbrăcămintea unei femei frumoase... Astfel, chiar şi în domeniul artei abstracte valoarea şi impostura se pot delimita deşi, indiscutabil, criteriile unei asemenea distincţii sînt mult mai dificile.

— Nu vi se pare că un motiv în plus al acestei dificultăţi îl constituie argumentul unor creatori contemporani că prin opera lor ei instaurează un nou raport, activ, între creatorul de artă şi consumatorul de artă ?

— Întotdeauna arta fiind **comunicare** a presupus un raport activ între artist şi public ; orice act de receptare a operei artistice este un act de gîndire şi sensibilitate, fie că ne aflăm în faţa unui Leonardo da Vinci sau a unui Klee, fie că sîntem în faţa unei opere a lui Praxiteles sau a unui mobil al lui Calder. Diferenţa este doar a modului în care se face această „recepţie". Întotdeauna însă creatorul şi opera sa trebuie să rămînă, dacă putem spune astfel, „în afara" spectatorului tocmai pentru a putea stabili un dialog real cu acesta. Integrarea publicului în structura însăşi a operei de artă (pretenţie, de exemplu, a autorilor artei cinetice sau a promotorilor „happening"-ului) nu poate conduce decît la dezintegrarea artei ca atare. Este de altfel unul din domeniile în care impostura ni se pare a prolifera cu deosebire. La Tate Gallery am văzut, de pildă, o „sculptură dinamică" : era o cutie cu fond negru de care atîrnau fire de beteală care, prin mişcarea de aer provocată fie şi numai de apropierea vizitatorilor, se mişcau dînd impresia unei cascade mute. Poate mai direct apare această tendinţă de autodistrugere a artei în „happening"-urile unor autori francezi sau belgieni, cum a fost cel ce consta în înghesuirea de butoaie goale pe o stradă cu circulaţie intensă, ceea ce a prilejuit, în zori de zi, spectatorilor chemaţi anume să ia loc în balcoanele din vecinătate, spectacolul insolit al năruirii acestei construcţii. Să denumeşti aşa ceva artă este desigur impostură. Ceea ce nu înseamnă că, datorită unor asemenea non-valori, trebuie să negăm, deopotrivă, ceea ce se dovedeşte a fi, măcar în limitele experimentului, o străduinţă spre un nou mod de expresie. Rolul, de pildă, al „întîmplării" nu poate fi neglijat. Pollock, creatorul lui „action painting", a reuşit să realizeze opere de cert interes cu ajutorul unei întîmplări, de altfel destul de bine... pregătite şi strunite. A reduce însă arta la întîmplare şi artistul la rolul de scamator reprezintă un act în afara creaţiei artistice. Numai artistul care se gîndeşte la permanenţa operei, tocmai pentru ca ea, fără limită în timp, să poată comunica ceva oamenilor, numai acela este un artist autentic şi nu un impostor.

— Cum apreciaţi reflectarea în arta contemporană a schimbărilor psihologiei, sensibilităţii şi gîndirii omului contemporan ?

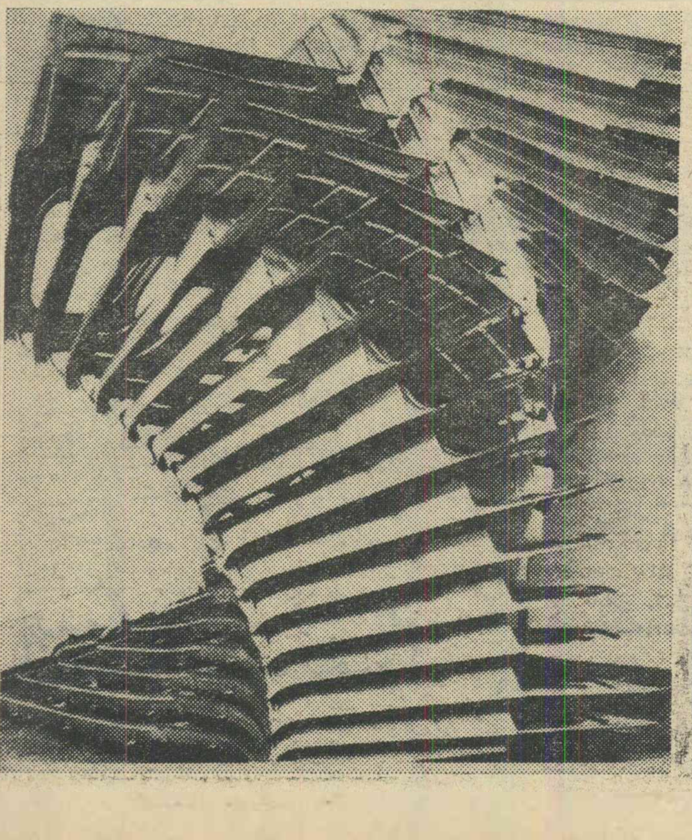
— E o problemă vastă, cu implicaţii ample. Să luăm doar un aspect : arta modernă care se revendică de la Cézanne păstrează un anumit echilibru între **idee** şi **simţire**. Şi Blaga constatase această pondere specifică modernă a ideii în artă scriind că ea a încetat să mai reprezinte un element extraneu, un Leviathan care îngrozeşte sensibilitatea. Izbînda ideii, a lucidităţii, a spiritului obiectiv e o izbîndă a artei secolului nostru care a negat tradiţia romantică. Dar ideea şi luciditatea şi spiritul obiectiv nu sînt atribute exclusive ale artei contemporane, după cum ele nu aparţin nici, în exclusivitate, sensibilităţii contemporane. Pot fi însă analizate, fără îndoială, ponderea şi modul nou de integrare a ideii în ansamblul operei de artă a zilelor noastre, care corespund climatului de creaţie şi spaţiului de gusturi şi cerinţe artistice ale epocii noastre.

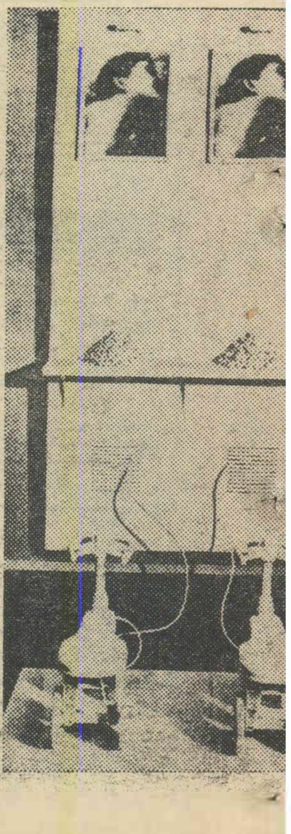
— Şi totuşi care vi se par a fi criteriile pe care critica le minuieşte spre a distinge valoarea de impostură ?

— Timpul criteriilor absolute şi unice, dacă a existat vreodată, a rămas pentru totdeauna în urmă. Complexităţii şi mobilităţii psihologiei contemporane le corespunde o artă multistilistică, şi că atare o critică în care fermitatea unor criterii fundamentale se completează cu o mare receptivitate şi o deosebită atenţie pentru aplicarea lor adecvată specificului operei şi autorului analizat. Printre aceste criterii fundamentale aş numi pe primul loc **autenticitatea**, fidelitatea imaginii artistice faţă de universul de trăiri şi sentimente al autorului. Pentru că nu de multe ori poza unor artişti — oameni zdraveni, veseli şi lipsiţi de un zbucium real, dar care se simt obligaţi la o artă morbidă, pesimistă doar pentru a copia predecesori iluştri — mi se pare a fi una dintre ipostazele cele mai frecvente ale imposturii. Şi invers, autenticitatea, un criteriu suficient de general, dar şi de specific pentru a măsura valoarea reală a efortului de expresie artistică. Un alt criteriu ni se pare a fi cel al adevăratei racordări **a inovaţiei la tradiţie**, capabilă deopotrivă să evite epigonismul, dar şi nihilismul. Vizitînd recent expoziţia sculptorului Gheorghe Stănescu am sesizat cu bucurie filiaţia sa din Anghel, acest sculptor inimitabil. Dar, ceea ce mi-a plăcut mai mult a fost constatarea că tînărul artist a ştiut să preia ceea ce corespundea în mod real temperamentului, sensibilităţii, viziunii sale originale, integrînd organic într-o creaţie proprie toate elementele care l-au inspirat. Un al treilea criteriu (desigur nu e vorba de o ierarhizare) mi se pare a fi **relaţia dintre creaţia populară anonimă şi cea cultă**. Arta modernă, căutînd noi făgaşuri de expresie, s-a reîntors spre izvoarele originare uneori chiar cu preţul unor grele eforturi pentru a acoperi durata sau spaţiul : Gauguin a căutat folclorul oceanic, Picasso şi în general cubiştii, iar mai recent Giacometti pe cel african, Moore s-a adresat vechilor celţi. Pentru arta noastră este o şansă excepţională de a fi crescut nu numai din solul unui temperament artistic plin de virtuţi, dar şi de a se fi dezvoltat într-un permanent dialog cu o creaţie populară în plină efervescenţă. Rolul lui Brâncuşi de deschizător de drumuri în sculptură nu poate fi înţeles în afara genialei prelucrări a atributelor artei populare româneşti pe care el le-a dus la culmi de expresie modernă. Renumele de care Brâncuşi se bucură în lume, locul important ce-i este atribuit în unele din cele mai mari muzee ale lumii mărturiseşte în mod evident această recunoaştere largă a valorii operei sale.

Dacă acestor criterii li se pot adăuga şi multe altele este limpede însă că îndatorirea principală a criticii este aceea de a pătrunde cît mai adînc şi mai înţelept în intimitatea operei de artă contemporană, de a sintetiza şi explica principalele tendinţe noi ce se afirmă în cîmpul acesteia, de a ajuta publicul să urce treptele înţelegerii creaţiei artistice şi să-şi însuşească cultura necesară în acest scop. Fără a face profeţii restrictive privind căile de viitor ale artei, critica trebuie să ofere oamenilor posibilitatea de a judeca cu propria lor sensibilitate, în cunoştinţă de cauză, fenomenul artistic, respingînd însă cu tot atîta hotărîre ceea ce este impostură de la pastişa lipsită de curaj

Cîndva, după ce terminase un portret — devenit ulterior celebru — Picasso fusese acuzat de a fi făcut o operă care nu semăna cu modelul. D-ra Gertrude Stein — originalul, şi d-ra Gertrude Stein — portretul nu erau una şi aceeaşi. Cu atît mai rău pentru model — **replicase artistul.** Şi, de altfel, originalul va ajunge să semene cu copia. **Erau în cuvintele lui Picasso, avînd acoperirea în aur a operei sale, un întreg rechizitoriu la adresa artei-oglindă şi ... întreg program al artei-expresie. Dar tot... din operele, cuvintele, experienţele, eşecurile şi reuşitele sale aveau să pornească ... marile mişcări inovatoare cît şi numeroasele...**

ȘI IMPOSTURĂ CONTEMPORANĂ

„curente" ale imposturii în arta contemporană.

Convorbirile și materialele explicative — texte și ilustrații cuprinse în aceste două pagini — nu pretind a defini și rezolva o dată pentru totdeauna și în întreaga ei complexitate dilema mărturisită în titlul grupajului. Ele adaugă doar încă o piesă la dosarul acestui proces în plină desfășurare, care încearcă să delimiteze valoarea de non-valoare în cîmpul artelor contemporane. Și își propun să informeze cititorii asupra cîtorva dintre problemele, experiențele și tendințele în jurul cărora se concentrează în epoca noastră schimbul de idei în materie de arte plastice.

a înaintașilor (care cunoaște o adevărată recrudescență în operele de prost gust ale naturalismului) și pînă la elucubrațiile unui experimentalism în sine.

CU PICTORUL CAMILIAN DEMETRESCU

— În multitudinea de experiențe artistice a prezentului, care credeți că ar trebui să fie „firul Ariadnei" pentru a scăpa teferi din acest adevărat labirint?

— Îmi cereți cam mult! La o asemenea întrebare e greu de răspuns în cîteva cuvinte.

— Și totuși...

— Ei bine, aș spune că acest „fir salvator" îl reprezintă **credința artistului în valoarea umană a operei** ce o făurește. Nu putem accepta criterii formale pentru a combate formalismul; nu putem respinge o modalitate de creație numai pentru că este nouă, șocantă, pentru că n-am mai întîlnit-o sau nu o înțelegem. Dar avem obligația să subordonăm aprecierea tehnicilor folosite **sensului operei, ideilor și sentimentelor pe care ea ni le transmite.** Și să corelăm în permanență opera cu realitatea înțeleasă în întreaga ei complexitate. De aceea o simplă catalogare ca „frumos" sau „urît" în virtutea unor categorii imuabile, abstracte, nu mi se pare utilă pentru realizarea cu succes a unor atari delimitări.

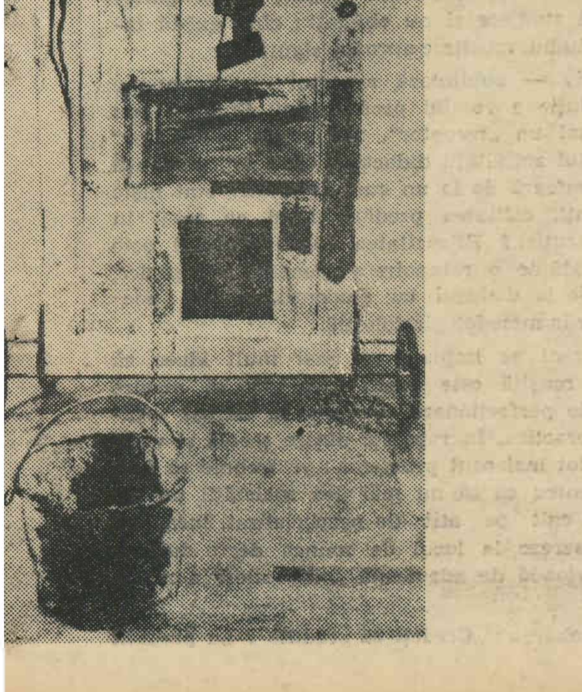
— Aminteați mai înainte despre relația între tehnică și sens uman. Ne-ați putea exemplifica ideea?

— Să mă refer la Bienala de la Veneția. Am putut întîlni în numeroase din pavilioanele ei încercările de o inventivitate obositoare de a înlocui expresia unor gînduri și simțiri prin artificii tehnice avînd singura „calitate" de a fi originale. Opere cu efecte optice ținînd de domeniul iluzionismului sau al truvaiului șoc, creații în genul mobilurilor lui Calder umplînd pînă la refuz sălile de sculptură, alcătuiri mecanice de felul „valizei tactile" a japonezului Ay O, precum și bizarele obiecte ale artei așa-zis „funcționale": forme alcătuite prin sudura de metale, tablouri compuse cu cutii de lemn, capete de manechin, săpunuri, trompete etc. etc. Nu trebuie să opunem unor asemenea variate prezențe ale imposturii numai o pictură sau o sculptură figurativă (cum, rareori, am putut totuși întîlni și în sălile Bienalei, mai ales în cele consacrate retrospectivelor lui Morandi sau Țuculescu). Dar chiar și o sculptură „abstractă" al cărei sens devine perceptibil impune distincția necesară. Spre exemplu aș cita lucrarea lui Pevsner „Detențiune": în spatele unui grilaj sugerat din bare de fier încrucișate un cristal evocă protestul împotriva oricărui act de oprimare. Tot astfel cum, foarte adeseori, reacția față de abstracționism se dovedește a nu fi decît doar în parte un fenomen pozitiv. Opoziția față de abstracționism duce în mod paradoxal la o artă figurativă care gravitează în jurul celor doi poli ai absurdului: teroarea și inconștientul, mai ales hipnoza sexuală. La Bienală figurativul — hibrid pînă la monstruos — își împărțea prezența în cele mai multe pavilioane între suprarealism și naturalism.

— Care sînt totuși tendințele pozitive ce se afirmă?

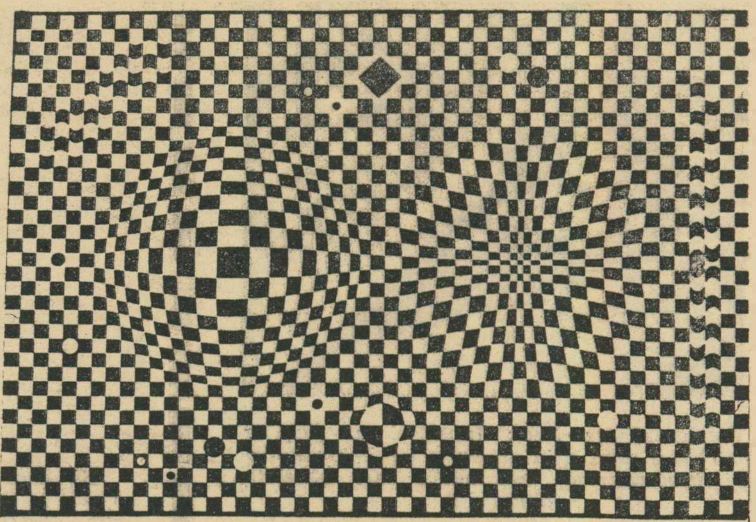
— Pozitiv mi se pare înainte de toate fenomenul de demonetizare a modelor și imposturii, faptul că din interior se nasc elemente de critică la adresa experimentelor în sine, tot mai mulți artiști manifestîndu-și nemulțumirea față de lipsa de audiență a operei, față de pulverizarea criteriilor de „frumos" și „artistic". Și de aci noi căutări, nu toate izbutite desigur, spre altceva, spre o artă care să spună ceva. Mă voi referi la un singur domeniu, cel al culorii. Deși ocupînd un loc de seamă în plastică, culoarea a rămas mult timp subordonată desenului și în mare măsură mai este și acum în această relație. Cred că „eliberarea" culorii va deschide artei viitorului mari perspective de a regăsi făgașul unui lirism al secolului XX, al unui adevărat umanism. Am întîlnit la Paris, în rîndul grupării din jurul revistei „L'oeil" asemenea preocupări care mi se par de bun augur.

Cît de actuale sînt în dialogul contemporan dintre artă și realitate cuvintele pe care le-a spus Pallady atunci cînd cineva îl întrebase de ce nu redă întocmai pe pînză un splendid buchet de flori! „Dar e el însuși suficient de frumos..." Desigur, arta trebuie să vadă frumosul în realitate, dar ea trebuie să-l recreeze într-un mod propriu, stabilind comunicarea cu oamenii de la înălțimea unei opere umane creatoare.

Ilustrații pentru OP-ART și POP-ART de Arman („Acumulare..."), Raymond („Psihanaliză") și Rauschenberg („Dar pentru Apolo").

OP-ART

„...Din incomensurabila complexitate a creației anterioare, artiștii abstracționiști s-au oprit asupra dualității formă-culoare, dualitate care este esența a ceea ce eu aș numi „unitate" plastică. „Unitatea" formă-culoare integrează două noi noțiuni, „mișcarea" și „durata în timp". De la aceste două considerente pornește era unor miraculoase înfăptuiri".

VICTOR VASARELY

DICȚIONAR (NEENCICLOPEDIC) ÎN CUVINTE ȘI IMAGINI

ARTA ABSTRACTĂ: artă care înlătură reprezentarea figurativă a realității exterioare și concepe pictura ori sculptura ca o expresie a formelor și culorilor pure, capabile în sine să trezească emoția artistică. Primele manifestări ale artei abstracte apar în Germania și Rusia. În 1910 Kandinsky execută prima sa acuarelă abstractă, enunțînd principiile noii arte în cartea sa: „Spiritualul în artă". În 1913 Malevitch expune un pătrat negru pe fond alb, iar în 1919 un pătrat alb pe fond alb, lucrări care fac senzație. În Franța, Picabia și apoi Delaunay, dar mai ales Mondrian, care tinde spre un geometrism riguros, sînt primii reprezentanți de seamă ai artei abstracte. Astăzi arta abstractă e răspîndită în multe țări, coexistînd alături de arta figurativă; unii dintre adepții săi evoluează spre o artă neo-figurativă.

COLAJE: folosite în trecut în artele decorative, colajele moderne își au originea în lucrările executate în 1912 de Braque și Picasso. Procedeul constă în introducerea în tablou a unor bucăți de ziare, litere tipografice, hîrtie de ambalaj, peste care se aplică culoare, cerneală ori creion. Dezvoltîndu-se paralel cu colajele, cubismul integrează în tablouri și alte materiale ca: bucățele de stofă ori lemn, nisip ori chiar diferite obiecte: cutii de chibrituri și țigări, cărți de joc etc. Au lucrat colaje și: Juan Gris, Jean Arp, Miro, Matisse. Pop-art-ul preia parțial tehnica și procedeele colajului.

CONSTRUCTIVISMUL: variantă a abstracționismului, doctrină estetică formulată în „Manifestul realist" din 1920. Acordînd o deosebită atenție relației dintre spațiu și timp, constructivismul subliniază că exprimarea în arta plastică a timpului real necesită în afara ritmurilor statice — ritmuri dinamice, cinetice. Principiile constructivismului și-au găsit aplicare în opera lui Pevsner, care a realizat sculpturi cu „spații transformabile". Adesea, constructivismul definește tendințele geometrice în artele plastice și în special în arhitectură.

CUBISMUL: Cèzanne scria că natura poate fi adusă la cilindru, sferă sau con; nu pomenea nimic însă despre cub. Cubismul apare ca o reacție față de impresionism și fauve-ism, ca urmare a influenței lui Cèzanne și a artei negre. În 1907 Picasso pictează „Domnișoarele din Avignon", act de naștere a cubismului. Picasso, Braque și mai apoi Léger afirmă noua tendință artistică. Cubismul își găsește expresia teoretică în lucrările „Cubismul" de Gleizes și Metzinger și „Pictorii cubiști" de Apollinaire. Istoria cubismului cunoaște trei perioade: cèzanniană (1907 — 1909); cea analitică (1910—1912) și cea sintetică (1913—1914). Perioada analitică se caracterizează prin fragmentarea poliedrică a volumelor și reprezentarea simultană a diverselor fațete ale obiectelor, adesea formele devenind aproape de nedescifrat iar evocarea doar aluzivă. Cubismul sintetic părăsește orice efort de redare a realității tinzînd spre crearea unor adevărate semne colorate. Etapa avîntului cubismului este de mult încheiată, totuși de-a lungul anilor mai apar încă adepți ai acestui stil.

EXPRESIONISMUL: nu definește un anumit grup sau mișcare artistică, ci o tendință răspîndită simultan în mai multe țări ale Europei între 1890—1930. Expresionismul pune accentul asupra violenței spontane a inspirației și expresiei ca o reacție contra estetismului, impresionismului și cubismului. În Germania, la începutul secolului, mișcarea „Die Brücke", iar în Franța — Rouault și Picasso (perioada albastră), afirmă această tendință, alături de reprezentanții școlii pariziene: Chagall, Modigliani, Soutine, Grommaire și mai recent B. Buffet. Aria de cuprindere a expresionismului este largă: în Belgia — Ensor; în Germania — Nolde și Grooz; în Austria — Kokoschka, iar în Statele Unite — Ben Shann, care a precedat expresionismul abstract al lui Pollock.

PROIECȚIONISMUL: procedeu de a picta care constă în proiectarea la întîmplare a culorilor pe tablou (folosind diferite obiecte, cutii perforate etc.), renunțîndu-se la modalitățile obișnuite ale picturii de șevalet. Pictorul francez Max Ernst a revendicat paternitatea procedeului, dar dezvoltarea lui se datorește americanului Pollock, care l-a denumit „action-painting".

SUPRAREALISMUL: mișcare estetică a cărei origine este marcată de apariția „Manifestului suprarealist" al lui André Breton (1924). Animator și teoretician al acestui curent, Breton definea astfel suprarealismul: „automatism psihic prin care se exprimă fie verbal, fie în scris, fie prin orice altă metodă, adevărata funcționare a gîndirii". Un element de bază al suprarealismului este cultul miraculosului, al visului, al instinctului. În 1925 are loc prima expoziție a suprarealiștilor. Participă: Ernst, Arp, Mirò, Picasso, temporar adept al noii mișcări artistice și Chirico. În cadrul acestei mișcări artistice se pot distinge două tendințe: una care caută șocul imediat prin fantastic, iar cealaltă care tinde spre redarea unei realități imaginare cu ajutorul unor reprezentări halucinante. Printre suprarealiștii contemporani un loc deosebit ocupă opera lui Salvador Dali.

Pagini realizate de Fred MAHLER

Vietnamul de Sud: luptători ai forţelor patriotice care, prin acţiunile lor hotărîte, au reuşit să distrugă mai multe care blindate americane

SOLI AI STUDENŢIMII SUD-VIETNAMEZE

Luna aceasta a făcut o vizită în ţara noastră o delegaţie a Uniunii Studenţilor pentru Eliberarea Vietnamului de Sud (U.E.L.V.S.), condusă de Tran Van An, membru al Comitetului Central al U.E.L.V.S. Oaspeţii s-au interesat de munca şi viaţa studenţilor români, de organizarea vieţii universitare şi a învăţămîntului superior. Pretutindeni, la Bucureşti, Craiova şi Timişoara, ei au fost întîmpinaţi cu o caldă prietenie, expresie a solidarităţii studenţilor români cu cauza dreaptă a luptei poporului vietnamez.

În tabăra de la Izvorul Mureş solii studenţimii vietnameze au participat la un miting de solidaritate frăţească şi simpatie faţă de lupta eroică a poporului vietnamez împotriva agresiunii imperialismului american, pentru independenţa, libertatea, unitatea şi integritatea patriei.

În Capitală, sute de studenţi, muncitori şi elevi s-au întîlnit la Casa de cultură a studenţilor pentru a-şi exprima indignarea faţă de războiul de agresiune purtat de S.U.A. în Vietnam, sprijinul faţă de lupta Frontului Naţional de Eliberare, unicul reprezentant autentic al poporului din Vietnamul de Sud, convingerea în victoria finală a poporului vietnamez.

Luînd cuvîntul la miting, tovarăşul Mircea Angelescu, secretar al C.C. al U.T.C., preşedintele Consiliului U.A.S.R., a arătat că vizita în ţara noastră a solilor studenţilor din Vietnamul de Sud reprezintă o nouă şi puternică manifestare a relaţiilor frăţeşti care leagă poporul şi studenţii români de eroicul popor vietnamez, de tînăra sa generaţie luptătoare. Poporul român, tineretul şi studenţii noştri, a spus preşedintele Consiliului U.A.S.R., îşi exprimă convingerea de nezdruncinat că lupta plină de sacrificii a poporului vietnamez va fi încununată de victoria finală.

Delegaţia studenţilor din Vietnamul de Sud a făcut o vizită şi în redacţia noastră, interesîndu-se îndeaproape de profilul celor două reviste studenţeşti „Viaţa studenţească" şi „Amfiteatru", de organizarea muncii redacţionale, de legăturile revistei cu masa studenţilor. Oaspeţii ne-au relatat despre situaţia grea a studenţimii vietnameze, reprimarea la care îi supune regimul marionetă de la Saigon, teroarea militară instaurată în institute şi facultăţi, încercările de înăbuşire a mişcării de eliberare, pe care studenţii o sprijină. În ciuda acestor greutăţi, ne-au încredinţat oaspeţii, tineretul studios din Vietnam îşi strînge cu şi mai multă hotărîre rîndurile în lupta pentru dreptul sacru al poporului vietnamez de a-şi rezolva singur problemele sale interne, ale unităţii şi construcţiei vieţii sale noi, fără nici un amestec din afară. În condiţii grele, în ilegalitate, se tipăreşte şi se difuzează în rîndul tinerilor vietnamezi din regiunile ocupate revista „Ridicaţi-vă !" — îndrumător politic şi social al mişcării de eliberare adresat tineretului. Această revistă se ridică ferm împotriva flagrantelor încălcări ale drepturilor studenţimii, militează pentru o reformă a învăţămîntului în limba vietnameză, mobilizează tineretul în lupta pentru libertate şi democraţie.

Tran Van An, membru în C.C. al U.E.L.V.S., ne-a vorbit cu căldură şi emoţie despre impresiile pe care le păstrează în urma vizitei în România, remarcînd grija partidului şi guvernului nostru pentru studenţi, preocuparea deosebită pentru organizarea învăţămîntului superior. „Am văzut la dumneavoastră, a spus dînsul, cît preţuiesc libertatea şi independenţa, libertate şi independenţă pentru care şi noi, studenţii din Vietnamul de Sud, luptăm. Vom povesti studenţilor noştri tot ce am văzut aici şi le vom transmite sentimentele dumneavoastră de sprijin şi solidaritate".

Oaspeţii şi-au exprimat dorinţa ca revista noastră să transmită salutul delegaţilor studenţimii vietnameze, convingerea lor că solidaritatea şi înţelegerea arătate de tineretul din România sînt un adevărat sprijin frăţesc în lupta pentru victoria finală a cauzei drepte a poporului vietnamez.

Mai presus de un răspuns categoric prin „da" sau „nu", este important să cunoaştem pe aceşti contemporani ai noştri care sînt tinerii secolului XX. Supuşi unui foc concentric al sondajelor de opinie şi anchetelor, al analizelor şi testelor, tinerii se dovedesc un obiect de cercetare mereu mai dinamic, mai complex, mai nuanţat, lăsînd în urmă, infirmînd chiar, statisticile şi sintezele cele mai serioase.

Şi totuşi...

Fără statistică, în acest secol „matematic", nu poţi pretinde a cunoaşte ceva, chiar dacă aceste date consacrate unui „tip mediu" — inexistent în realitate — sînt totuşi insuficiente pentru a exprima întreaga bogăţie de atribute a obiectului.

În epoca noastră de dezvoltare impetuoasă a sistemului informaţional este, poate, axiomatic să susţii necesitatea schimbului de informaţii, fiind îndeobşte recunoscut astăzi că fiecare popor are ceva de dat şi ceva de primit în cadrul circuitului internaţional de valori. Cu toate acestea, trebuie subliniat că particularităţile naţionale şi sociale nu se estompează, iar trăsăturile specifice nu se şterg prin acceptarea existenţei unei problematici generale a tineretului care prezintă, evident, caracteristici distincte de la o ţară la alta.

Inaugurăm astfel o rubrică consacrată unor profiluri ale tineretului secolului XX **prin extrase din recentul** Raport cu privire la ancheta efectuată în rîndul tineretului francez de către Ministerul Tineretului şi Sportului din Franţa.

MAI ESTE TINERETUL S

Să dăm cuvîntul pentru început d-lui FRANÇOIS MISSOFFE, ministrul tineretului şi sportului din Franţa, oaspete nu de mult al ţării noastre, care în preambulul lucrării arată între altele :

„Obiectul acestui raport asupra anchetei ce am efectuat-o este de a explora un anumit număr de probleme privitoare la tineretul francez de azi, de a-i defini profilul, de a înlătura anumite idei false şi de a pune în relief perspectivele spre care mîine se vor putea orienta noi acţiuni.

Raportul s-a dorit a fi sincer şi obiectiv în descrierea realităţii, căutînd mai ales să sintetizeze documentarea extrasă din lucrările cercetătorilor şi ale specialiştilor care au studiat caracteristicile tineretului francez.

Au fost prelucrate datele din numeroase cărţi, rapoarte ale comisiilor de studii, ale colocviilor reunind sute de persoane ; interviurile şi consultările au permis să se aleagă informaţiile cele mai exacte într-un domeniu complex în care studiul ştiinţific e abia la început.

Această informaţie a putut fi completată în mod util prin „dosarele de anchetă". Mai mult de 7 000 dosare au fost realizate de grupuri organizate sau de tineri şi adulţi aparte.

În sfîrşit, un sondaj realizat în noiembrie 1966 după metoda clasică a anchetelor de opinie, în rîndurile unui eşantion de 3 000 subiecţi reprezentativi pentru tineretul francez, a permis să se precizeze diversele atitudini ale tinerilor în legătură cu studiul, meseria, timpul liber, condiţiile de viaţă etc.

Raportul rezultat din aceste lucrări nu constituie, după părerea mea, decît un prim pas..."

Dar mai bine să lăsăm raportul să vorbească el însuşi. Considerente de spaţiu ne obligă să ne oprim pentru moment doar la două aspecte, urmînd să revenim în numerele viitoare ale revistei şi la altele.

„EXPLOZIA" ŞCOLARĂ

— titlul lucrării lui LOUIS CROC, citată în raport — îşi găseşte explicaţia în **creşterea demografică** dar şi în **ridicarea procentajului de şcolarizare.**

Procentajul studenţilor faţă de totalul tinerilor de vîrsta respectivă are următoarea evoluţie :

1958 — 5 %	**1972 — 15,0 %**
1964 — 9,11 %	**1975 — 20 %**

„S-a prevăzut — scrie raportul — o creştere spontană foarte marcată a efectivelor învăţămîntului superior între 1964—1965 şi 1972—1973 : + 117 % ; dar, în comparaţie cu nevoile de recrutare a personalului de nivel superior, se constată că, ţinînd cont chiar de această creştere, formaţia realizată nu va putea acoperi în întregime nevoile economiei franceze la data respectivă."

Franţei îi lipsesc încă multe cadre cu înaltă calificare, mai ales în domeniul tehnicii. Între alţi factori care influenţează în acest sens, raportul analizează problema **orientării profesionale.** Anual mii de tineri nu intră în facultăţi „picînd" la facultăţile clasice, în timp ce zeci de alte facultăţi nu-şi completează locurile sau şi le completează din „a doua recoltă", de toamnă adică, din candidaţi veniţi „în lipsă de altceva".

Este interesantă în acest sens şi tendinţa repartizării pe facultăţi :

	DREPT	LITERE	ŞTIINŢE	MEDICINĂ	FARMACIE
1963-1964	19%	32,9%	31,9%	12,9%	3,3%
1972-1973	18,3%	29%	41,6%	8,4%	2,7%

Tinerii se plîng că nu găsesc ceea ce caută, adică o informare largă, noţiuni precise asupra exercitării viitoarei profesiuni, asupra condiţiilor şi satisfacţiilor viitoarei munci. O anchetă efectuată în 1963 în rîndurile a 10 000 de elevi a arătat că 50% au fost informaţi numai asupra cîtorva profesiuni, un sfert dintre ei fiind informaţi asupra uneia singure sau a nici uneia. O altă anchetă arată că, în 30 % din cazuri în alegerea profesiei este determinantă influenţa părinţilor, în timp ce doar în 10 % din cazuri aceasta se face cu ajutorul instituţiilor de orientare profesională. Că această muncă de informare în vederea orientării profesionale trebuie făcută în mod mai organizat şi mai eficient, inclusiv asupra factorilor responsabili ca părinţi şi profesori, este astfel din ce în ce mai mult un comandament al epocii.

Într-un secol în care mutaţiile sînt atît de rapide, sistemul educativ evoluează oare într-un ritm suficient ? Este pregătit el să răspundă exigenţelor noi ale unui învăţămînt de masă, presiunii lumii extraşcolare, care îşi pune amprenta foarte puternic asupra personalităţii tineretului, nevoilor cantitative şi calitative ale economiei şi culturii ? Se poate considera — subliniază raportul — că, într-o anumită măsură, aceste semne de întrebare se identifică cu speranţele şi temerile adulţilor faţă de viitorul civilizaţiei. Dinamismul demografic, evoluţia accelerată, uneori revoluţionară a tehnicii, economiei şi structurilor sociale pun omul în faţa necesităţii de a se adapta, nu în mod pasiv, ci activ, printr-un efort pozitiv, la schimbările din domeniul profesiunii şi modului de viaţă. Volumul cunoştinţelor de care tînărul poate dispune şi pe care trebuie să le asimileze s-a dublat în următoarele perioade : **1750—1900 ; 1900—1950 ; 1950—1960.**

Aceasta se repercutează şi în programele de învăţămînt care se străduie să urmeze progresul, fără să abandoneze (decît cu mari ezitări şi întîrzieri) temele considerate „clasice". Este evident că această rămînere în urmă se face în detrimentul timpului necesar pentru formarea generală a elevilor şi studenţilor, pentru cultivarea anumitor calităţi esenţiale ca imaginaţia creatoare, spiritul de iniţiativă, exerciţiul responsabilităţii, atît de importante în viaţă. Studenţii trebuie să fie „interesaţi" să studieze şi nu obligaţi ; cînd există interes în studiu, reuşita e aproape sigură.

Corelativ — subliniază raportul — se impune şi o evoluţie a rolului profesorului. Studenţii nu sînt numai un „receptor", dar şi un „judecător" al nivelului activităţii didactice. Oare toţi studenţii care absentează de la un curs facultativ sînt nişte inconştienţi, calitatea predării fiind cu totul în afara discuţiei ? Eficacitatea învăţămîntului este strîns legată de o reînnoire a orientării pedagogice, plecînd de la dialogul cu studenţii, cerînd adeziunea lor la metodologia folosită.

În prezent se impune tot mai mult ideea că educaţia reuşită este aceea care ştie să inspire dorinţa de perfecţionare continuă în strînsă legătură cu practica. În raportul dintre şcoală şi viaţă se pune tot mai acut problema : ce trebuie să facă şcoala pentru ca să nu mai dea societăţii un om pe cît de cult pe atît de nespecializat, incapabil să se insereze la locul de muncă decît după o lungă perioadă de adevărată „pătrundere a meseriei" ?

La întrebarea : **„Credeţi că studiile v-au pregătit**

pentru viață într-un mod eficace ?", ponderea răspunsurilor „puțin eficace" a fost :

	Băieți	Fete
15 — 16 ani	22 %	24 %
17 — 18 ani	31 %	30 %
19 — 20 ani	39 %	32 %

Iată așadar — repetăm — doar cîteva din multiplele aspecte ale „exploziei" școlare, explozie privind **volumul** și **conținutul** sistemului de educație și învățămînt, care pune în fața tineretului francez unele din cele mai mari probleme ale vîrstei : alegerea și însușirea profesiei.

„IMPLOZIA" TIMPULUI LIBER

Un amplu capitol al raportului este consacrat **„loisir"**-ului, acestei realități specifice epocii moderne a cărui „implozie" — dacă putem spune astfel, așadar a cărui „explozie înăuntrul" modului de viață, al preocupărilor și preferințelor oamenilor — are repercusiuni deosebite asupra tinerei generații.

Înțelegerea accepțiunii franceze a cuvîntului obligă la anumite precizări. Termenul intrat în uzul comun este considerat și utilizat adeseori ca o compensație a muncii și nu ca o sursă de creație, de îmbogățire spirituală ; se confundă de fapt **ODIHNA** cu **PETRECEREA** timpului liber. „Loisir" (lat. licere = a fi permis) se referă de fapt la timpul de care se poate dispune în afara ocupației obișnuite ; în românește ar putea fi tradus prin „petrecerea timpului liber" numai în măsura în care această „petrecere" ar fi tocmai contrariul pierderii, irosirii lui, **„liber"** caracterizînd exclusiv **alegerea** scopului pentru care se afectează acest timp.

Istoria structurilor administrative și a formelor folosite în ultimele decade pentru rezolvarea acestei probleme arată în tatonările sale cît de greu reușește însă societatea să-și dea seama de responsabilitățile pe care le are în acest sector — conchide raportul. Căci, dacă este adevărat că

Deosebit de interesantă este și această anchetă complementară :

Ce activitate preferați într-o seară liberă ?

	ACTIVITĂȚI CULTURALE	ÎNTÎLNIRI CU PRIETENI	DANS	TELEVIZIUNE	CINEMATOGRAF	LUCRU MANUAL	PLIMBARE SAU ÎN FAMILIE	SPORT
BAIEȚI 15-20ANI	25	27	18	15	12	3	2	2
FETE 15-20ANI	40	13	14	15	9	10	3	–

Rezultă din toate acestea ponderea deosebită pe care o are în petrecerea timpului liber „mass-media" ; în accepțiunea internaționalizată ea definește suma mijloacelor, în principal audio-vizuale, de informare de masă. Cînd sînt conduse de spirite comerciale care nu respectă întotdeauna ierarhia valorică, influența acestora nu poate fi decît nocivă. Este doar o latură a comercializării timpului liber, care a dus la o adevărată presiune a divertismentului revistelor, radioului, televiziunii și cinematografului, a creat o lume de mituri și idoli, de eroi și aventuri, care impun — așa cum subliniază raportul — o adevărată activitate de „profilaxie" culturală și morală. Pe de altă parte, raportul prezintă date ample despre varietatea activităților culturale ale tineretului francez, din care spicuim cîteva date mai semnificative :

— Peste 2 000 000 de tineri între 15 și 20 de ani citesc presa cotidiană.

— 53 % dintre adolescenți citesc o revistă ce li se adresează ; tirajul săptămînal al publicațiilor pentru copii și tineret depășește 2,5 milioane de exemplare.

— 34 % dintre cărțile publicate în colecția „Livre de poche" sînt cumpărate de elevi ; printre elevii școlilor secundare 47 % citesc romane de aventuri, 57 % romane polițiste.

— Preferința pentru televiziune crește pînă la 14 ani, apoi descrește în favoarea lecturii și altor preocupări ; cît privește părerea părinților, opi-

În ceea ce privește activitățile în aer liber, ele au un cîmp larg de acțiune. Dacă atracția pentru sport și aceste activități este atît de largă, numărul relativ mic de participanți se datorește — după cum recunoaște raportul — numai bazei materiale insuficiente.

Tinerii acordă o mare preferință cluburilor și caselor de cultură, dorind să aibă la dispoziție localuri, fie chiar modeste, dar înzestrate cu echipament mergînd de la cărți și pînă la tonomate și jocuri, pe care în prezent le găsesc mai mult în cafenele și baruri. Tinerilor le place să fie împreună nu numai în activitățile dirijate, dar și în activități neorganizate, săli de jocuri, de lectură, discoteci etc. Ei doresc să-și asume direct responsabilitatea organizării timpului liber, cu condiția de a li se acorda încredere, iar disciplina necesară oricărei activități s-o realizeze ei înșiși.

Principalul obiectiv care trebuie urmărit în munca cu tineretul — scrie raportul — constă în integrarea lui în viață. Tinerețea sfîrșește numai în momentul în care această integrare este încheiată, adică atunci cînd personalitatea tînărului a asimilat și adoptat ca regulă de conduită, gîndire și ierarhizare valorică, „sistemul matur". Facilitarea proceselor și etapelor unei astfel de integrări constituie finalitatea esențială a muncii de educație pe care societatea trebuie să și-o asume dacă vrea să se perpetueze. Dezvoltarea mijloacelor de comunicații de masă, lărgirea orizontului tinerilor, modul nou de viață și poate și unele transformări fiziologice accelerează procesul de maturizare a tinerilor, mărind totodată și exigențele lor față de societate. Or, în mod paradoxal, societatea încearcă prin toate mijloacele să lungească drumul tineretului spre maturizare. Poate că tocmai în acest conflict dintre aspirațiile de tip adult ale tinerilor și întîrzierea cu care li se recunoaște o anumită autonomie își situează rădăcinile multe din problemele „tineretului de astăzi".

Romulus BENA

LULUI XX O „TERRA INCOGNITA"?

timpul liber este în primul rînd o aspirație, o cucerire asupra „constrîngerilor" impuse de organizarea modernă a muncii, nu este mai puțin adevărat că el este și obiectul unei preocupări a tot mai numeroase instituții. Ultima trăsătură decurge din faptul că noțiunea de educație depășește din ce în ce mai mult cadrul școlii pentru a se integra și în activitatea de petrecere a timpului liber. Pe de altă parte, nu trebuie limitată această funcție la oferirea unei îmbogățiri a bagajului de cunoștințe culturale ; timpul liber este în fond o excelentă „ucenicie" de integrare socială ca și de conturare a personalității. Cîteva statistici ne vor da o imagine a felului în care tineretul francez concepe „loisir"-ul.

Procentajul frecvenței diferitelor tipuri de „loisir"

Cel puțin de 3 ori pe săptămînă	
A citi un jurnal	76 %
A citi o carte	42 %
A privi la televizor	33 %
A sta la geam sau în poartă pentru a privi trecătorii	13 %
Cel puțin o dată pe săptămînă	
A asculta muzică acasă	59 %
A discuta cu prieteni	49%
A citi o revistă	47 %
A juca cărți	18 %
A merge la un café-bar	14%
A rezolva cuvinte încrucișate	9 %
A practica un sport	12 %
A merge la un club	3 %
A cînta dintr-un instrument acasă	3%
Cel puțin o dată pe lună	
A invita la tine sau a fi invitat	55 %
A te plimba	38 %
A merge la cinema	30 %
A merge la o manifestație sportivă	30 %
A merge la dans	7 %
A citi poezii	7 %
A face gimnastică, judo, yoga	3%
De cel puțin 6 ori pe an	
A vizita muzee, expoziții	15 %
A merge la teatru, concert, operă	14 %

niile lor sînt împărțite : 77 % consideră că ea îi instruiește, iar 47 % că le dă exemple proaste (reiese că unii sînt de ambele păreri...).

— Aproximativ jumătate din totalul publicului de cinematograf îl constituie tinerii (150 de milioane de tineri spectatori prevăzuți pentru 1970) ; se constată o proporție inversă a preferinței pentru lectură și film :

NIVEL DE INVĂȚĂMÎNT	PREFERĂ FILMUL	PREFERĂ LECTURA
PRIMAR	29	16
TEHNIC-COMERCIAL	25	23
SECUNDAR	23	27
SUPERIOR	10	32

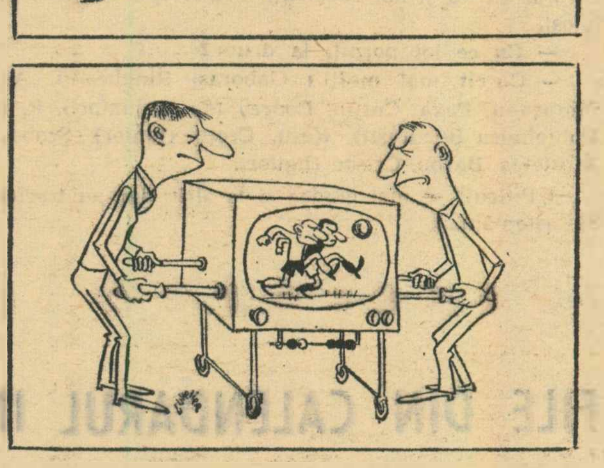
— Dintre spectatorii de teatru 47 % sînt sub 30 de ani, iar 14% sub 20 de ani ; există în Franța mai mult de 10 mii echipe de teatru ale amatorilor, mai ales tineri.

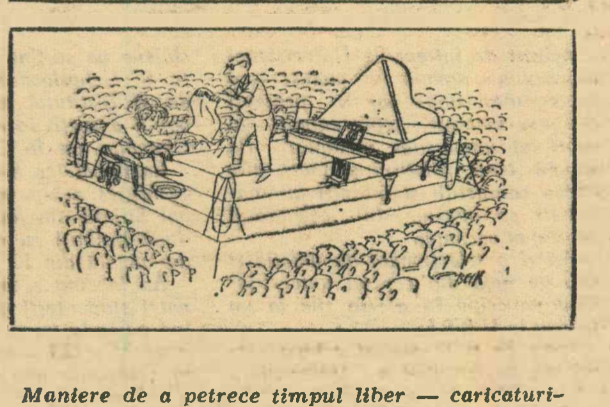
— Cîntecul și dansul sînt preocupări privilegiate, unul din cinci tineri anchetați arătînd că își consacră de preferință o seară liberă dansului ; producția discurilor a crescut de la 18 milioane în 1956 la 42 de milioane în 1963.

Sportul apare ca un eveniment al societății moderne, devenită din ce în ce mai sedentară. De la simplă destindere și pînă la sportul de performanță, trecînd prin căutarea unei igiene fizice și estetice, prin atracția pe care o reprezintă lupta sau gustul pentru risc, există o întreagă gamă de motive care explică pasiunea pentru sport. O anchetă în rîndul a 9 000 de tineri din taberele de vacanță, în vîrstă între 18 și 25 de ani, repartizează astfel preferințele :

ACTIVITĂȚI SPORTIVE	ACTIVITĂȚI CULTURALE
Călărie 9,5 %	Călătorii 20 %
Schi 9,5 %	Muzică instrumentală 8 %
Înot 8%	Interpretare teatru 4,5 %
Tenis 6 %	Fotografie 4 %
Canotaj 5,5 %	Dans 3,5 %
Alpinism 5 %	Vizionare spectacole teatru 3,5%
Parașutism 4,5 %	Vizite la muzee 2,5%
Judo 3,5 %	Cinema 2 %
Total 51,5%	Total 48 %

Maniere de a petrece timpul liber — caricaturizate în presa franceză de tineret

- DE CE AȚI VENIT LA O ECHIPĂ STUDENȚEASCĂ?
- CE OBIECTIVE VĂ PROPUNEȚI?

DOUĂ ÎNTREBĂRI PENTRU DOI ANTRENORI: C. TEAȘCA, D. TEODORESCU

Titi Teașcă nu vrea să spună nici un moment că a **revenit** la Cluj, ci pur și simplu că a **venit**. De ce? Iată...

— Data trecută am stat numai cinci luni — ceea ce nu înseamnă aproape nimic, mai ales dacă te gîndești că nici nu fusesem angajat. De fapt, eu din 1962 și pînă la contractul cu Bacăul n-am avut dreptul să lucrez în profesia de antrenor. La Cluj, ca și la Iași, am fost... ziler. Sînt lucruri pe care un anume cronicar sportiv ce-i zice Bocioacă nu le știe și mă acuză în necunoștință de cauză. Ion Bocioacă trece drept mare specialist în gafe și, cum știm cu toții, nu-i de mirare că dă cu bîta-n baltă. Bocind niște rînduieli fotbalistice total anacronice, persoana în chestie analizează transhumanța mea și nu rezultatele. Or, decît să stau ca Ploieșteanu 15 ani la o echipă și să nu ridic un singur jucător din propria pepinieră, mai bine rămîn numai doi ani, dar ofer fotbalului românesc un Szabo sau un Cuperman, pe Deleanu, Constantinescu, Dănileț și Humă, Dembrovschi sau Dutan.

— Totuși, nea Titi, de ce n-ai rămas la Bacău?

— Am avut contract să construiesc la Bacău o fabrică de bere. Eu am construit-o, dar asta nu înseamnă să rămîn să și beau toată berea. Lăsînd la o parte gluma, condiția a fost ca în doi ani să promovez echipa în „A". La expirarea contractului eu îmi îndeplinisem integral îndatorirea, cealaltă parte însă nu prea — așa că am plecat...

— De ce la Cluj?

— Din patru motive. 1. Pentru că vreau să încerc să valorific posibilitățile unor tineri talentați, dar care, după cum se pare, n-au lucrat suficient pentru ca la actuala vîrstă să poți conta definitiv pe ei. 2. Pentru că secția de fotbal de aci, în noua ei formație, prezintă garanția unei munci independente și de perspectivă. 3. Pentru că, bănuiesc, a sosit ceasul ca și fotbalul provincial să poată aspira la primele locuri, devenite pînă acum monopolul Capitalei sau împrejurimilor ei. 4. Am venit la Cluj, mai ales mînat de ideea că și România poate forma un valoros club studențesc de fotbal cum este Academica Coimbra în Portugalia.

— Atacăm și a doua întrebare anunțată în titlul interviului?

— Obiectivele? Sînt gata! Cu băieții de la Cluj vreau **să joc** fotbal dar **să și cîștig**. În primul an va fi mai greu, dar în celălalt vom ataca și noi titlul. Să fiu sincer, eu aș crede într-un succes și anul acesta, dar cu o singură condiție: Gaboraș, Petru Emil, Grăjdeanu să vrea și ei — ceea ce ar însemna să nu mai aibă decît această preocupare, adică să se consacre pasiunii la care singuri au aderat. Pentru că valoare au, slavă domnului!

— Cum vă propuneți să realizați toate acestea?

— Vom duce bătălia pe două planuri: **psihologic** (fiecare jucător să-și formeze convingerea că poate fi campion) și **tehnico-tactic** (antrenamentul se va baza pe jocuri — pentru a învăța să jucăm partidele cu miză. Miza trebuie să stimuleze, nu să frîneze!). Condițiile ce le avem ne obligă. În actuala conjunctură a fotbalului românesc nu poți să mai aștepți sau să te văicărești și s-o iei de fiecare dată de la capăt. La Cluj vom face instalație de nocturnă, poate vom construi și potcoava stadionului, vom amenaja 50 de terenuri ce vor fi date în folosință școlilor, baza „Clujeana" vom rezerva-o juniorilor noștri. În oraș există și doi excelenți medici specialiști în psihologie sportivă. Îi vom folosi.

— Cu ce lot porniți la drum?

— Cu cît mai mulți: Gaboraș, Ringheanu, Anca, Solomon, Grăjdeanu, Cîmpeanu, Pexa, Costin, Codrea (de la juniori), P. Emil, Anghelescu (fost la Politehnica București), Neșu, Crețu (junior), Szabo, Adam, Coman (junior), Mustețea, Barbu, Crișan (junior).

(„Piticul" se mai gîndea și la alții, dar nu trecuse perioada transferurilor. Să așteptăm...).

Dumitru Teodorescu a mai antrenat o echipă studențească, la Craiova — unde era deosebit de apreciat.

— De ce-ai plecat de acolo, nea Bebe?

— Îmi expirase contractul și situația familială nu-mi mai permitea rămînerea în alt oraș. Am funcționat apoi la centrul de copii „23 August", ca metodist coordonator al centrului, unde am putut experimenta cîte ceva din ce învățasem în vara lui 1965 la Paris, în cadrul unui curs de perfecționare a antrenorilor, organizat de Federația franceză de fotbal. Încă de pe băncile I.C.F.-ului îmi propusesem să antrenez echipe studențești, așa că oferta Politehnicii București a venit și în întîmpinarea unei dorințe personale.

— Mai trist este că vii la o echipă unde doi ani de zile s-au trăit momente tragice, care nu se poate să nu fi lăsat urme. Mă refer atît la emoțiile promovării, cît și la șicanele repetate ale federației — care nici mai mult nici mai puțin se temea ca echipa studenților bucureșteni să fie în „A" și făcea orice pentru ca s-o obstrucționeze.

— Într-adevăr, atmosfera nu e dintre cele mai fericite. Vom căuta s-o însănătoșim (și la echipă și la federație). Cei doi din echipa de conducere (colegul meu Gheorghe Dragomir și eu) am fost pe vremuri jucători la această echipă și, împreună, vom reuși — cred — să ne apropiem toți băieții.

— În ce scop?

— Ca în 2—3 ani team-ul nostru să se numere printre cele mai bune din țară. Intenționăm să promovăm un fotbal specific, nou — care, bineînțeles, nu va putea, de la început, corespunde tuturor atributelor fotbalului avansat, dar măcar celor mai însemnate: eficacitate, dinamism, elasticitate. O disciplină severă va sta la baza întregului sistem de pregătire. Fără ea nu se poate!

— După primele antrenamente cîțiva băieți se plîngeau de... febră musculară.

— Am pornit cam tare. Dacă mi-e permis, asemăn echipa cu un acumulator — care cînd se încarcă fierbe, scoate fum, aruncă dopuri, dar acumulează și, cînd e gata, dă energie. Cu alte cuvinte, intenționăm să punem accentul pe pregătirea intensivă.

— Se-aude și de ceva restructurări la club...

— Vom organiza, probabil, în București un club de fotbal studențesc. Vom ieși de sub tutela Politehnicii, vom depinde direct de centrul universitar și ne vom numi **Sportul studențesc**. Acest club urmează să grupeze toate elementele talentate din mediul studențesc bucureștean. Nu mai puțin de 9 echipe vor activa în cadrul clubului nostru de fotbal: echipa întîia, cea de rezerve (care să activeze în campionatul orășenesc), 3 echipe de juniori și 4 grupe de copii. Vom folosi în acest scop terenurile de la Politehnică, Agronomie, I.M.F. și Baza Tei, iar pentru echipa întîia vom încerca să achiziționăm Stadionul Republicii.

— Dar cu lotul, cum stați? Atîtea s-au discutat în ultimul timp, că nu mai știm nimic...

— Ca principiu, noi n-am oprit pe nimeni dintre cei care au dorit să părăsească echipa. Manta, Vasilescu, Halagian, Unguroiu au primit ușor dezlegări pentru alte cluburi. Ne-am opus numai atunci cînd s-a încercat să se treacă peste noi (cazul Lucescu).

Am început pregătirile cu un lot tînăr, talentat și de mare perspectivă. **Sportul studențesc** va fi o echipă pur studențească. Lucrăm cu Ojoc, Rămureanu, Anton, Grecea, Cicu, Rădulescu, N. Stanciu, Condurache (operat de menisc, acesta va fi cîtva timp indisponibil), Sîrbu, Gelepu (de la Tg. Jiu), D. Ștefan (de la centrul „23 August"), G. Stanciu, Lică (de la Universitatea Cluj), Păiș, Pigulea, Tetie (centrul „23 August").

*

Se înțelege că simpatiile redacției noastre sînt întrutotul de partea celor doi antrenori. Proiectele sînt mari, datoriile față de public și fotbal de asemenea, condițiile vor fi — sperăm — dintre cele mai favorabile. Rămîne ca cei doi reputați profesori ai fotbalului să confirme. Vom avea răbdare să așteptăm pînă la final — pe care l-am dori încununat cu locul prim în „A" și în „B".

G. MITROI

FILE DIN CALENDARUL INTERNAȚIONAL AL VERII

Alături de întrecerile Universiadei din capitala niponă (26 august — 4 septembrie), unde vor fi prezenți cei mai valoroși reprezentanți ai sportului universitar românesc (la scrimă, tenis, atletism și înot), alte cîteva competiții și întîlniri internaționale se înscriu în calendarul sportiv al vacanței.

Astfel o selecționată de natație și una de polo din centrul universitar Cluj participă în aceste zile la un turneu în U.R.S.S.

Între 10 și 14 august echipa feminină de handbal a Universității clujene va susține cîteva întîlniri în R. S. Cehoslovacă, iar handbaliștii de la Institutul pedagogic Bacău vor fi oaspeții formației Lokomotiv Olomouc, tot în Cehoslovacia.

La jumătatea lunii august, la Tîrgu-Mureș, echipa masculină de handbal Știința din localitate va susține două întîlniri cu o echipă încă nedesemnată din R. S. Cehoslovacă.

Au început și pregătirile selecționatei studențești de rugbi care va lua parte la un turneu foarte dificil, între 21 și 23 septembrie la Milano, în compania unor selecționate universitare din R. F. a Germaniei, Franța, Italia și Polonia. În sfîrșit, baschetbaliștii de la Politehnica Galați vor efectua un turneu de patru jocuri în R.D.G. între 1 și 6 octombrie.

N-am pomenit aici de întîlnirile internaționale pe care le susțin în perioada aceasta echipele studențești de fotbal: Universitatea Cluj, Universitatea Craiova, Politehnica București etc. Microbiștii cunosc prea bine programul fotbaliștilor...

P. OVIDIU

COLEGIUL DE REDACȚIE

Redactor-șef: NICULAE STOIAN

Prof. univ. JEAN LIVESCU — adjunct al ministrului învățămîntului; acad. prof. GHEORGHE MIHOC; acad. prof. N. PETRULIAN; acad. prof. N. TEODORESCU; conf. univ. CORNEL PACOSTE; EMIL GHIȚULESCU; NICOLETA TOIA — studentă; PETRE POSTOLACHE; ADRIAN DOHOTARU — redactor-șef adjunct; GHEORGHE MITROI — secretar general de redacție; FRED MAHLER

Prezentarea artistică: DUMITRU MOLDOVEANU și Radu VINCENZ. Titluri și vignete: Constantin ZISU. Fotografie: Emil COJOCARU. Corectura: Filofteia ANDREESCU și Minodora LUPU. Paginația: Richard LUCIAN și Gheorghe TONE

Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Scînteii" București. Redacția: Str. Brezoianu, 15. Telefon: 14 02 15.